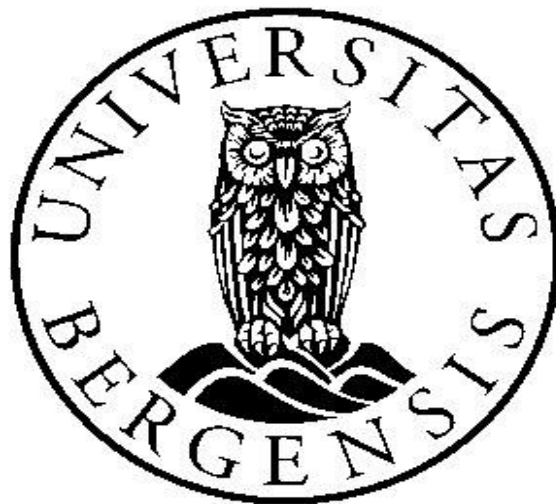

Exit Inceldom?!

En eksplorativ studie av menn som over tid har
engasjert seg i online incel-felleskap fra et
livsløpsperspektiv

Kristine Emilie Gjerde Kristiansen

Masteroppgave
Våren 2022

Sosiologisk institutt, Universitetet i Bergen

Sammendrag

Ordet incel er en forkortelse for «involuntary celibate», og refererer til mennesker som ønsker men som ikke får til å danne romantiske og seksuelle relasjoner med villige partnere. Incels er kanskje mest kjent for sitt kvinnefiendtlige syn, og tragiske massedrap som knyttes til fellesskapene. I 2020 ble det anslått at 50 personer har mistet livet på bakgrunn av incel-relaterte angrep siden 2014 (Hoffmann, 2020:565). De siste årene har incels fått en økende oppmerksomhet både i media, men også innad i academia – men det er fortsatt mye vi ikke vet om dette samfunnsfenomenet. Dette prosjektet har hatt som mål å utforske hvordan menn som enten kaller seg incel, eller som tidligere incel, forteller om hvordan de begynte å engasjere seg i nettbaserte incel-fellesskap, men også hvorfor og hvordan de ønsket å forlate disse fellesskapene. Problemstillingen for oppgaven har derfor vært: «Hvilke livsløpshendelser og opplevelser ligger bak unge menns' motivasjon for engasjement og desengasjement fra nettbaserte incel-fellesskap»? Oppgaven har en eksplorerende tilnærming til problemstillingen, og benytter seg av livsløpsperspektivet og Barelles1 «The Pro-Integration Model» (2014) for å undersøke hvordan menn gjennomgår inceldom som en form for prosess. Hensikten med oppgaven er å utforske et svært lite utforsket felt på temaet om incels, og for å kunne gi ny og dypere innsikt i tilværelsen incels lever i.

For å utforske dette nærmere benyttet jeg meg av åpne intervju for å la informantene selv fortelle om sine opplevde liv så mye som mulig. Analysen bygger på informanter fra Europa (N=3) og Nord-Amerika (N=3). Fem av seks intervjuer ble utført over videotjenesten Zoom, mens det sjette ble levert skriftlig over mail. Intervjuguiden bestod av åpne spørsmål for å la informantene selv fortelle om sine egne opplevde liv i relasjon til sin inceldom.

For å forstå informantenes opplevelser, erfaringer og følelser har jeg satt intervjuene i et kontekstualisert livsløpsperspektiv for å forstå hvordan individualisering, maskulinitet og digitalisering kan ha bidratt til at unge menn faller utenfor storsamfunnet, og heller faller inn i nettbaserte incel-fellesskap. Funnene viser til at svake identitetsformasjoner, svake relasjoner til andre og sosialt utenforskap i tråd med utfordringer knyttet til normative transisjonsoverganger fra ungdom til voksen har vært bidragsytende for informantene i analysen. Da informantene fortalte om hvordan de dannet et ønske om å forlate fellesskapene ser vi tre faktorer: kognitivt ubehag, emosjonell belastning og nye livsløpsoverganger og

vendepunkt i forhold til å entre nye faser av livet. Kognitivt ubehag demonstreres gjennom modning av kritisk tanke rundt innholdet som produseres og sirkulerer i fellesskapene. Emosjonelle ubehag avdekkes gjennom kroppslige responser til egen opplevde tilværelse og konkrete hendelser som avskrekker informantene fra videre deltakelse. Men informantene gjør også livsløpsoverganger og opplever vendepunkt som bidrar til dette ønsket enten gjennom å ta del i flere sosiale aktiviteter, at innholdet blir kjedelig over tid og man ikke lengre har tid til like aktiv deltakelse som før – men heller skifter en rolle som observatør fremfor aktivt deltakende. Analysen viser at incel-dom er en temporal prosess bestående av en serie av hendelser og temporale overganger.

Det er også viktig å understreke at funnene i analysen ikke kan generaliseres eller anvendes for alle som deltar i incel-fellesskap. Analysen søker heller gjennom en åpen tilnærming å utforske mulige sammenhenger med teori tilknyttet identitetsutvikling, livsløpsperspektiv og følelser informantene selv knytter til egen deltakelse. Gjennom denne fremgangsmåten tilbyr denne masteroppgaven innsikt som ikke er blitt spesielt undersøkt tidligere – hvordan deltakere selv tilskriver mening for egen incel-tilværelse, og deler av eget liv og egne erfaringer for deltakelse og ønske om løsrivelse.

Antall ord i hovedteksten: 35 171

Forord

Etter fem lærerike og flotte år ved Sosiologisk Institutt ved Universitetet i Bergen, markerer denne masteroppgaven slutten på min studenttilværelse. Det som begynte med et bachelorprosjekt har nå blitt til en fullverdig masteroppgave, med et datamateriale jeg aldri hadde sett for meg å få – men, det gikk. Av rekken av mennesker jeg må takke for muliggjørelsen og ferdigstillingen av denne oppgaven, vil jeg begynne med informantene som i det hele tatt har gjort denne oppgaven mulig.

First and foremost, I would like to thank all of my informants for trusting me with your stories. Each one of you have made a great impact by sharing your thoughts, feelings and experiences with me, and I greatly appreciate you all for that. I'm also wishing you the best of luck in transitioning out of the incel communities, and I genuinely believe that all of you will be capable of doing that. I wish you all the very best. And thank you - once more.

Jeg vil også takke Lars, for å plante håpet om intervjuer, og ikke minst for uvurderlig hjelp til å innhente informanter gjennom Reddit. Uten deg hadde ikke intervjuene vært mulig. Videre ønsker jeg å rette en stor takk til min veileder, Jan Skrobanek. Takk for at du, siden jeg presenterte deg med forslag til bacheloroppgaven i 2020, alltid har hatt stor tro på meg og arbeidet jeg har ønsket å utføre. Du har vært en stor støtte og en god samtalepartner under mitt arbeid i dette incel-universet. Takk for ditt kloke hode, utallige artikkel-forslag og inspirerende selv under dette krevende arbeidet, og takk for tilliten du har gitt meg.

I tillegg vil jeg takke familie og venner, som under hele prosjektet har vært interessert i hva jeg skriver om. Takk for at dere har latt meg utbrodere i det lange og det brede, selv om det sikkert har vært vanskelig å henge med på når jeg først har begynt å bable. Jeg vil også takke min samboer, Jørgen, for at du alltid muntre meg opp etter lange og slitsomme dager med ditt tull og fanteri når jeg kommer hjem.

Sist, men ikke minst, vil jeg takke mine medstudenter i 4.etasje på Sofie Lindstrøms hus. Takk for all latter og godt samhold vi har hatt sammen disse to årene, og ikke minst – for de gøyne lunsjpausene klokken 12. De har vært sårt tiltrengt – hver dag.

Bergen, 15.juni 2022

Kristine Emilie Gjerde Kristiansen

<u>1. INNLEDNING</u>	1
1.1 OPPGAVENS FOKUS OG PROBLEMSTILLING	3
<u>2. INCELS – BAKGRUNN OG TIDLIGERE FORSKNING</u>	6
2.1 HVORDAN KAN INCELS DEFINERES?.....	7
2.2 KJENNETREKK VED «INCELDOM»	9
2.2.1 Incels som et fenomen i vestlige og industrialiserte land	9
2.2.2 Unge menn i transisjonsalder og utfordringer knyttet til å løse utviklingsoppgaver	10
2.2.3 Et svart-hvitt-syn på omverden	12
2.2.4 Tolkning av egen tilværelse.....	12
2.2.5 Plattformene – en arena for kommunikasjon og utvikling av semantikk.....	13
2.2.6 Sub-gruppe differensiering – Å være «Red Pilled»	15
2.2.7 Forklaringsmodeller i konteksten av «Black Pilled»-inceldom.....	16
2.2.8 Sammendrag og refleksjoner	17
2.3 KONTEKST I ENDRING	19
2.3.1 Individualisering	20
2.3.2 Maskulinitet.....	22
2.3.3 Digitalisering	26
<u>3. EN LIVSLØSPERSPEKTIVISTISK TILNÆRMING</u>	28
3.1 LIVSLØSPERSPEKTIVET	28
3.2 LIVSLØP SOVERGANGER	30
3.2 Livsløpsoverganger i en historisk kontekst	30
3.2.2 Livsløpet som en sosial konstruksjon	31
3.3 VENDEPUNKTER	32
3.4 TEMPORALITET	33
3.5 OPPSUMMERENDE DISKUSJON AV LIVSLØSPERSPEKTIVET MED HENSYN TIL INCELDOM	34
<u>4. FORSKNINGSDESIGN OG METODE</u>	35
4.1 METODOLOGISK TILNÆRMING	36
4.2 LIVSLØSPERSPEKTIVET SOM ET METODISK VALG	36
4.3 DET KVALITATIVE FORSKNINGSINTERVJU	37
4.3.1 Tematisering av intervjuprosjekt	37
4.3.2 Forskningsdesign	38
4.3.3 Selve intervjuene	40
4.3.4 Transkripsjon	41
4.3.5 Analyse – de tre K-ene: koding, kategorisering og kryssvalidering	42
4.3.6 Verifikasjon og reliabilitet	44
4.4 ETISKE PROBLEMSTILLINGER OG UTFORDRINGER	45
4.4.1 Vurderinger av egen refleksivitet	46

4.5. PRESENTASJON AV INFORMANTER	47
<u>5. ANALYSEKAPITTEL I: VEIEN INN I INCELDOM.....</u>	<u>49</u>
5.1 BAKGRUNN OG OPPVEKST.....	49
5.2 SOSIALE RELASJONER	52
5.3 UTVIKLING AV NEGATIV PERSONLIG IDENTITET	56
5.4 OPPSUMMERENDE DISKUSJON.....	61
<u>6. ANALYSEKAPITTEL II: DELTAKELSE OG PRAKSIS I FELLESSKAPENE</u>	<u>64</u>
6.1 OPPLEVELSEN AV FELLESSKAP	64
6.1.1 Sosial-psykologiske utfordringer	66
6.1.2 Å knytte incel-merkelappen til seg selv	67
6.2 Å TILSKRIVE MENING FOR EGEN TILVÆRELSE	69
6.3 SAMFUNNSDIMENSJONER.....	72
6.3.1 The Red Pill.....	72
6.3.2 The Black Pill.....	73
6.4 OPPSUMMERENDE DISKUSJON.....	76
<u>7. ANALYSEKAPITTEL III: Å FORLATE FELLESSKAPENE – ENKLERE SAGT ENN GJORT?</u>	<u>78</u>
7.1 KOGNITIVE UBEHAG	78
7.3 EMOSJONELLE BELASTNINGER.....	81
7.2 LIVET GÅR VIDERE.....	83
7.4 OPPSUMMERENDE DISKUSJON.....	87
<u>8. AVSLUTTENDE DISKUSJON</u>	<u>89</u>
8.1 HVILKE LIVSLØPSHENDELSER OG OPPLEVELSER LIGGER BAK UNGE MENNS’ MOTIVASJON FOR ENGASJEMENT I NETTBASERTE INCEL-FELLESSKAP?	90
8.2 HVILKE LIVSLØPSHENDELSER OG OPPLEVELSER FØRER TIL ET ØNSKE OM DESENGASJEMENT FRA FELLESSKAPENE?.....	92
8.3 VIDERE BETRAKTNINGER RUNDT INCELDOM SOM EN PROSESS AV SEKVENSER	93
8.4 FORSLAG TIL VIDERE FORSKNING	93
<u>REFERANSELISTE</u>	<u>95</u>
<u>VEDLEGG.....</u>	<u>100</u>
VEDLEGG 1: INFORMASJONSSKRIV	100
VEDLEGG 2: INTERVJUGUIDE.....	104

1. Innledning

I 1997 opprettet en canadisk student ved navnet Alana en digital plattform for studenter og andre som slet med å danne kjærlighetsforhold og romantiske relasjoner. Denne plattformen ble kalt «Alana's Involuntary Celibacy Project» (AICP), og omfavnet både kvinner og menn. Forumet var åpent for alle, og man kunne dele opplevelser og erfaringer, samt råd og tips fra andre brukere. Alana introduserte begrepet «invcel» som en forkortelse på «involuntary celibate» for at det skulle være enklere og kortere, frem til noen foreslo at «incel» ville være enda enklere igjen. I 1999 bestemte Alana seg for å forlate forumet hun hadde skapt, sikker på at det ville klare seg selv (Taylor, 2018).

Forumet ble etter hvert mer og mer overtatt av menn, og mer radikale ytringer fremtonte seg i miljøet. Medlemmene migrerte også over på andre plattformer for å dyrke sin kollektive ensomhet og mer ytterliggående ytringer og meninger. Reddit og 4chan ble spesielt populært, også incels.me, puahate.com¹ og sluhate.com ble etter hvert til lookism.net (Fernquist mfl.2020:2). 10. September 2021 oppdaget jeg selv at en av de åpne plattformene, incels.co, er blitt flyttet over til incels.is. Incels har flyttet seg over flere ulike plattformer. Incels.me, ble blant annet fjernet av domenet, og nettsiden gikk over til incels.co til nå incels.is. Her og på andre forum vokste det frem egne teorier om hvordan samfunnet er fordelaktig for attraktive mennesker, samt en sterk forakt ovenfor kvinner som de mente nektet dem seksuell omgang. Disse samfunnsteoriene kjennetegner i dag hva incels kaller det å være «Red Pilled» og «Black Pilled», oppgaven kommer tilbake til dette.

I 2014, var Alana innom en kiosk i Toronto og leste gjennom en avis, hvor hun så en sak om 22 år gamle Elliot Rodger. 23. Mai 2014 sendte Rodger ut et 141 sideres manifest som han kalte «My Twisted World» til venner og familie, samt lastet opp en YouTube-video hvor han bredte ut om sin sterke frustrasjon over det å være jomfru, og et intenst hat ovenfor alle kvinnene som noensinne hadde avvist ham eller nektet hans anerkjennelse som et slags gudommelig overmenneske. Videre berettet han at han skulle ta livet av medlemmene av et utpekt kvinnelig studenthus og attraktive menn - dem incels kaller «Chad²». Videre tok

¹ Kort for «pick up artist»

² Alfahanner som scorer 7 og oppover på en skala fra 1-10 som vurderer attraktivitet hvor 10 er høyeste score

Rodger livet av seks mennesker som han knivstakk og skjøt, for han selv tok sitt eget liv. Etter dette ble Rodger ansett som en helt og en martyr i incel-miljøene og refereres til som «The Supreme Gentleman», «Saint Elliot» eller «hERo». I etterkant ble det oppdaget at Rodger var spesielt aktiv på nettsiden puahate.com, som også ble nevnt ovenfor. Den samme siden ble stengt ned 24. mai 2014, dagen etter massedrapene (Fernquist mfl., 2020:5-6).

I april 2018 tok den 25 år gamle canadieren Alek Minassian til Torontos gater i en leid varebil. På sosiale medier hadde Minassian i forkant av massedrapene, hvor 10 personer ble drept og 16 skadet, publisert;

«Private (Recruit) Minassian Infantry 00010, wishing to speak to Sgt 4chan please. C23249161. The Incel Rebellion has already begun! We will overthrow all the Chads and Stacys³! All hail the Supreme Gentleman Elliot Rodger!» (Minassian 2018, sitert i Hoffman mfl., 2020:570).

Fernquist mfl. hevder at Minassian og Rodger hadde kontakt gjennom subredditen⁴ *Forever alone* en periode før Rodger begikk massedrapene (2020:1), mens Cottee mener denne påståtte kontakten er svært tvilsom (2020:93). Tilfellet med Minassian kan bidra til å gi mer innsikt i vurderingen av hvilken voldelig trussel incels *kan* utgjøre, da Minassian er den eneste som hverken har blitt drept av politiet, eller har tatt sitt eget liv i etterkant av drapshandlinger knyttet til incelfelleskap. Dette vil oppgaven komme tilbake til i et eget kapittel om tidligere forskning.

Minassians angrep var åpenbart motivert og grunnet i å identifisere seg selv som en del av incel-miljøet, men flere angrep uten en klar og direkte kobling til incel-miljøene blir det likevel trukket paralleller til. To eksempler på dette er masseskytingen i 2012 ved Aurora Kino i Colorado, under Batman-suksessen «The Dark Knight Rises», hvor fremstillingen av karakteren The Joker ble påstått å være «incel-vennlig». I 2019, etter åpne brev fra familiene til ofrene, ble det besluttet at spin-off filmen, «The Joker», ikke skulle vises i kinosalene ved Aurora. Senest 12. August 2021 ble Plymouth-skyteren, Jake Davison, raskt tilknyttet online incel-miljøer. Han skjøt og drepte sin mor og blant fire andre - en tre år gammel jente og faren hennes før han tok sitt eget liv. The Guardian skriver fra sin artikkel om masseskytingen; *“Police initially described the murders as a «domestic” incident. But as more evidence*

³ Hyperfeminine og attraktive kvinner som er uoppnåelig for andre enn «Chad»

⁴ Underforum på nettforumet Reddit.com

emerges about the killer, who also took his own life, we learned that he had been immersed in a misogynist online world known as the “incel” movement – and now police are seriously considering the possibility that his actions were motivated by a hatred of women” (Humphreys, The Guardian, 19.08.21).

Hvordan har det seg at unge menn trekkes inn i nettbaserte fellesskap og hyller slike tragiske skjebner og handlinger som beskrevet over? Hva er det som skaper tilværelsen som incel, og hva er karakteristisk med hensyn til engasjement og praksis innad i incel-fellesskapene? Hva betyr denne merkelappen for egen identitet, og hva fører til at enkelte i miljøet begynner å tenke kritisk rundt eget engasjement hvor dette fører til et ønske om å forlate plattformene? Dette er sosiologiske relevante spørsmål som gjennom Mills’ tanke om den sosiologiske fantasien, må søke etter å forstå individets liv og handlinger gjennom å forstå samfunnet livet leves i. Å undersøke incels egne fortellinger om opplevde liv er samfunnsmessig interessant fordi det gir oss en innsikt i å forstå hvordan unge menn som ikke klarer å gjennomføre ulike transisjonsoppgaver til voksenlivet og identitetsutvikling, og oppfatter dette som å være et likhetstrekk til å være uønsket og undertrykket av storsamfunnet. Incels er også interessante å undersøke i konteksten av samfunnsutvikling og digitalisering, hvor storsamfunnet stiller nye krav om en sunn maskulinitet, men kanskje ikke tilrettelegger for at alle menn henger med i en slags ny oppfatning av hva maskulinitet innebærer i dag. Gjennom å søke kunnskap om hvordan enkelte unge menn trekkes inn, men også hvordan de ønsker seg ut av incel-fellesskap, kan dette også gi bedre innsikt i hvordan incel-fellesskapene i seg selv må forstås.

Debatten rundt temaet har ofte fokusert på kvinneforaktet som produseres og opprettholdes innad på plattformene, men for å forstå incels som et fenomen av dagens samfunn, burde man også skifte fokus til å forstå hvorfor og hvordan noen både entrer og forlater slike fellesskap. Incels reduseres også i det offentlige ordskiftet som «sinte» unge menn som sitter alene og isolert - iført en hettegenser foran dataskjermen i en mørk kjeller. Er dette et faktisk bilde av incels, eller er bildet preget mer av unge menn som sliter med egen identitetsformasjon og livsutvikling etter samfunnets normative forventninger?

1.1 Oppgavens fokus og problemstilling

Denne masteroppgaven tar for seg de ulike mekanismene som bidrar til at enkelte unge menn, gjennom delte utfordringer knyttet til romantiske relasjoner med kvinner, distanserer seg fra

storsamfunnet og danner et bilde av virkeligheten som er preget av å være uønsket og undertrykket. Vi ser i dag en økende oppmerksomhet både i medier, samfunnsliv og i academia rundt hva som omtales som en ekstrem undergruppe av den online mannosfæren – incels. Incel er en forkortelse av «involuntary celibacy», og kjennetegnes som en person som ønsker, men som ikke klarer å danne romantiske og seksuelle forhold. Begrepet knyttes også opp mot sterk kvinneforakt og flere massedrap.

I dag består de fleste studier rundt incels, med noen få unntak, av innholdsanalyser av nettforum hvor incels ofte samhandler. Denne oppgaven søker etter å forstå opplevde erfaringer og hendelser som har bidratt til at en har engasjert seg i et spesifikt nettbasert fellesskap og stemplet seg selv som en incel, og hva som har bidratt til et ønske om å forlate miljøet og hvordan de i så fall gjør dette. Oppgaven bygger på seks kvalitative intervjuer utført med menn fra aldersgruppen 20-40 år fra Europa og Amerika, og som identifiserer seg selv som incels, «reformed/recovering» incels og tidligere incels. Dette er ord informantene selv har brukt for å beskrive sin egen «tilværelse» på tidspunkt for intervjuene (høsten 2021). Intervjuene lar informantene fortelle med egne ord hvordan de har opplevd seg selv fra barne- og ungdomsårene, og hvordan de beskriver at de ble engasjert i online incel-fellesskap frem til de ønsket å forlate fellesskapene.

Oppgaven betrakter derfor informantenes tanker og erfaringer knyttet til det å ha identifisert seg selv som incel fra et livsløpsperspektiv, og i en sammenheng med Barelles' Pro-Integration model (PIM) som tar for seg stadiene «Becoming», «Being» og «Leaving» (2014). De ulike stadiene tar for seg de ulike periodene av deltakelse i incel-fellesskap hos informantene. «Becoming» vil innebære oppvekst, beskrivelser av sosiale relasjoner og identitetsutvikling som førte til engasjement. «Being» vil fokusere på hvordan det var å være en del av et slik nettbasert fellesskap, hva de opplevde, og hvordan de opplevde dette. «Leaving» vil fokusere på hvordan de kom frem til et ønske om å forlate miljøene, og hvilke steg enkelte har gjort for å få til dette. Barelles' PIM baseres på Bjørgo og Horgans teori om «individual disengagement», eller individuell frigjøring. De mener at for å forstå hvordan og hvorfor noen individer blir involvert i ekstreme grupperinger i utgangspunktet (når så mange - utstyrt med de samme mulighetene og valgene ikke gjør det), må man også undersøke prosessen hvor man løsriver seg fra slike grupperinger (2009:18).

For å undersøke dette mener Bjørgo og Horgan at vi må stille oss noen sentrale spørsmål: Hva betyr det å løsrive seg? Betyr det å «forlate», eller å bare flytte over til en annen rolle? Hvorfor forlater man - er det en ufrivillig eller frivillig prosess, og hva er i så fall drivfaktoren bak dette? Hva skjer når man forlater - hvor går de, og hva gjør de? Hvordan vet vi om noen faktisk har løsrevet seg - hva slags vurderinger kan gjøres for å vurdere risikoen for at noen engasjerer seg igjen (2009:20)? Her er det viktig å understreke at Bjørgo og Horgan referer til individuell frigjøring fra terrorgrupper – men slike spørsmål er også relevant for andre grupper som vurderes som ekstreme. Dette er fordi medlemmer – vel og merke få – har tydd til vold, og det ifølge forskere på feltet er en plattform som kan bidra til voldsforherligelse og radikaliserings. Dette kommer oppgaven tilbake til i kapittel 2. Det er også viktig å understreke at det ikke finnes artikler eller bøker som fokuserer på hvordan mennesker forlater ekstreme nettbaserte fellesskap som incel-fellesskap, derfor blir det mest nærliggende å se på andre ekstreme og fysiske fellesskap og forskning gjort her – kan det overføres til incels?

Valget om å kontekstualisere incels i et livsløpsperspektiv kommer fra å bygge en forståelse om sekvenser ved aldersrelaterte sammenhenger som individers deltakelse i samfunnet gjennom utdanning, arbeidsmarked og familierelasjoner. Mills argumenterer for at konteksten et liv leves i er viktig for å kunne forstå hvordan individer handler i et temporalt perspektiv, hvordan samfunnsproblemer blir individualisert og hvordan personline utfordringer kan forstås som samfunnsrelaterte problemer (1959:3). Slike sekvenser er en del av sosiale strukturer. Den sosiologiske tilnærmingen innenfor livsløp fokuserer mer på det komplekse samspillet mellom individer og de institusjonelle ordninger som samfunnet strukturerer livsløpet rundt (Wingens mfl., 3022:4).

Livsløpsperspektivet gjør det mulig å kunne knytte informantenes eget opplevde liv opp mot utviklinger som samfunnet har gjennomgått de siste tiårene. Dette reflekteres i Mills' tanke om den sosiologiske fantasien - hvor det å finne lenken mellom individers opplevde virkelighet og miljø, i sammenheng med sosiale og historiske endringer for å belyse en sosial virkelighet - er en sentral oppgave i sosiologien (1959:8-10).

Det er altså, ifølge Mills, gjennom å undersøke individers opplevde virkelighet og miljø opp mot de endringene som har blitt levd på et samfunnsnivå, at vi kan komme et skritt nærmere for å kunne si noe om incels og hvordan unge menn kan bli engasjerte i forum og i fellesskaper som oppleves som et slags fristed i et ellers kaotisk forhold til verden utenfor

forumene. Rummelhoff sier det godt i sin masteroppgave når hun sier at vi må se på hvorfor enkelte menn trekkes mot disse nettforaene og hvorfor de blir så mottakelige for ideene som presenteres for dem der, samt at «[...] *a study of incelism must move beyond just a critique of their misogyny, and delve further into their understandings of their own oppression and victimhood*» (2020:2-3).

Det finnes lite forskning som baserer seg på kvalitative intervjuer med incels, og det gjenstår mange spørsmål rundt hvem de er og hvordan man har tatt til seg en slags «incel-tilværelse, eller hvordan denne identiteten kan oppleves som å være en tilstand. Problemstillingen for oppgaven blir derfor; «*Hvilke livsløpshendelser og opplevelser ligger bak unge menns' motivasjon for engasjement og desengasjement fra nettbaserte incel-fellesskap*»?

Oppgaven har en eksplorativ tilnærming gjennom et livsløpsperspektiv av informantene som intervjues. På grunn av den eksplorative tilnærmingen i kontekst av livsløpsperspektiv, vil oppgaven videre gjøre en redegjørelse for hvordan incels må forstås i en sosiologisk kontekst, og hva som menes med begrepet «incels» i oppgavens sammenheng. Videre vil oppgaven ta for seg tidligere forskning som finnes på feltet, et kapittel om livsløpsperspektiv sett opp mot Hareven og Masoaka, og Elder for å gjøre en livsløpsdiskusjon og diskutere betydningen av temporalitet. Livsløpsperspektivet og temporalitet er viktige verktøy for å kunne forstå hvordan incels vurderer seg selv sett i egne historiske og samfunnsmessige kontekster, og for å få innsikt i hvordan de opplever seg selv i forhold til andre og samfunnet rundt hvor livene deres utspilles. Videre presenteres metode og prosess for datainnsamling, før analysen tar sikte på å diskutere funn opp mot identitetsutvikling, livsløpsoverganger og for å bevare et utforskende perspektiv. Avslutningsvis vil oppgaven diskutere en tolkning av disse funnene.

2. Incels – Bakgrunn og tidligere forskning

For å forstå de innledende spørsmålene oppgaven stiller om hvordan og hvorfor unge menn engasjerer seg i incel-fellesskap og skaper et ønske om å forlate de må vi dykke dypere ned i hva incel-tilværelsen består av. Det er også viktig å forstå hvordan menns rolle i samfunnet har endret seg de siste tiårene, dette for å få et innblikk i unge menns utfordringer med å etablere og navigere sin egen maskuline identitet. Videre må det forstås hvordan både

digitalisering og individualisering kunne ha bidratt til at ensomheten spres, og blir en faktor for unge menns engasjement i nettbaserte incel-fellesskap.

Kapittelet vil innlede med å ta for seg forskning på incels – først som et definisjonsspørsmål, og deretter se nærmere på kjennetrekke forskning på feltet har identifisert. Videre vil aspektene som maskulinitet, digitalisering og individualisering bli diskutert for å se incel-fenomenet i et mer kontekstuellt og samfunnsrelatert perspektiv.

2.1 Hvordan kan incels defineres?

Som innledningen belyste er incel en forkortelse for «involuntary celibate», altså ufrivillig sølibat. Men det trekkes også paralleller til antifeministiske holdninger og verdier, og et sett av filosofiske overbevisninger som forklaringsmodeller for deres ulykke i et moderne samfunn i utvikling (Ging, 2019:645). Må man være ufrivillig sølibat og ha antifeministiske holdninger for å «kvalifisere» som incel? Finnes det en tidsmarkør for ufrivillig sølibati? Eller er det opp til en selv å identifisere seg som en incel? Ulike forskere gir oss ulike svar.

Sentralt i den tidlige forskningen på ufrivillig sølibate står Donnelly og kollegaer. I sin artikkel definerer de ufrivillig sølibate som personer som ønsker å ha sex, men som ikke har vært i stand til å finne en villig partner de siste 6 månedene før undersøkelsen tok sted. De argumenterer for at perioden over 6 måneder gjenspeiler at mange ofte ikke har sex på uker eller måneder (Laumann fl., 1994, i Donnelly 2001:159), men at mennesker over en lengre periode vil uroe seg for dette. Donnelly og kollegaene anerkjenner likevel tvetydigheten av å ha en slik tidsmarkør, og konkluderer med at det viktigste er om man selv definerer seg som ufrivillig sølibat eller ikke (2001:159). For Donnelly mfl. er det altså et spørsmål om selvdefinisjon om noen kan regnes å være ufrivillig sølibate eller ikke. Donnelly teoretiserer at det å være ufrivillig sølibat innebærer mer enn bare en hendelse, men heller at det er en kombinasjon av tid, sekvenser og vedvarende seksuell atferd (2001:161). Det at en selv må identifisere seg som en incel for å være en incel, er noe Krakowski ville vært uenig i.

Han mener at problemet med selvdefinisjon er at det leder feil. I sin bok «incel», skriver Krakowski: *«Vissa har föreslagit för incels som en framkomlig väg, det vill säga att den som definierar sig som incel är en incel. [...] Jag tycker att den mest användbara, och minst dåliga, definitionen på en incel är en person som aldrig lyckats etablera en romantisk eller*

sexuell relation med en annen person hur mycket han eller hon anstränger sig» (2021:27-28). Krakowskis' definisjon om at incels er noen som *aldri* lykkes med seksuelle relasjoner uansett hvor mye han eller *hun* anstrenger seg – har tidligere forskning noen innsigelser mot. Cottee beskriver at det å være incel er som å gå inn i en «inceldom», som å være en slags tilstand, og som noe man «gjør», og hvor incels definerer seg selv i forhold til en slags malfunksjon. Denne malfunksjonen er seksuelle forhold med kvinner (2020:94). Her utelukker Cottee en av Krakowskis' kriterier for å være en incel: å være en incel kan anses som å være i en tilstand, aldri-aspektet ved Krakowskis' definisjon utelukker muligheten for å senere i livet kunne etablere kjærlighetsforhold, selv om det kan ta mange år. Krakowski foreslår også med sin definisjon at kvinner også kan være incels.

Kvinnelige ufrivillig sølibate refereres til som femcels, «female celibates», men anerkjennes ikke av incels, ifølge Cottee, da de er motstridende for verdensbildet om at kvinner kan være ufrivillig sølibat da kvinner, etter deres mening, kontrollerer det seksuelle markedet. Incels er ifølge Cottee også utelukkende heteroseksuelle, og han begrunner dette med at ideologien er bygget på anti-feminisme og konservative kjønnsnormer (2020:94). Forskning tyder også på et incels er en homogen gruppe når det gjelder kjønn. Hoffman trekker frem en undersøkelse som ble utført på kanskje den største åpne plattformen for incels i mars 2020. Her fant han at brukerne i hovedsak består av unge menn, hvor mange av dem bor med foreldrene sine og aldri har hatt intime eller betydningsfulle relasjoner til kvinner (2020:568).

Oppgaven vil posisjonere seg til incels som noe som er selvdefinert, da det enda eksisterer lite forskning og begrepet kan virke å være vagt og svært ladet for å bestemt kategorisere en stor gruppe ulike mennesker, med ulike utfordringer og holdninger, men som befinner seg i en felles situasjon eller tilværelse. Krakowski mener at man helt enkelt bør etterstrebe en så smal og objektiv definisjon som mulig for å beskrive det han oppfatter som en incelbevegelse og spesielt om man har en ambisjon om å forske på dem (2021:28). Å betrakte incels som en bevegelse vil være misvisende, dette er fordi incels ikke består av organisasjoner eller har en tydelig ideologi som forener dem (Fernquist, 2020:1), og siden det ikke finnes en tydelig ideologi er det heller ingen eksplisitte politiske mål ved å betrakte seg selv som incel. Å etterstrebe en smal definisjon på incels vil også per nå være en for kompleks oppgave for et felt som per nå enda er lite utforsket, og som nettopp er svært komplekst i seg selv.

Oppgaven vil følge Donnellys' Cottees' oppfatning om incel-tilværelsen som en slags temporal tilstand, hvor det å definere seg selv som en incel og trekke seg ut fra de ulike fellesskapene anses som en prosess som påvirkes av tid og hendelser, og hvor det å være incel ikke er noe som nødvendigvis må være konstant og livsvedvarende. Tilstanden som incel vil videre beskrives som «inceldom» fordi det signaliserer nettopp dette – som å være en tilstand. Slik det kommer frem i delkapittelet er incel et diffust begrep som ikke er enkel å definere. På grunn av dette kreves det en kontekstuell og individuell tilnærming for å kunne forstå incels som fenomen bedre. Dette må gjøres for å rekonstruere en kollektiv og individuell mening og betydning av incel som begrep. Men hva innebærer denne tilværelsen, og hva virker å være sentrale kjennetegn ved inceldom gjennom tidligere forskning på feltet?

2.2 Kjennetrekke ved «inceldom»

Forskning viser at «inceldom» er et sammensatt og komplekst begrep som består av flere ulike karakteristikk. Tidligere forskning har undersøkt hvordan kultur og språk utvikles over plattformene, hvordan brukerne beskriver seg selv og omtaler hverandre, samt hvordan ulike forklaringsmodeller av deres egen tilværelse og virkeligheten for dem, *egentlig* fungerer. Den forskningen som er utført har både gitt kvantitative bidrag gjennom spørreundersøkelser utført av enkelte plattformer selv, mens andre har gjort innholdsanalyser av språk og kultur på forumene. Overvekten av den kvantitative forskningen som har forsøkt å finne ut av hvor mange incels som finnes, men dette har vist seg vanskelig. Men undersøkelsene har også gitt en pekepinn på hvor i verden de befinner seg.

2.2.1 Incels som et fenomen i vestlige og industrialiserte land

Hoffman undersøkte i 2020 den åpne plattformen incels.co, nå incels.is. Her fant han at Nord-amerikanere og europeere utgjør over 80% av respondentene, og hvorav de fleste av respondentene oppga at de var hvite. Halvparten hadde aldri gått høyere utdanning til tross for at de kom fra en sosioøkonomisk bakgrunn tilhørende middel- og borgerklassen. Deltakerne indikerer også utfordringer knyttet til mental helse eller alvorlige traumer og ubehag (Hoffman, 2020:568). Hoffman mener at disse resultatene sammenfaller med akademisk forskning på terrorisme utført av «ensomme ulver», som også viser hyppigere forekomster av mentale lidelser og andre voldelige aktører. Et viktig aspekt som Hoffman fremhever i forskningen på incels, er nemlig mentale lidelser og selvrapporterte forekomster om slike

lidelser fra brukerne av forumene selv. Omtrent 70% av respondentene på en av de største åpne plattformene for incels, hevdet selv at de led av depresjon, og mer enn 25% selvdiaoserte seg selv med autisme (2020:568).

Fernquist har også gjort kvantitative bidrag fra de største åpne plattformene for incels på nettet. Mellom oktober og desember 2019 ser de på landtilhørighet og antall besøkende per måned på forumene lookism.net, looksmx.me og incels.co (nå incels.is). På listene til Fernquist er landene på «topp 10» representert. Hos alle tre forumene består de fleste medlemmene av amerikanere, og de utgjør i snitt 25% for hvert av forumene.

Skjermdump 1. Incels.is' egen statistikk over medlemsantall, antall innlegg og diskusjonstråder (27.04.22). "New Lost Soul" er et nytt brukernavn som har kommet til forumet. Brukernavnet anonymiseres på bakgrunn av personvern.

På incels.co ble det registrert 11 000 medlemmer og 3,3 millioner innlegg i 2020 (Fernquist, 2020:5-6). Per 27.04.22 har medlemstallet på nettsiden økt til 16 192 medlemmer med nesten 8 millioner innlegg (skjermdump 1, incels.is).

Slik det kommer frem av datamaterialet fra Hoffmann og Fernquist, kan det se ut til at

incels er et fenomen som tilhører land i den nordlige hemisfæren. Her er det også viktig å understreke at plattformene det tas utgangspunkt i er europeiske og amerikanske, og det finnes ikke i litteraturen data fra andre verdensregioner. Derfor kan vi ikke være sikre på om det er et problem med målingen av fenomenet og tilgjengelig data, eller om incels ikke eksisterer på andre deler av kloden i det hele tatt.

2.2.2 Unge menn i transisjonsalder og utfordringer knyttet til å løse utviklingsoppgaver

Donnelly mfl. fokuserer studien sin rundt en livsløpsanalyse, og ser spesielt på aldersbaserte overganger, og hvordan disse overgangene er sosialt konstruert og motivert av sosiale aktører som venner, klassekamerater og familie. De skriver at de fleste industrialiserte samfunn har

normative forventninger til seksuelle overganger, og at det skapes forventninger om å begynne å date i tenårene eller tidlig tyveårene som på et tidspunkt eksperimenterer eller innleder seksuelle forhold, og til slutt finne en langtidspartner (Gagnon & Simon, 1973; Thorton, 1990, referert i Donnelly mfl., 2001:160). Videre refereres det til Hagestad om at individer benytter seg av disse normative forventningene til å måle sin egen fremgang i sine egne liv, og bedømmer seg selv og andre som «on time» eller «off time» etter disse standardene (1996, referert i Donnelly mfl., 2001:160).

I Donnellys' utvalg rapporterer 91% av dem som oppga at de var jomfru at de aldri hadde datet som tenåringer. En av dem, i aldersspennet 18-24 år fortalte at han aldri, noensinne, hadde vært på en date, det samme oppga en kvinnelig respondent. For Donnelly mfl. virker det som at tradisjonelle kjønnsroller påvirket utvalget deres ved at mennene som oppga at de nølte med å invitere til date opplevde kvinnene en mangel på invitasjon til date fra menn. Selv for dem som hadde datet, var dette i svært begrenset omfang. Studien viste også at 29% av dem som oppga at de var jomfruer rapporterte om første seksuelle aktivitet som involverte andre som kyssing og fysisk berøring. Ofte rapporterte de om ingen seksuell aktivitet i det hele tatt (2001:163).

Donnelly fokuserer mye på ulike livsløpsoverganger og de forventningene ulike sosiale aktører innehar rundt slike overganger. Respondentene i Donnellys' undersøkelse rapporterer at de føler seg «off time» i sine seksuelle overganger, og mistenkte at det også fantes flere faktorer som hindret de fra seksuelle relasjoner. Blant annet var det å være sjenert en barriere for å vedlikeholde og etablerer forhold for flere av respondentene. Jomfruene (94%) og de single (84%) i utvalget var mer sannsynlig til å rapportere at de var sjenerte. Dermed mener Donnelly mfl., at mangelen av sosiale ferdigheter ble ansett som en barriere, og opplevelsen av å føle seg «off time» var verre for respondentene jo eldre de ble (2001:165). I utvalget var det 26 menn som oppga at de var jomfruer, og aldersspennet strakk seg fra 18 til 44 år, med unntak av én person som var i aldersspennet 55-64 år (2001:162).

Kapittel 3 vil ta for seg utviklingsoppgaver og livsløpsoverganger i større grad, men vi ser allerede her at det å oppleve seg som å falle «bakpå», sammenliknet med jevnaldrende i romantiske relasjoner oppleves som en stor byrde for respondentene i Donnellys' studie. Slik Cottee beskrev det, vurderer incels seg selv i forhold til en slags malfunksjon opp mot deres

opplevde motsetning, «Chad», men hvordan begrunner de dette, og hvordan gir det mening for de engasjerte?

2.2.3 Et svart-hvitt-syn på omverden

Fernquist understreker at det ikke finnes en faktisk ideologi som er felles for incels, men at det heller finnes ulike filosofier og teorier som på hver sin måte forklarer hvorfor man blir en incel, hva incels kan forvente av livet, hvem som kan slutte å være incel og hvem som kan kalle seg en «ekte» incel (2021:2).

En populær måte å beskrive hvordan man ser og opplever samfunnet og verden rundt seg for mange incels er å beskrive hvilken metaforisk pille de har tatt. The red pill og the blue pill er en direkte overføring fra filmen *The Matrix* fra 1999, hvor hovedpersonen får vite at han lever i en illusjon og tar valget mellom de to pillene. Den blå pillen gjør at han glemmer at han lever i en slags illusjon og fortsetter å leve livet sitt i komplett uvitenhet, og hvor den røde pillen gjør han våken for den fæle og faktiske virkeligheten han lever i. «Pillene» fører med seg et filosofisk aspekt og ulike evolusjonsbiologiske og populærdarwinistiske teorier som rasjonaliseres for brukerne av forumene, hvor incels er de som er uattraktiv og uønskede, ifølge Cottee. Videre beskriver han også verdenssynet i forumene som svært moralistisk; det finnes gode mennesker og det finnes dårlige mennesker; hvor incels er de gode menneskene. Og hvor incels også består av to typer; de som anerkjenner at verden er fiendtlig mot dem, men som ikke enda har innsett deres triste og ensomme skjebne - og de som ikke bare anerkjenner at verden er fiendtlig mot dem, men som også aksepterer at skjebnen deres er uunngåelig – denne «pillen» beskrives som *The Black Pill* (2020:95-96). Med dette synet på seg selv som en undertrykt gruppe som lever i en verden som alltid vil være fiendtlig rettet mot dem (Hoffmann, 2020:173), må vi også se hva forskningen forteller oss om hvordan dette oppleves.

2.2.4 Tolkning av egen tilværelse

Som eksisterende forskning viser, har incels et eget syn på «virkeligheten», og det virker som at de tolker sosiale situasjoner på en spesiell måte og innrammer dermed situasjon og tolkninger av deres situasjoner på bakgrunn av egen incel-tilværelse – som «The Red Pill» og «The Black Pill» (Hoffmann 2020, Fernquist 2020, Cottee 2020). Cottee argumenterer for at

incel-tilværelsen består av, slik de selv forteller det på plattformene, av en kronisk eksistensiell ulykke bestående av komplett avsky og fornedrelse, av endeløs tortur og traumer som aldri tar slutt. Han forteller også at tilværelsen som incel er videre sammensatt av den offentlige diskursen som er fiendtlig mot incels, og demoniserer dem og fremsetter de som giftige og farlige. Dette eksemplifiserer Cottee med å nevne at et team av forskere opplevde det som nødvendig å advare mot at «we did not want to appear to endorse the sentiments of the [incel] commenters or give credence to their viewpoints on women» (Maxwell mfl., 2019 referert i Cottee, 2020:97).

Ensomhet kommer frem som en bidragsyter jevnt over i forskningen som er utført på incels, og det er ikke så rart når livene deres skildres slik Cottee gjenforteller det. Denne fremtredende ensomheten i kombinasjon med digitale verktøy, og ikke minst en overbevisning om at samfunnet utstøter en – kan også bidra til å konstruere denne virkelighetsforståelsen slik Berger & Luckmann snakker om. Hvor ensomhet og isolasjon bidrar til at en typifiserer dem som ikke er incel til å aldri kunne forstå hvordan de opplever egne liv. Her konstrueres det også en tanke om at det kun er incels selv som kan forstå hvordan de har det, og disse samles på egne plattformer og i egne fellesskap.

2.2.5 Plattformene – en arena for kommunikasjon og utvikling av semantikk

Andre forskningsfunn på feltet understreker viktigheten av karakteristikum rollen av plattformene spiller for incels med hensyn til deres form for kommunikasjon og skapelse av sosialt samhold. Forskningsfunnene viser til en kompleks utveksling av semantikk incels i mellom, og hvor deltakelse også rangerer brukerne etter ulike nivåer basert på hvor mange innlegg en poster og viser til sosiale rangstiger innad i fellesskapene.

Fellesskapet for incels har utviklet en egen kultur som ofte er preget av sarkasme og ironi (Hoffman mfl., 2020:577), dette gjør det vanskelig å skildre mellom hva som blir sagt og hva som faktisk menes. Å «leve ut» sin inceldom skjer for de fleste nettopp på plattformene hvor incels samhandler med hverandre. Dette underkapittelet tar for seg kommunikasjonen som foregår på plattformene, hva slags innhold dette innebærer, hvordan de har utviklet et eget språk som også tjener for å sette en grense mellom seg selv og andre.

Poe's lov kan virke å være sentral i tolkningen av incel-forum. Nathan Poe studerte et kristent nettbasert forum, og mener at nettbaserte parodier av religiøse syn ikke kan skilles fra *faktiske* religiøse syn. Det er med andre ord umulig for Poe å skille mellom hva som er en parodi og hva som er en faktisk mening under samhandling på sosiale medier. Her ligger utfordringen i å faktisk tolke om avsender mener hva hen sier på nett (2013:301). Slike incel-forum er ofte preget av overdrevne ytringer og bruk av sarkasme og ironi – noe som gjør det vanskelig å vurdere hva brukerne faktisk mener. Cottee mener at det vil være både naivt og uklokt å tvile på hvor mye incels faktisk mener hva de sier, men at det ikke er noe mindre naivt og uklokt å tro på alt de sier også, da mye av hva de sier er preget av ironi, overdrivelse og provokasjon (2020:99).

Cottee skriver at for enhver som har tilbragt et øyeblikk i et nettbasert incel-forum vil bli overrasket over hvor kulturelt spesifikt forumene er, spesielt når man ser på hvordan de kommuniserer gjennom forkortelser, vitser og memes⁵. Det er også enkelt for medlemmene å

identifisere dem som ikke bruker eller kan sjargongen som utenforstående (2020:98). Språket inne på forumene kan som utenforstående oppleves sjokkerende, men også selv for personer som identifiserer/identifiserte seg som incel fant det også sjokkerende og grusomt i starten – dette vil analysedelen av oppgaven vil ta for seg videre.

Et interessant funn fra incels.is viser at medlemmene kan oppnå ulike rangeringer basert på hvor aktive de er på forumet, og hvor mange innlegg de poster. Her rangeres medlemmene fra å være «Recruit» med 0-500 poster og opp til «Paragon» med 10 000 poster og mer. Det kan virke som at engasjement i forumene har et preg av at aktivitet gir en status, og kan muligens også virke forlokkende for noen til å poste mer enn hva de kanskje ellers ville gjort i håpet om å oppnå en høyere status innad i forumene.

Legend

Admin - Administrator
Mod - Moderator
Paragon - 10000 posts
Overlord - 5000 posts
Mythic - 4500 posts
Wizard - 4000 posts
Legend - 3500 posts
Commander - 3000 posts
Admiral - 2500 posts
Major - 2000 posts
Captain - 1500 posts
Veteran - 1000 posts
Officer - 500 posts
Recruit - 0 posts

Skjermdump 2. Oversikt over statusmarkører fra incels.is, hentet 24.11.2021

Rasisme er heller ikke uvanlig på forumene, og rasistiske stereotyper utvikles. Incels referer til Indiske og Øst-Asiatiske incels som «currycels» og «ricecels» (Cottee, 2020:103). I

⁵ Bilder med humoristisk tekst og innhold

analysedelen presenteres historien til «Michael», en person som identifiserer seg som incel og som har asiatisk opphav, og hans utfordringer knyttet til å være minoritetsmann og incel i Nord-Amerika. Flere av informantene tar også opp den fremtredende rasismen på forumene. De differensierer også seg selv mellom å være «Red Pilled» eller «Black Pilled», hvor også incels skaper et slags skille mellom seg selv og andre incels. Dette gjør de også med å omtale seg selv som ethnicel, wristcel, heightcel, mentalcel o.l. Dette betyr at de tillegger sin sølibate status til hva de opplever som årsaken til deres inceldom. I eksemplene som ble benyttet skiller man mellom å være incel på bakgrunn av etnisitet, tynne hånledd (oppfattet som feminint trekk), høyde og mentale lidelser.

2.2.6 Sub-gruppe differensiering – Å være «Red Pilled»

Tidligere har det eksistert en subreddit⁶ på Reddit som har vært kalt «r/rtp», kort for r/the red pill før den ble stengt ned. Dette var et forum som presenterte teorien rundt the red pill, og den dystre filosofien om at verden er et fiendtlig sted rettet mot spesielt menn. Ging trekker en god slutning av valget mellom de to pillene i *The Matrix* og subredditen r/rtp. Her får både den besøkende på forumet og hovedpersonen i filmen stå ovenfor det samme valget; å leve i en illusjon, eller å se den harde sannheten om verden rundt seg. Filosofien rundt the red pill søker å vekke menn mot feminismens misandri og hjernevasking, og dette er ifølge Ging nøkkelkonseptet som forbinder ulike grener av mannosfæren (incels, PUA's, MRA og MGOTOW) (2017:640). Mannosfærens betydning for incel-fellesskap vil diskuteres videre i dette kapittelet om konteksten av maskulinitet.

Sentralt for både *The Black Pill* og *The Red Pill*, er oppfatningen om at situasjonen en befinner seg i utelukkende baseres på ens eget utseende og genetiske sammensetning. Oppgaven vil i analysedelen forklare hvordan en tidligere «black pill» incel forteller om hvordan han selv opplevde det å være en del av *The Black Pill*-medlemskapet med hans egne ord. Preston mfl. skriver videre at Incels har en tendens til å sammenligne sine egne kropper med Chads. Mens Chad er muskuløs, høy og full av energi, oppfatter incels seg å lide av en lang liste av fysiske svakheter; tynne hånledd, lav høyde, svak kjeve, lange neser, svak muskulatur og feiljusterte øyne (Preston mfl., 2021:9).

⁶ Egne spesifikke kanaler for temaer

2.2.7 Forklaringsmodeller i konteksten av «Black Pilled»-inceldom

Fernquist mener at blant de forklaringsmodellene som incels selv benytter for å forstå deres egen inceldom og incel-tilværelse, har det vært størst gjennomslag for The Black Pill, Lookism⁷ og 20/80-teorien⁸, hvor alle disse tre er teorier som kombinerer både antifeminisme og populærdarwinistisk evolusjonspsykologi. The Black Pill involverer at samfunnet styres av en genetisk determinisme som det ikke går an å overvinne om man er «objektiv uattraktiv», og man dømmes derfor til å bli en incel og til å leve et ulykkelig liv (2021:3). En av informantene fra oppgavens analysedel kommer tilbake til, forteller også om noe som kalles for «The Scientific Black Pill» som han tidlig ble introdusert for av andre medlemmer av et online incel-forum, og forklarer dette som en samling av studier som nettopp som Fernquist forteller, kombinerer populærdarwinistisk evolusjonspsykologi og antifeminisme. Incels wiki, en slags wikipedia for incel-plattformer tar for seg hva de kaller «The Scientific Blackpill» og beskriver den slik; «*The Scientific Blackpill is about understanding the nature of human social and sexual behavior with a particular focus on evolutionary psychological perspectives*». Videre presenteres det en innholdsliste over ulike teorier knyttet til personlighet, mental helse, rase, utseende, ansikt, penger, høyde, kropp, penis, stemme, alder, hypergami, «cucks», «sluts», me too og helse, for å nevne noen. Alle disse med flere lenker som presenterer ulike teorier på de respektive områdene. Siden er besøkt over en halv million ganger (Incels Wiki, oppdatert 02.10.21 kl. 07:20 fra Incels.is).

Preston mfl. demonstrerer hvordan brukerne selv utvikler eksperimenter for å bekrefte teoriene som rasjonaliserer «The Black Pill». Incels mener at Chad er så ettertraktet av kvinner at de kan etablere seksuelle og romantiske relasjoner med kvinner til tross for at de bryter med sosiale normer og «dating rules». For å underbygge dette presenterte bruker resultatet av et «Tinder eksperiment» hvor det ble opprettet en falsk profil avbildet av en kjekk hvit mann med en biografi som listet tre domfellelser for seksuelle overgrep, attraksjon mot mindreårige og nedverdiggende språk mot kvinner. Profilen oppnådde en match med en kvinnelig bruker i 79% av tilfellene (162 matcher av 204 høyresveip⁹). Preston mfl. mener dette «eksperimentet» har som funksjon å ydmyke kvinner, mens incels også ser på det som et

⁷ Diskriminering på grunn av utseende.

⁸ 80% av kvinner velger de 20% mest attraktive mennene å ha samleie med, begrunnet i at det ligger i «kvinnerens natur» å gjøre dette.

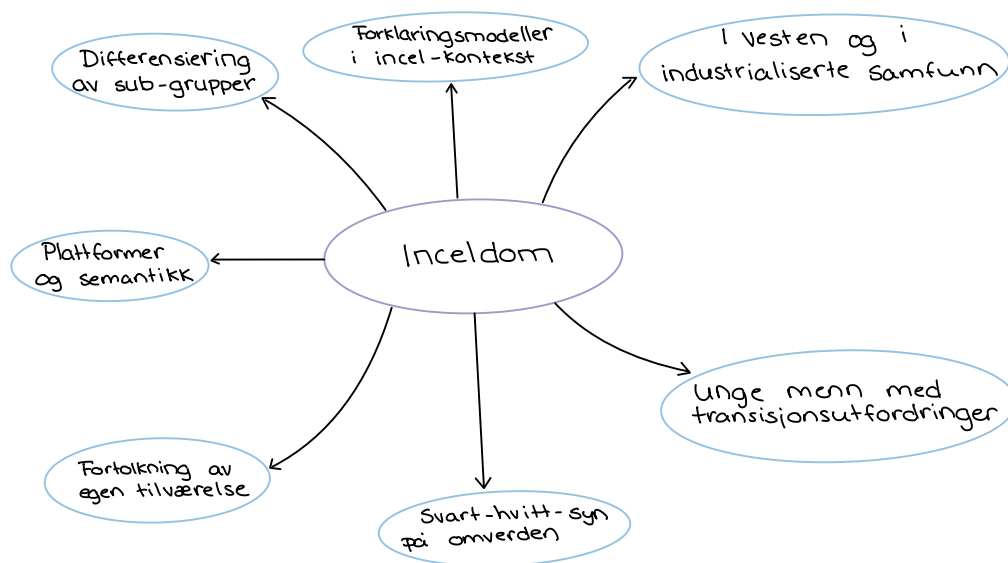
⁹ Benyttes for å demonstrere et ønske om å oppnå kontakt med en person en kommer over på Tinder. Dersom motparten også har sveipet til høyre for en oppnås det en «match» og muliggjør kommunikasjon mellom brukerne.

bevis på at ny datingteknologi i overveldende grad tjener Chads (2021:10). Altså mener incels at Chads, på bakgrunn av å være attraktiv og inneha de «riktige» maskuline trekkene, alltid vil være ettertraktet av kvinner. Hvorav dem selv, uansett hvor hyggelige de kan være, aldri vil få de samme mulighetene som Chads på grunn av utseendet sitt.

2.2.8 Sammendrag og refleksjoner

Så langt har oppgaven diskutert ulike kjennetrekke ved incels som hyppig kommer frem under forskning som er utført på feltet om incels. Slik forskningen legger det frem kan det se ut som at incels er et fenomen i vestlige og industrialiserte land som består av unge menn som ikke har klart å løse ulike transisjonsoppgaver. Å ikke løse sosiale og romantiske transisjonsoppgaver virker å være svært pregende for fellesskapene, og tolkning av egen tilværelse og fremtidsutsikter gjøres på bakgrunn av å ikke ha fullført disse oppgavene. Fellesskapene engasjerer seg på egne plattformer med egne kulturelle koder og språk som opprettholdes og reproduseres av brukerne selv – dette er også identitetsmarkører på hvem som hører til i gruppen og ikke.

Det kan derfor virke som at inceldom er en prosess bestående av flere deler. En delt situasjon om å være ufrivillig sølibat og sosiale ferdigheter knyttet opp mot utfordringer som er forbundet med transisjonsoppgaver og overganger i vestlige og industrialiserte samfunn, som en forventes å passere gjennom livet. Disse forventningene stammer både fra storsamfunnet, men også andre nære sosiale aktører i ens liv (Hurrellmann & Quenzel, 2013:261). Mer spesifikt; å løse transisjonsoppgaven om å ikke lengre befinne seg i en sølibat tilværelse gjennom å danne romantiske relasjoner og forme seksuelle erfaringer. Dette engasjementet med andre incels, tilbyr også kultur og digitale utvekslinger av informasjon og meninger som er spesifikt designet for incel-fellesskap – dette også som et verktøy for å skildre seg fra andre. Man identifiseres raskt som utenforstående dersom man ikke kjenner til begrepene og språket som brukes. Videre skildrer man sin inceldom i ulike grupper av de metaforiske pillene som dette kapitlet så langt har fokusert på; man «våkner» og ser feminismens bakside slik den «virkelig er», men man tar valget om man gir opp eller fortsetter å prøve å komme seg ut fra sin ensomme skjebne.

Figur 1 Sammenfatning av kjennetrek ved inceldom basert på tidligere forskning

Likevel er det flere sider ved inceldom vi ikke vet noe om. Forskningslitteraturen forklarer ikke hvordan og hvorfor unge menn tar steget og engasjerer seg i slike fellesskap. Litteraturen gir oss heller ikke spesiell innsikt i hvordan de engasjerte selv opplever forumene, og hvor de trekker grenser for hva de eksponerer seg for eller hvilke verdier og holdninger de faktisk deler i det virkelige levde livet. Med dette har forskningslitteraturen gitt et inntrykk av at alle incels er «like», og at alle omfavner kulturen i det fulle og det hele. Men kanskje aller viktigst, har ikke forskningslitteraturen innsikt i hvordan og hvorfor engasjerte danner ønsker om å forlate fellesskapene. Årsaken til mange av disse «hullene» i kunnskapen som finnes rundt incels kan nok også være preget av at det finnes særdeles lite, om noe, forskning som baserer seg på intervjuer og ser incels i et livsløpsperspektiv.

For å videre utforske inceldom, og for å forstå de strukturelle rammene rundt identitetsutviklingen dette medfører må de også forstås i konteksten av det moderne samfunnslivet. Dette vil være spesielt nyttig for å belyse oppgavens problemstilling om hvordan og hvorfor unge menn engasjerer seg i slike forum, og hvordan og hvorfor de ønsker å forlate dem. Videre søker oppgaven å kontekstualisere incels som et sosialt fenomen gjennom maskulinitet, digitalisering og individualisering, slik at dem kan forstås i en moderne kontekst som det foreslås.

2.3 Kontekst i endring

Aldri før har det vært en like stor offentlig diskurs om individet i dagens populærkultur, reklame, moralske og rettslige diskurser, politikk, vitenskap og kunst osv., og aldri før har det vært viktigere for folk å være sine egne individer (Aakvag, 2006:327). Aakvag tar utgangspunkt i et kulturalistisk perspektiv når hun beskriver individualisering i sosiologien, og mener at dette perspektivet forklarer fremveksten av det moderne individet som et produkt av endringer i verdier, tankeformer og meningsstrukturer som er fremtredende i et samfunn. Det er gjennom disse aspektene ved samfunn at den enkelte henvises til når en selv skal fastlegge sin identitet gjennom en selvfortolkningsprosess (2006:329).

Ifølge Burke & Tully (1977) er identitet et sett av «meanings» som en tillegger selvet i en sosial rolle eller situasjon som definerer hva det betyr å være den man er. Dette settet av betydninger tjener som en slags standard, eller referanse for hvem en er. Burke ser også på identitet som en prosess, og identitet ses i sammenheng med betydningen en person holder for seg selv i en rolle. Han eksemplifiserer med at en persons kjønnsidentitet sees en viss grad av maskulinitet (1991:837).

Erikson hevder at det er i tenårene at et individ utvikler forutsetningen for fysiologisk vekst, mental modning og sosiale ansvar for å kunne oppleve og passere en identitetskrise (1971:91). Erikson mener at begrepene «identitet» og «identitetskrise» er blitt så populært i populærkulturen og vitenskapen at det er blitt for vidt og nesten selvforklarende, at det å gi en definisjon av han ville virket smålig. Han mener likevel at samfunnsforskere forsøker å spesifisere slike begreper til å tilpasse dem og gjøre dem målbare for dem som undersøkes på et gitt tidspunkt, og at de forsøker å behandle disse begrepene som gjeldende for blant annet sosiale roller og personlige trekk. Erikson forteller videre at «identitetskrise» også kan tilskrives normative kriser som «tilhører» visse stadier gjennom individuell utvikling. Dermed kan begrepet gi mening når det tilskrives en normativ «identitetskrise» for ungdommer og unge voksne – som er Eriksons hovedfokus (1971:15-17).

Erikson mener derfor at en identitetskrise kan beskrives som et psykososialt aspekt ved tenårene (1971:91). Videre forklarer han at teknologiske fremskritt skaper større avstand i tid mellom tidlig skolealder og ens tilgang til et spesialisert arbeidsmarked, og at tenårene oppleves som en mer markert og bevisst periode i livet – nesten som et liv mellom barndom

og voksen alder. Dermed virker det som at gjennom de senere skoleårene, at unge mennesker gjør svake forsøk på å etablere en ungdomskultur som noe som virker endelig, heller enn en å være starten på en identitetsformasjon. De er ofte svært nysgjerrig og opptatt av hva andre mener om dem sammenliknet med hvordan de opplever seg selv, og med spørsmål om hvordan en skal knytte rollene og ferdighetene som allerede er utviklet med dagens ideale prototype. Dersom tidlige stadier testamenteres til identitetskrisen, oppstår det et viktig behov for tillit til seg selv og til andre, og ungdommen ser inderlig etter andre mennesker og ideer å ha tiltro til. Dette betyr altså andre mennesker og ideer det igjen er verdt å vinne tillit for (1971:129). Et slikt «liv» mellom barndom og voksen alder er hva Arnett kaller «emerging adulthood», og karakteriseres av en relativ uavhengighet fra aldersnormative oppgaver, eksperimenter med sosiale roller, og med lite meningsfulle forhold og involvering på organisasjonsnivå. I konteksten av «emerging adulthood» mener Arnett at unge identifiserer individuelle indikasjoner på modenhet, som uavhengig beslutningstaking, som den nye markøren for om noen er voksen, og demografiske markører oppleves som mindre viktige hos ungdommen (2001, i Shanahan mfl., 2005:226).

Kapittel 6 vil ta for seg nettopp denne utviklingen, og se nærmere på hvordan informantene beskriver sin egen barndom og ungdomstid i møte med både identitetskriser og livsløpsoverganger, og da spesielt gjennom ungdomsfasen, og videre inn i voksenlivet. Videre vil oppgaven kontekstualisere incels i en tid og samfunn preget av en maskulinitetsrolle som er i endring og hvordan denne endringen har vært relevant for den nettbaserte mannosfæren incel-fellesskapene er en del av i dag. Deretter søker oppgaven å videre kontekstualisere incels i en sammenheng om maskulinitet og digitalisering, og hvordan dette påvirker menn i dagens moderne samfunn. Avslutningsvis for kapittelet vil også individualisering bidra til å kontekstualisere incels i den forstand av å undersøke hvordan unge forholder seg til strukturelle rammer og betingelser som spiller en rolle for utvikling i ens livsløp.

2.3.1 Individualisering

I lys av digitaliseringens enkle måte å forholde seg til en virkelighet og informasjonsstrøm en selv ønsker, og engasjerer i - tilbyr hverdagslivet strukturelle rammer som uavhengig av en selv, og som former ens eget livsløp. Slik både maskulinitet og digitalisering har hatt en endring de siste tiårene, har også det moderne livet og samfunn hatt en endring.

Individualiseringen fører med seg et større ansvar for eget livsutfall, med de verktøyene en

selv har tilgjengelig. Individualisering fører med seg viktige aspekter for å forstå hvordan enkelte unge menn engasjeres i nettbaserte incel-fellesskap, i den forstand at mennesker i dag må ta ansvar for egne liv og løsriver seg fra storsamfunnet. Men hvordan skjer det?

Atkinson mener at individualisering er et strukturelt fenomen som former livssituasjoner og ens biografier. Videre henviser han til Beck og Beck-Gernsheim (2002:xxii; cf. Beck & Williams, 2004:63) og mener at individualisering ikke lengre kan forstås som kun en subjektiv virkelighet som må relativiseres og konfronteres med objektive klasseanalyser. Individualiseringen blir nemlig den sosiale strukturen av moderne samfunn (Beck & Beck-Gernsheim, 2007:353-354).

Beck mener at individualisering er en dobbel prosess under forholdene av moderne refleksivitet hvor individet skilles fra «historically prescribed social forms and commitments», og må «re-embeddes» på nye måter i livet hvor man må produsere, legge til rette for og sette sammen deres biografiske selv (Beck 1992, 1997, referert i Atkinson, 2007:352). Dette kan vi med andre ord si at impliserer at individet løsriver mer fra samfunnet, og det legges ytterligere press på seg selv for å håndtere egne utfall i egne liv. Med det moderne samfunnets økte levestandard og et skifte fra kulturelle verdssystem som økonomisk velvære, stabile familieliv, et respektabelt hus og en bil som symboliserer suksess, er det nå et nytt fokus rundt «selvoppfyllelse» og «individualitet». Mennesker blir dermed i økende grad tvunget til å konstruere sine egne biografier og skape egne identiteter fra de ulike valgene som er tilgjengelige for en. Her må man også navigere seg gjennom sosiale systemer uten noe annet enn sin egen kapasitet for refleksiv beslutningstaking. Dette leder ikke til en uhemmet selvskapelse i verden av frigjorte individer. For, ifølge Beck, er individualisering i selskap av en tendens mot «the institutionalization and standardization of ways of life» (Beck, 1998, 1992, referert i Atkinson, 2007:353).

Giddens (1991:112) mener at individer må ta valg som utgjør konsekvenser for deres fremtidige liv, hva han kaller «fateful moments». Dette mener Skrobane mfl. er utfordringer på et individnivå som følges av institusjonelle og strukturelle usikkerheter. Slike utfordringer må ses i konteksten av mobilitet hvor unge mennesker må håndtere ulike institusjonelle rutiner, spørsmål rundt godkjenning av ulike grader, institusjonelle koder og praksiser. Dette gjør at unge stiller seg ulike spørsmål rundt, og uroer seg for fremtidige arbeidsmuligheter (2019:4-5). Dagens unge risikerer altså i høyere grad å oppholde seg i en tilstand av «arrested

adulthood» (Côté, 2012:485), som ofte forbindes med å holde utenfor nøkkelarenaer av sosial integrasjon som arbeid, utdanning, betalt arbeid, familieformasjon, sosiale bevegelser eller politikk (Hurrelmann & Quenzel, 2012:485-486, referert i Skrobanek mfl., 2019:2).

Schiermer mener at det individualiserte liv ikke er normalen, fordi vi ikke lever i komplett egoistme. Men vi lever heller sammen med andre, og absorberes i hverandres praksiser som mer eller mindre alltid er kollektive. Dette vil innebære at mennesker i et samfunn alltid sammen kultiverer og animerer kollektive energier og objekter (2020:209).

Baethge mener at vi opplever en utvikling i endringene som oppstod i strukturen av sosialiseringen i ungdommen sammen med overgangen til et mer borgerlig samfunn. Han mener at disse endringene har en generell retning mot hva kan kaller en «double individualization». Dette referer til det sosiostrukturelle faktumet om økende forskjeller i levestandard og situasjoner i borgerlige samfunn, mønstre av sosialisering som tidligere var spesifikke til enkelte klasser eller strata brytes opp i undergrupper, og dermed blir det en svakere rettferdiggjøring av å kalle unge for en egen sosial enhet (Beck 1982, referert i Baethge, 1989:28-29).

2.3.2 Maskulinitet

Zimbardo mener at samfunnet i dag har et hegemonisk syn på maskulinitet, og for menn er det ingen sosialt akseptable alternativer for å være enten en kriger eller en brødvinner. Han mener også at nye mulige roller truer det tradisjonelle konseptet av maskulinitet. Og at enhver mann som omfavner nye roller mottar mindre respekt fra sine likemenn og færre sosiale og romantiske muligheter med det motsatte kjønn. Videre trekkes det frem at vanlige eksempler på dette er at «nice guys' don't get dates» (2015:10). Hvordan har det kommet til å bli slik for menn i dag?

Fra politiske mannsbevegelser til en nettbasert mannosfære

Under den første halvdel av 70-tallet begynte enkelte menn, for det meste de som gikk på høyskoler og universitet, å engasjere seg i feministiske tanker og politikk, og stilte samtidig spørsmålet om hva dette hadde med dem å gjøre. En av de første responsene fra amerikanske menn var å danne organisasjonen «men's liberation» gjennom bevisstgjøring, arbeidsgrupper og nyhetsbrev. Helt fra starten av gikk diskursen fra mannsbevegelsen på en tynn line, mener Messner. Bevegelsens ledere anerkjente at sexisme hadde vært et problem for kvinner, og at

feminismen var en nødvendig sosial bevegelse for å kunne adressere kjønnsproblematikken. Men de understrekte samtidig viktigheten av den høye kostnaden dette ville medføre for menns helse, emosjonelle liv og forhold. Bevegelsen ble splittet når det gjaldt fokuset på menns institusjonelle makt og «kostnaden for maskulinitet» - og to bevegelser fremtrådte. På den ene siden hadde man «pro-feminists» som fokuserte på å holde med kvinnene i kampen mot patriarkatet, og på den andre siden fikk man anti-feministene som fokuserte på kostnadene ved et for smalt syn på maskulinitet for menn (Messner, 1998:256). Videre, i løpet av 70-tallet hadde Men's Liberation splittet seg i to, og på den ene siden så man «problemet» som menn opplevde som å være noe som stammet fra feminismen. Såkalte Men's Rights Activists (MRA'a) fokuserte på menns helseproblemer, militær verneplikt, skilsmisser og foreldrerett. For denne nye ideologien ville kvinners frigjøring påføre menn «the worst of both worlds», og bevegelsens empatiske tone ble aggressiv. Det antas i dag at mannosfæren kan spores tilbake til Men's Liberation Movement (Coston & Kimmel, 2012, referert i Ribeiro mfl., 2020:2).

Men hva består denne mannosfæren av? Hoffman henviser til multinasjonale forskningsteam som har studert mannosfæren på nettet, og som har identifisert fire kategorier av denne sfæren; «Pick Up Artists (PUAs), Men's Right Activists (MRAs), Men Going Their Own Way (MGTOW)» og Ufrivillig sølibate (Incels). Blant disse mener forskerne som Hoffman henviser til, at PUAs og MRAs er blitt mindre populære, mens MGTOW og Incels spirer og vokser, samt at sistnevnte, incels; «[...] *are more toxic and espouse nihilistic and extreme antiwomen ideologies*» (Ribeiro mfl., 2020:10). For Ribeiro mfl. har mannosfæren utviklet seg til å bestå av flere økosystem av nettsamfunn med ulike interesser og ideologier. Veksten av fellesskap som innebærer mer ekstreme posisjoner mot kvinner og kvinners rettigheter, som MGTOW og incels, overskygger eldre nettfellesskap som PUA og MRA, hevder han (2020:1).

Ging har i sin artikkel undersøkt utviklingen av mannosfæren siden «The Web 2.0's» lansering med sosiale medier, og søkte etter å identifisere ulike kategorier og trekk ved de ulike formene for maskulinitet som utgjør denne mannosfæren. Hun finner at en eldre variant av antifeminisme fortsatt henger igjen. Mange av de nye sammensetningene virker å komplisere forholdet mellom makt og dominans med hegemonisk maskulinitet gjennom å operasjonalisere tropper bestående av ofre, «beta maskulinitet» og de ufrivillig sølibate (incels). Slike nye hybrider av maskulinitet stiller viktige spørsmål ved de ulike funksjonene

ved mannlig hegemoni både på nettet og i den virkelige verden. Samtidig indikeres det at teknologi og sosiale medier legger til rette for å utvide nye artikuleringer av «aggrieved manhood» (2019:638). Den moderne mannsbevegelsen har lenge vært en sammensetning av ulike grupper med avvikende ideologiske posisjoner og inspirert av «second-wave feminism» fra 70-tallet. Messner mener det har vært tre endringer som har oppstått i de mellomliggende årene som har tilrettelagt for kjønnspolitiske konjunkturer og da spesielt institusjonaliseringen og profesjonaliseringen av feminismen, fremveksten av en bred postfeministisk følsomhet, samt utviklingen av en neoliberal økonomi. Messner vurderer det videre slik at postfeminismens «taken-for-granted» diskurs om likestilling vant, og da sammen med en bred «decline of males»-retorikk frembrakt av deindustrialisering, og at dette har skapt en grobunn for en gjenoppstått mannsrettighetsbevegelse (Messner, 2016, referert i Ging, 2019:639).

Gings artikkel mener at det må vies mer oppmerksomhet til den nettbaserte konteksten fordi disse samlingene av mannsbevegelser demonstrerer et radikalt skifte i parameterne av antifeminisme. Sammen med forflytningen til sosiale medier har den diskursive tonen og kommunikativ politikk som gjelder menns rettigheter endret seg betraktelig. Nå, mener Ging, at de referer til seg selv som MRAs¹⁰, videre referer hun til Nagle (2015) når hun skriver at disse gruppene har knyttet videre kontakt med flere organisasjoner, blogger, forumer, fellesskap og subkulturer som resulterer i en mye mer ekstrem og tilsynelatende formløse sett av diskurser og ideologiske posisjoner. Det er disse løse grupperingene av interessegrupper som omtales som mannosfæren (2019:369).

Et sentralt element og felles element ved både incelbevegelsen og mannosfæren er konseptet om The Red Pill, hvor det også i mannosfæren brukes for å beskrive at menn har innsett feminismens misandri og hjernevasking. Dette er konseptet som knytter alle disse løse grupperingene sammen (Ging, 2019:640).

I 2015, i kjølvannet av Oregon-skytingen, startet FBI en etterforskning i kommentarene som ble publisert på /r9k/-kanalen på 4chan. Brukerne kalte seg «betafags» og «incels» og applauderte Elliot Rodger. Bidragsyttere i kanalen organiserte en kampanje for å hevne seg på kvinner, «social justice warriors» og «alpha males» som hadde frarøvet dem seksuell suksess. Dette resulterte videre i en serie av artikler om mannosfæren, «the beta uprising» og

¹⁰ Mens rights activists

beta maskulinitet – og spekuleringer rundt sammenhengen mellom angrepene og påstander om å være et offer og «aggrieved entitlement» fra unge, seksuelt utfordrede hvite menn. Fra disse spekulasjonene ble begrepet «toxic masculinity» som innebar alt fra seksuell avvisning, ustabile ansettelsesforhold, voldelige videospill, pornografi og fremveksten av «white male privilege», hyppig brukt (Ging, 2019:640).

Andre som også har bidratt til innsikt i mannosfærens utvikling på nettet har vært Ribeiro mfl. med sine kvantitative bidrag. I deres studie presenterer Ribeiro mfl. en stor-skala karakterisering av mannosfæren gjennom innsamling og analyse av 38 millioner innlegg fra 7 forum og 57 subredditer. Studien benytter seg av Googles' Perspective API, som er et offentlig tilgjengelig hjelpeverktøy for programmering og som benytter seg av maskinlærte teknikker for å vurdere hvor frekk, hateful, aggressiv og «toxic» et innlegg er. I studien konkluderes det med at eldre og «milde» fellesskap som PUA og MRA har banet vei for mer ekstreme fellesskap som incels og MGOTW gjennom en betydningsfull migrasjon av aktive brukere på tvers av forumene. Funnene viser også at mannosfæren kan karakteriseres av et betydelig høyere volum av hatefullt språk enn hos andre nettbaserte fellesskap (2020:1). Hvordan kan en slik utvikling av mannosfæren, fortsatt trekke til seg unge menn i dag?

En presset maskulinitet?

Som Zimbardo påpeker kan det oppleves som at maskulinitet i dag befinner seg i en slags skvis mellom tradisjonelle forestillinger, og nåtidens mer moderne krav til menn. Og på grunn av disse vanskelighetene som menn står ovenfor i en verden som hele tiden er i endring og er preget av usikkerhet, velger mange å isolere seg selv på et «tryggere» sted hvor en selv har kontroll over mulige utfall, hvor det ikke finnes frykt for avvisning og hvor de anerkjennes for sine evner (2015:14).

Det er ikke bare et samfunn i endring som gjør at mannen står i en slags «skvis». Samtidig som det fortsatt stilles eldgamle krav om menns virilitet gjennom fraser som uttrykkene «et ekte mannfolk» og «vær en mann», er disse mulighetene også ofte fratatt dem (Badinter, 1995:20). Beynon skriver blant annet at menn ble utelatt fra feminismeølgen, og at tapet av patriarkalsk dominans og den økende likestillingen i heteroseksuelle relasjoner har gjort at menn befinner seg i en vanskeligere situasjon uten muligheten for å gjøre noe med det

(2002:78). Det kan derfor virke som at et samfunnsmessig krav om menns proaktive bidrag til samfunnet, ikke følges opp av sosiale normer for en maskulinitet som er i endring.

Som oppgaven har tatt for seg, og som Zimbardo argumenterer for, har det ikke vært en sammenhengende mannsbevegelse for å gi en sårt tiltrengt oppdatering av menns roller i samfunnet som kan tilsvare kvinnebevegelsens'. Vestlige samfunn ønsker at menn skal være anstendige, proaktive borgere som tar ansvar for seg selv og som arbeider med andre for å bedre samfunn og nasjonen de er en del av (2015:11).

Beynon mener maskulinitet bør presenteres som svært varierende og fragmentert, og ikke som en fiksert essens (2002:55). Maskulinitet anses som et sett av ulike praksiser hvor individuelle menn settes i referanse til oppvekst, familie, område, arbeid og subkulturelle innflytelser. Han mener at det fortsatt eksisterer en bred aksept for synet i offentligheten for at menn og kvinner er grunnleggende forskjellige fra hverandre, og at de derfor må ha egne fikserte trekk som karakteriserer det typiske maskuline og feminine. Her er det som en slags sjekkliste som må hukes av eller egenskaper som må rangeres (2002:56). Badinter mener at den maskuline utviklingsprosessen er svært vanskelig, og at overgangen fra gutt til mann er full av hindre. Hun understreker så videre at den maskuline identiteten er mindre stabil og inntreffer senere enn feminitet hos kvinner. Europeisk og amerikansk litteratur de siste femten årene belyser spekteret av følelser som menn styres av: «sinne, angst, kvinnefrykt, potenssvikt, forakt for seg selv og andre» (1995:46-47). Zimbardo forteller også at unge menn feiler både akademisk, sosialt og seksuelt mer enn noensinne (2015:3).

En dyp frykt for sosial avvisning har økt som en følge av teknologi, hvor direkte ansikt-til-ansikts interaksjoner minimeres (Zimbardo, 2015:31). I dag har vi mer tilgjengelig informasjon som er tilgjengelig gjennom fingerspissene våre enn noen gang, og Zimbardo mener vi ganske så enkelt kan miste oss selv i alternative verdener (2015:18). Men, på hvilken måte kan et digitalt levd liv være, for noen, mer appellerende enn den fysiske og menneskelige virkeligheten?

2.3.3 Digitalisering

Teknologi kan virke forførende når hva det kan tilby møter menneskelige sårbarheter. Og vi mennesker er sårbare. Vi er ensomme, men vi frykter også intimitet, ifølge Turkle. Digitale

forbindelser kan tilby illusjonen av fellesskap uten kravet om vennskap (2012:28). Slike digitale illusjoner av fellesskap kan vi forestille oss vil være gjeldende for incels. For hvordan kan vi forstå utvekslingen av semantikken som formidles på incels digitale plattformer? Og hva skjer når ensomme menn danner et anonymt fellesskap hvor man kan «slippe alle hemninger» sammen med andre ensomme menn?

Zimbardo mener at menn opplever en form for opphisselse gjennom kortisol, en aktivering av det adrenerge nervesystemet eller økning av testosteron, når de opplever seg som en del av en sosial gruppe bestående av kun menn. Deretter mener Zimbardo, at menn over tid tilpasser seg til et slikt nivå av sosial intensitet som foretrukket form for sosial kontakt. Det positive med slike grupperinger, er at menn kan lære hvordan man arbeider sammen med andre menn, noe som er svært viktig i samfunnet. Likevel, over tid, kan graden av sosial intensitet, som Zimbardo kaller det, bli et «set point» av ønskede funksjoner som opererer på et ubevisst nivå av bevissthet. Gjennom å plutselig forlate slike mannsdominerte grupper, kan menn også oppleve en viss grad av sosial isolasjon og kjedsomhet. Slike symptomer kan bli sterkere jo lengre og mer intens slik deltakelse i slike grupper har vært (Zimbardo, 2015:34-35). Her er det betimelig å stille seg spørsmålet om dette kan virke å være gjeldende for incel-forum også, hvor plattformene bygges på et mannsfellesskap.

Gings' studie indikerer at teknologiske hjelpemidler gjennom sosiale medier har økt flyten av anti-feministiske ideer og informasjon på tvers av grupper, plattformer og geografiske grenser. Raske lenker til - og republisering av artikler, blogger, memes og videoer har muliggjort den raske spredningen og homogeniseringen av MRA-retorikk gjennom den engelskspråklige verden og forbi (2019:644-645). Den politiske retorikken som preger mannosfæren består nærmest utelukkende av evolusjonspsykologi, og lener seg spesielt på genetisk determinisme for å forklare menn og kvinners atferd i forhold til seksuell seleksjon. Ging mener at mannosfærens engasjement til dette feltet er begrenset til den overfladiske tolkningen og resirkuleringen av teorier for å støtte gjentatte påstander som at kvinner er irrasjonelle, hypergame, er designet for å gå etter alfahanner og som trenger å bli dominert (2019:649).

Sosiale medier har ført til etablering av mange ulke «sektariske» og kvasi-offentlige diskusjonsfora på nettet, og blant disse nevner Møen flere ulike høyreekstreme nettsider. Slike nettsider tillater et intenst engasjement hvor en selv, fra en sosialt isolert posisjon, kan teste ut

ekstreme meninger hvor de kan slippe unna kritikk og motargumenter som man ellers møter på i det daglige og offentlige rom (2016:30).

3. En livsløpsperspektivistisk tilnærming

For å forstå hvordan incels trekkes inn og engasjerer seg i incel-felleskap, og hvordan de danner et ønske om å forlate dem må vi også forstå hvordan livene deres utvikles, hvilke overganger de gjør – eller ikke gjør, og hvordan disse påvirker deltakelse på plattformene. Så langt har oppgaven kontekstualisert incels i perspektiver tilknyttet maskulinitet, digitalisering og individualisering. Her er det også viktig at selve livsløpet kontekstualiseres for å forstå hvordan unge og ensomme menn gjør eller ikke gjør overganger som forventes av dem. Livsløpet preges av både overganger, vendepunkter og kriser og disse påvirker også hvordan informantene i analysen beskriver sine overganger til, og ut av engasjement i incel-felleskap.

For å undersøke incels som et fenomen kombinerer oppgaven et kontekstualisert livsløp med Barelles' «becoming», «being» og «leaving» i hennes «The Pro-Integration Model» som fokuserer på de eksplisitte temporale stadiene «becoming», «being» og «leaving». Denne oppgaven vil ta for seg en eksplorerende tilnærming til hvordan og hvorfor unge menn engasjerer seg i ekstreme fellesskap. De konstitusjonelle stadiene «becoming», «being» og «leaving» vil derfor benyttes for å belyse hvordan incels danner ønsker om å forlate fellesskapene dem er en del av. For å forstå hvordan og hvorfor unge menn engasjerer seg i slike forum må vi kontekstualisere dem og deres liv i relasjon til hvordan både konseptet om maskulinitet har utviklet seg, hvordan vi forstår tid i et samfunn under rask endring og betydningen av en stadig mer digitalisert hverdag. Gjennom livsløpsperspektivet fokuserer vi på historiske og sosiale endringer, hvilke aldersbestemte overganger unge forventes å passere, og hvordan kriser og vendepunkter oppstår og hvilken påvirkning disse har på «becoming» en incel, «being» en incel og «leaving» av incel-tilværelsen.

3.1 Livsløpsperspektivet

Etter andre verdenskrig endret de fleste samfunn seg drastisk, både økonomisk og sosialt. Og utfordringene de unge voksne stod i under etterkrigstiden, tydeliggjorde det voksne livsløpet. Utviklingene innen økonomien og det sosiale, plasserte livet i en kontekst som fokuserte på de sosiale stiene. Elder forteller videre at livsløpet referer til en alderssekvens av hendelser og

sosiale roller som er en del av sosiale strukturer og historien. Livsløpsperspektivet fokuserer også på overganger mellom statuser, som å fullføre skolegang og gå inn i en fulltidsstilling. Slike sosiale overganger varierer i timing, uavhengig om de skjer tidlig eller sent, er de alltid en del av overgangene hvor det også tillegges en distinkt form og mening (Elder, 2007:1).

Dette kapittelet vil ta for seg en diskusjon om livsløpsperspektivet for å videre drøfte informantenes livsløp, overganger og vendepunkter. Disse vil være sentrale for å kunne få en forståelse av hvordan informantene opplever seg selv i lys av sin egen tid. Elder forklarer at hver av disse aspektene ved livsløpet referer til nivåer i livsløpet, fra mikro til makro. Institusjonaliserte stier kan defineres på makronivå gjennom sosiale lovgivninger fra stat eller firma, innenfor disse stiene utformer individet sitt livsløp gjennom valg og handlingsmønstre, og individets eget løp av utvikling og aldring, kan uttrykkes med begrep som selvtillit eller intellektuell kompetanse (2007:1).

Studier som tar for seg livsløp viser at livsutfall kan endres, også for dem som opplevde motgang i barndommen. Slike studier endrer også forståelsen vår om fattigdom, arbeid og oppnåelser gjennom livsløpet og identifiserer både motstandsdyktighet og sårbarhet. Men Elder mener også at individet ikke bare er formet av sosiale institusjoner som finnes i større miljø, men også gjennom de valgene og planene mennesker tar og legger. Han understreker samtidig at ungdommer som besitter selvtillit, intellektuelle investeringer og avhengighet kan på en effektiv måte forberede seg på framtiden (2007:2).

For sosiologer innebærer livsoverganger og vendepunkter i livet endringer i relasjoner, sosial identitet og selvvurdering (Elder, 2007:3). Disse livsovergangene og vendepunktene er viktig å forstå i konteksten av incels for deres utvikling av egen identitet, selvbylde og forstå hvordan de opplever samhandling med utenforstående. Hareven & Masaoka definerer livsoverganger som de bevegelsene individer og familier gjør over livsløpet, og som er konstruert innenfor sosiale tidsrammer. Slike overganger beskriver de som normative og inkluderer å starte i arbeid, flytte hjemmefra og å gifte seg. Hareven & Masaoka begrunner at dette er normative livsoverganger fordi en majoritet av befolkningen i et samfunn gjennomgår dem. Men normative livsoverganger kan også oppleves som kriser og beskrives som vendepunkter. Vendepunkter beskriver de som perseptuelle veimerker på tvers av livsløpet. Disse veimerkene representerer individets subjektive vurderinger av kontinuiteter og

diskontinuiteter, og dette gjelder spesielt påvirkningskraften tidlige livshendelser har på påfølgende hendelser (1988:272).

3.2 Livsløpsoverganger

Elder mener at livsløpet som begrep referer til aldersspesifikke sekvenser av hendelser og sosiale roller som er en del av sosiale strukturer og historien. Livsløpet plasserer opplevde liv i en kontekst og fokuserer på ens sosiale veivalg (2007:1).

Hareven & Masaoka forklarer at det finnes tre kjennetegn ved timing som er sentral for å forstå endringer gjennom livsløpet; først, timingen av overganger gjennom individuelle karrierer, spesielt når det kommer til å balansere familie og arbeid; så, er det synkroniseringen av individuelle overganger sammen med den kollektive familiens overgang; og den oppsamlede påvirkningen av tidlige livsløpsoverganger som påvirker kommende livsløpsoverganger. På alle disse tre punktene understrekes det at definisjonen av «timing» avhenger av den sosiale og kulturelle konteksten hvor livsovergangen foregår (Hareven & Masaoka, 1988:272).

3.2 Livsløpsoverganger i en historisk kontekst

Når vi snakker om livsløpsoverganger er det også viktig å understreke at historiske krefter spiller en svært avgjørende rolle i dette komplekse mønsteret. Historiske forhold har en direkte påvirkning gjennom livsløpet. Dette betyr at de sosiale opplevelsene hos hver generasjon også er formet av historiske prosesser som har formet ens tidligere livsoverganger (Hareven 1978b, referert i Hareven & Masaoka, 1988:273). Disse kreftene stopper ikke med én generasjon, men former også de historiske omstendighetene. En generasjon overfører altså påvirkningen fra historiske hendelser over på den neste generasjonens livsløp (Hareven & Masaoka, 1988:273).

Forskjeller i generasjoners oppfatning av «timing» reflekterer de historiske endringene som har påvirket timingen av livsløpsoverganger siden århundreskiftet. Disse endringene uttrykket seg sterkest i overgangen til voksenalder, og har siden blitt mer aldersrelatert (Modell mfl. 1976, referert i Hareven & Masaoka, 1988:284). Disse overgangene forekom på 80-tallet mer hyppig og ordnet, mens det tidligere ikke var like tidsrigide, ifølge Hareven & Masaoka. De

argumenterer også for at aldersenheter i timingen av overganger reflekterer en lang historisk prosess som ledet opp til individualiseringen av livsløpet. Med dette mener Hareven & Masaoka at aldersnormer er blitt viktigere enn behovet for familieorientering som dikterende for timing av overganger (1988:284).

Shanahan mener at moderniseringen av samfunnet har falt sammen med standardisering av og individualiseringen av livsløpet. Han mener at standardisering virker å øke i sin «compactness» i forhold til fullføring av skolegang, ekteskap, stiftelse av familie og starten av ens karriere, mens individualisering finnes i økende mangfold av sekvenser av slike markører (2000:668).

3.2.2 Livsløpet som en sosial konstruksjon

Tempoet og definisjonen av «timing» på livsløpsoverganger avhenger av den sosiale og kulturelle konteksten hvor overgangene oppstår (Hareven & Masaoka, 1988:272). Kulturelle normer verner om timingen av livsløpsoverganger gjennom å definere overganger som «tidlig», «sene» eller «på tide». På individnivå internaliseres også disse forventningene og vurderingene av være «tidlig», «sen» eller «på tiden» (Hareven & Masaoka, 1988:273-274). Livsløpet preges også av transisjonsoppgaver – en transisjonsoppgave er en utviklingsoppgave som oppstår i eller rundt en periode i et individs liv. Oppnåelser preget av suksess som leder til en følelse av lykke og suksess rundt senere oppgaver. Mens å feile disse oppgavene leder til ulykkelighet, avvisning av samfunnet og utfordringer med senere oppgaver (Havighurst, 1953, referert i Hurrelmann & Quenzel, 2015:261).

Som nevnt innledningsvis er livsløpsovergangene karakterisert av å være sosialt konstruerte tidsrammer og normative. Normative overganger er generelt sett frivillige, bortsett fra når mennesker tvinges til å følge bestemte mønstre ved timing av overganger. Overganger kan også være frivillige, men timingen kan være ufrivillig dersom alderen for når overgangen burde oppstå er juridisk definert. Selv om overganger er normativt definert, betyr ikke det at alle er normative. Overganger kan være sene eller oppstå i en annerledes sekvens og kan stå i dissonans med etablerte normer av timing. Mens noen opplever en overgang som normativ, kan andre oppleve en slik overgang som et vendepunkt (Hareven & Masaoka, 1988:274). Hareven og Masaoka følger opp med et sentralt spørsmål: under hvilke omstendigheter kan en normativ overgang bli et vendepunkt (1988:275)?

3.3 Vendepunkter

Alle overganger er mulige vendepunkter. Under visse forhold oppfattes og oppleves som vendepunkter gjennom livsløpet som prosesser som fortsetter å påvirke videre livshendelser på ulike måter. Det er viktig å skille empirisk mellom de overgangene som forblir vanlige hendelser og dem som blir vendepunkter. Vendepunkter er ikke en isolert hendelse av en kort periode, og de innebærer heller ikke plutselige hopp fra en fase til en annen. Vendepunkter er prosesser som involverer endringen av en vei (Hareven & Masaoka, 1988:274). Varigheten av kontinuiteten av et vendepunkt avhenger også av flere forhold; ens personlighet, forventninger, tidlig livshistorie, resurser, kulturelle verdier og de historiske forholdene som påvirker ens liv. Selv om vendepunkter beskrives som en prosess og som noe som ikke skjer på et «blunk», trenger likevel ikke vendepunktene å ha en lang varighet. Likevel kan korte perioder oppleves som et slags vendepunkt (Hareven & Masaoka, 1988:275).

Hareven & Masaoka mener at indre kriser, enten individuelt eller i en familie kan føre til vendepunkt og eksemplifiserer med dødsfall av nære og kjære familiemedlemmer, sykdommer og det å miste jobben – for å nevne noen. Dette kan kalles kriserelaterte overganger og kan resulteres i under en familiekonflikt eller personlig sammenbrudd. Videre forklarer Hareven & Masaoka at en normativ overgang kan bli til et vendepunkt når overgangen sammenfaller med en krise, eller følges av en krise; når en overgang foregår samtidig som en familiær konflikt (1988:275). Utvikling av personlighetsstruktur understreker Hurrelmann & Quenzel som viktig når unge passerer hva de kaller for livsfaser. Denne personlighetsstrukturen bidrar til å la unge respondere til de stadig skiftende sosiale, kulturelle, økonomiske og økologiske forholdene. Et iboende trekk ved overgangen til ung voksen, er å adressere motstridelser i sosiale forventninger og utvikling av selvdefinisjoner til tross for disse utfordrende omstendighetene som stadig er i endring. Et grunnleggende forhold for å mestre overgangen til å bli ung voksen innebærer også evnen av å adressere usikkerhet ved om mestrer alle arenaer for å oppnå fullt sosialt medlemskap i samfunnet, eller om enkelte av feltene mistes og etterlates i ungdomstiden (2013:265-266).

Når unge ikke mestrer denne utviklingen av personlighetsstrukturer eller utviklingen til å bli ung voksen, kan dette bryte med de normative forventningene som stilles. For unge som ikke mestrer dette, kan dette være en endring i forming av eget liv, slik Hurrelmann & Quenzel

også omtaler som vendepunkt. Varigheten av et vendepunkt er nemlig avhengig av flere betingelser som ens personlighet, forventninger, tidlig livshistorie, ressurser og historiske forhold som påvirker ens liv, for å nevne noen (2013:274-275). Det er nok ikke uvanlig for mange unge å forestille seg livet sitt som voksen, og danner et bilde som kanskje likner foreldrenes eget løp. Dette er også gjeldene for informantene, de forteller om forestillinger om hvordan livene deres skulle ha utviklet seg, og opplever egen tilværelse som incel som et brudd på disse forventningene, eller en form for krise for enkelte.

3.4 Temporalitet

Begrepet «temporalitet» brukes for å betegne en spesiell strukturering av tid hvor standard lineær tid bare er ett tilfelle av mange. Gluckmann argumenterer for at siden tid kan ordnes og reguleres, og gå inn i sosiale prosesser på mange forskjellige måter, er det nærmest uendelig mange måter å strukturere tiden på (1988:240). Av de sosiologiske klassikerne la Durkheim vekt på tidens integrerende og sosialt synkroniserende funksjon. Durkheim assosierte tid som å være et kollektivt fenomen som kom fra sosialt liv, altså summen av temporale prosedyrer som danner den kulturelle rytmen ved et samfunn (Hassard 1990, referert i Gluckmann, 1988:241). Analysen for denne oppgaven vil blant annet fokusere på hvordan temporalitet har utviklet seg og virket gjeldene for informantene. Dette vil være viktig for å danne et bilde av hvordan de har opplevd seg selv i forhold til sine egne perioder i egne liv, og ikke minst – hvordan de opplever seg selv og sin situasjon under intervjuetidspunktet.

Den viktige oppmerksomheten rundt tid i sosiologen kan røre flere aspekter – som tid i hverdagslige opplevelser, som historiske og generasjonsbaserte perspektiver, og når det gjelder å røre ved tid som et ellers stille bakteppe og arrangør av strukturer og perspektiver. McLeod understreker også at det trengs mer søkelys på temporale prosesser og registre, og på hvordan disse manifesteres og mobiliseres i spesielle typer av forskningsmetodologier og forskningsspørsmål. Dette har noe å si fordi synet og omfanget av sosiologi ikke bare burde fokusere på det som skjer nå; det snakker til og antyder en framtid, det kaller frem og oppstår fra en fortid (2017:14-15). McLeod diskuterer temporalitet i henhold til utdannings sosiologi opp mot ungdom, men benyttes i denne oppgaven for å diskutere temporalitet mot ungdomstid fordi dette kan bidra til å tolke hvordan unge mennesker opplever sin egen fortid og historie opp mot hvor de befinner seg i dag – og reisen dit.

Jordheim trekker frem begrepet om «multiple temporalities», og diskuterer dette opp mot sosiologiske og historiske perspektiver. Den fransk-russiske sosiologen, Georges Gurvitch, en «Durkhemian», introduserte den systematiske kartleggingen av «the multiplicity of social times». Han mente at alle kategorier av tanker hadde sosiale opphav og burde bli oppfattet og analysert som sosiale institusjoner. Gurvitch identifiserte flere typer av tid som var assosiert med ved ulike manifestasjoner av sosiabilitet. «Slow time of duration» ville tilsi tiden av slektskap, familier og demografi, mens «erratic time» viser til uvanlige livshendelser, beredskaper og overraskelser. «Cyclical time» er tidsperioden for repetisjoner og gjentakelser (2014:502). I Jordheims' debatt om temporalitet i historien versus sosiologen, foreslår han at det kan være nyttig å forestille seg at ulike temporaliteter eksisterer som et slags flymønster – med parallelle linjer, stier, veier og retninger som går i sikksakk og som av og til rører ved eller krysser hverandre - men alle like synlige, håndgripelige og som bærere av konsekvenser for ens liv (2014:508).

Livsløpet og dets aspekter er viktig for å belyse oppgavens problemstilling om hvorfor og hvordan enkelte unge menn trekkes inn i nettbaserte incel-felleskap. Gjennom temporalitet kan vi forstå hvordan ulike perspektiver, ønsker, forestillinger og forventninger endrer seg gjennom overgangen fra ungdom til ung voksen – i informantenes tilfelle. Sett i lys av Barelles' «becoming», «being» og «leaving» - indikerer disse tre prosessene hendelser over tid, og utviklinger i informantenes liv. Analysen vil argumentere for at hver av disse prosessene markeres gjennom vendepunkt og opplevde kriser. Gjennom en felles opplevd feiling av normative forventninger knyttet til partnerrelasjoner og familiedannelse, eller en feiling av den oppfattede maskuline rollen, vil analysekapitlene diskutere de ulike overgangene fra å bli – å være – og forlate incel-felleskap.

3.5 Oppsummerende diskusjon av livsløpsperspektivet med hensyn til inceldom

Livsløpet kan hjelpe oss med å forstå de ulike aspektene ved inceldom, slik det ble diskutert i kapittel 2, gjennom å forstå utviklingen av et moderne vestlig og industrialisert samfunn, og utfordringer knyttet til livsløpsoverganger og løsning av transisjonsoppgaver. Slik vi har sett i kapittel 2, og kommer til å se i analysen, er en av hovedutfordringene for incels å møte og passere aldersbestemte overganger. Dette gjelder spesielt det å danne romantiske relasjoner,

og etablere et partnerskap. Elder nevner også aldersbestemte sekvenser av hendelser og roller, en mestring av disse sekvensene mener krever selvtillit. En slik mangel på selvtillit for å håndtere sosiale roller og hendelser som er aldersbetinget, virker i datamaterialet som også å være gjennomgående – man er svært kritisk til seg selv og sine egne personlige egenskaper. I lys av Havighursts' transisjonsoppgaver, fører feiling av disse til ulykkelighet, avvisning av samfunnet og utfordringer med å mestre oppgaver senere i livet.

Analysen vil også vise overganger og vendepunkter hos informantene som beskrives som endringer i både sosial identitet, relasjoner og selvverdinger, og dette vil være spesielt gjeldene i overgangene mellom de ulike stadiene som belyser Barrelles' «becoming»-, «being»- og «leaving»-prosess. Med utgangspunkt i tidligere forskning på feltet, forventet jeg å se mindre variasjon hos informantene med hensyn til sosial bakgrunn og livssituasjon. Her forventet jeg blant annet at informantene i større grad ville være «fullstendig» sosialt isolert og hverken være i arbeid eller under utdanning i forhold til «being»-prosessen.

4. Forskningsdesign og metode

Dette kapittelet innebærer en diskusjon av valg og fremgangsmåte for metode og datainnsamling for denne oppgaven. Kapittelet innleder med en diskusjon av metodevalg, og etterfølges av stegene som ble benyttet for å innhente informanter. Utvalget består av menn i alderen tidlig tyveårene til tidlig førtiårene, fem av intervjuene ble utført over videotjenesten Zoom og ett av intervjuene ble tilsendt en informant for å utfylles skriftlig på grunn av svake verbale engelskferdigheter. Kvalitative intervjuer av incels er svært få, og det er vanskelig å finne artikler/bøker/masteroppgaver som bygger på intervjuer med mennesker som har eller har hatt tilknytning til dette nettbaserte fellesskapet.

Oppgaven har en klassisk interpretativ tilnærming gjennom intervju- og dokumentanalyse med et fokus på livsløpsperspektiv, hvor formålet er å utforske det å identifisere seg selv som incel og delta i disse nettbaserte fellesskapene, og når de ønsket å legge denne identiteten bak seg. Dokumenter i form av transkripsjon er kryssvalidert med veileder, og vil diskuteres og begrunnes i dette kapittelet. Kapittelet utformes på bakgrunn av Kvale & Brinkmanns' stadier knyttet til forskningsintervju; «1) tematisering av intervjuprosjekt, 2) design, 3) selve intervjuet, 4) transkribering eller utskrivning av intervjuet, 5) analyse, 6) verifikasjon og 7) rapportering» (2015:38-39). Ethiske problemstillinger og utfordringer vil også diskuteres avslutningsvis.

Først vil kapittelet diskutere den metodologiske tilnærmingen for oppgaven. Kontekstualisert livsløpsperspektiv vil benyttes for å bidra til å forstå incel-tilværelsen. Her er målet å belyse biografiske aspekter for å danne et bilde av hvordan informantene ble engasjert i fellesskapene, hva tilværelsen som incel innebærer og ulike faser for hvordan informantene ønsker å forlate fellesskapene. Her fokuserer oppgaven på viktige hendelser, overganger og vendepunkter som informantene forteller om.

4.1 Metodologisk tilnærming

Silverman mener at metoden bør gjenspeile hva forskningsprosjektet forsøker å avdekke (2020:8). Denne oppgaven forsøker gjennom livsløpsperspektivet å avdekke hvordan en introduseres og engasjeres i online incelforum og hvilke vendepunkter som førte til at man ønsket å forlate forumene. Siden dette innebærer et dykk i menneskers livshistorie, tanker og opplevelser er det naturlig å undersøke dette kvalitativt gjennom åpne intervjuer som lar informantene utfolde sine tanker og opplevelser underveis i intervjuet. Analysen tar utgangspunkt i et livsløpsperspektiv som gir oss muligheten til å forstå informantenes beskrivelser rundt hva som gjelder deres følelser, perspektiver og handlinger i eget liv sett i relasjon av strukturene rundt deres egne praksiser. Interpretasjon av resultater blir dermed kontekstsensitiv med hensyn til informantenes opplevde liv.

Barelles' PIM-modell fungerer som en slags temporal struktur sett i lys av informantenes beskrevde incel-tilværelse. Her er det også betimelig å stille det kritiske spørsmålet om alle informantene følger den samme tidsstrukturen for Barrelles' modell. På bakgrunn av informantenes aldersspredning fra tidlig 20-årene til tidlig 40-årene vil analysen heller hvile på modellen som en retningsledende snor for å undersøke om det faktisk finnes en slik struktur som Barrelle foreslår – kan denne tidsstrukturen Barrelle foreslår overføres til incels? Oppgaven forsøker gjennom en rekonstruktivistisk prosess og idealtypisk måte å dele incels inn i disse tre analytiske fasene som foreslås.

4.2 Livsløpsperspektivet som et metodisk valg

I sosiologien fokuserer vi på livsløpsperspektivet som sekvenser av aldersrelaterede endringer som refererer til individers deltakelse i samfunnet gjennom utdanning, arbeidsmarked og

familie. Siden disse sekvensene er en del av sosiale strukturerer fokuserer sosiologisk livsløp mer på komplekse samspill mellom biografiske aktører og institusjonelle ordninger som former livsløpet (Wingens mfl., 2011:4). Også Brannen & Nilsen mener at det i sosiologisk forskning bør ligge et fokus på en historisk og generasjonsbasert tilnærming. Individets liv må nettopp forstås over tid og i konteksten av tid og sted (2013:1). Livsløpsperspektivet gir oss altså muligheten til å forstå informantenes beskrivelser om hva som gjelder følelser, perspektiver og handlinger i egne liv i forhold til strukturene rundt deres egne utøvde praksiser. Tolkning av resultatene blir derfor kontekstsensitiv med hensyn til informantenes egne liv.

Et hvert liv er annerledes – og dette kommer godt frem når vi betrakter den biografiske meningen av livshendelser og personlig identitet (Wingens mfl., 2011:6). Mills argumenterer for at et individs liv alltid må sees i lys av den historiske konteksten hvor livet er levd; *«Neither the life of an individual nor the history of a society can be understood without understanding both»*. Den sosiologiske fantasien muliggjør sine besittere å forstå den større historiske scenen på bakgrunn av dets betydning for indre liv og eksterne karrierer for et spekter av individer (2000/1959:8-10).

4.3 Det kvalitative forskningsintervju

Det kvalitative forskningsintervjuet forsøker å forstå verden gjennom intervjupersonenes øyne – gjennom å få frem betydningen av ens erfaringer og for å avdekke deres opplevelse av verden (Kvale & Brinkmann, 2015:20). På bakgrunn av at det meste av forskningen gjort om incels har vært kvalitative innholdsanalyser av forum, har muligheten til å utføre kvalitative intervju med personer som både identifiserer seg som nåværende incels og tidligere incels, kunne gi en ny og dypere innsikt i deres selvopplevde virkelighet og liv. For dette formålet vil kvalitative forskningsintervju med en eksplorerende tilnærming med fokus på livsløpsperspektivet tillate informantene å fritt fortelle om egne liv, hvordan de ble introdusert til online incel-fellesskap, opplevelsene deres der og om vendepunktet for når man ønsket å forlate fellesskapet.

4.3.1 Tematisering av intervjuprosjekt

Intervjuenes formål har vært å avdekke på hvilken måte enkelte unge menn engasjerer seg i

nettbaserte incel-fellesskap, og på hvilken måte det er dannet et ønske om å forlate fellesskapene. Det har vært viktig for denne oppgaven å få kontakt med mennesker som har startet eller fullført en prosess hvor de forlater fellesskapene og dets verdier i henhold til min egen posisjon som kvinnelig forsker. Det er blitt vurdert slik at oppgaven legger fokuset på dem som på en eller annen måte tar avstand fra kvinnefiendtlighet, og som er åpen for å intervjues av meg selv som kvinne. Alle informanter har også fått tilbudet om å bli intervjuet av veileder, dersom de ønsket å snakke med en mann.

Intervjuguiden ble på bakgrunn av temaet utformet på en slik måte at informantene skulle få «gulvet» til å prate om seg selv og deres liv, mens mitt eget mål var å lytte og lære og komme med så få innvendinger som mulig som ikke var direkte relaterte til intervjuguiden.

Intervjuguiden hadde ønsket om å la informantene fortelle om seg selv, og sitt syn på eget opplevd liv i den samfunnsmessige konteksten de befant seg i.

4.3.2 Forskningsdesign

Kvale og Brinkmann beskriver denne delen av intervjuprosessen hvor planleggingen av intervjuet foregår, med spesielt fokus på å innhente den kunnskapen en ønsker med tanke på studiens moralske implikasjoner (2015:137). Studien tok tidlig sikte på muligheten for å gjennomføre intervjuer, og det ble derfor tidlig utarbeidet informasjonsskriv til potensielle deltakere om studiens formål og hensikt. Dette informasjonsskrivet ble skrevet på engelsk for å nå ut i et globalt fellesskap. Sommeren 2021 var jeg i kontakt med en potensiell «gate keeper», Lars, til Reddit-forumet som engasjerte seg i prosjektet.

Videre ble det raskt sendt inn søknad til NSD om studiets formål, hvilke tematikker som studien skulle undersøke (seksuell helse og historikk), potensiell konfidensiell informasjon om psykiske lidelser, og marginaliserte og sårbare grupper. Det ble også oppgitt at intervjuene skulle tas på opp på lydbånd uten kobling til internett, og slettes så fort intervjuene var ferdig transkribert. All personsensitiv data ble oppbevart på Universitetet i Bergens' tjeneste SAFE-Prosjektet ble godkjent av NSD i løpet av en 3-ukers periode.

Rekrutteringen av informantene til denne oppgaven ble gjennomført gjennom et offentlig

innlegg publisert i en subreddit ¹¹som består av incels og tidligere incels med det formål å hjelpe hverandre å komme seg ut fra miljøet. Hensikten med subredditen er å skape et rolig miljø hvor en kan stille spørsmål og be om råd av andre. Subredditen er viktig for mange av de omtrent 10 000 medlemmene som finnes der (per 31.03.22), og bør for dem oppleves som et trygt sted hvor de kan møte forståelse og søke råd av andre som har som intensjon å hjelpe dem.

Jeg har gjennom en slags «gate keeper», Lars, fått vite om den respektive subredditen som informantene ble innhentet fra. Her jeg hatt et tett samarbeid med en person som er aktiv på Reddit, og som har engasjert seg i temaet for denne masteroppgaven. En «gate keeper» er noen som benyttes for å få tilgang til begrensede eller private omstendigheter, men brukes også hvor tilgang i teorien er åpen, men hvor det er praktisk vanskelig å få tilgang (Silverman, 2020:265). Lars sa seg villig til å være mitt bindeledd til miljøet, og tok på mine vegner kontakt med moderatorene (også «gate keepers» som styrer tilgangen til offentlig kontakt med medlemmer av gruppen) av subredditen hvor det ble bedt om tillatelse til å publisere innlegget hvor det stod kort informasjon om prosjektet, men utelatt detaljer om meg selv som privatperson (navn og mailadresse) for å verne om egen sikkerhet og privatliv. Den første posten om deltakelse til prosjektet ble publisert på subredditen uten moderatorenes godkjenning, denne ble derfor raskt moderert bort. Etter kontakt med moderatorene ble posten tillatt og fikk stå, posten som ettersøkte informanter til prosjektet ble stående med 15 «upvotes»¹² (per 31.03.22). Interessentene tok så kontakt med min kontakt gjennom Reddits meldingstjenester hvor e-postadresser, både fiktive og personlige, ble viderefremidlet til meg.

Det ble da videre kontakt med dem som meldte interesse for å delta i prosjektet gjennom e-post, og alle deltakerne mottok et lengre og mer nøyaktig informasjonsskriv. Flesteparten som meldte interesse har besvart mine henvendelser, med unntak av 2-3 stykker. I det utfyllende informasjonsskrivet respondentene mottok ble de presentert med ulike valg hvor de selv kunne velge om de ønsket individuelle intervjuer eller fokusgrupper, eller om de ønsket å bli intervjuet av meg selv eller min mannlige veileder. Alle respondentene ønsket individuelle intervjuer. To informanter ønsket å delta, men var redd deres verbale engelskferdigheter ikke ville gjøre det mulig å gjennomføre intervju. Jeg har vurdert deres historier og opplevelser som viktige å kunne inkludere, og disse to personene fikk intervjuguiden tilsendt over e-post

¹¹ En reddit-kanal som omhandler spesifikke temaer

¹² Man «liker» innlegget/kommentaren som er publisert

som de har fått en og en halv måned til å besvare skriftlig og dermed kunne latt dem delta i denne studien. Kun en av de to besvarte det skriftlige intervjuet.

4.3.3 Selve intervjuene

Fem av seks intervjuer ble utført over videotjenesten Zoom, og ett ble besvart skriftlig over mail som allerede nevnt. Intervjuene ble planlagt over mail gjennom korrespondanse med informantene, og disse ble planlagt ut fra deres egne kalendere for når de hadde tid. Dette kunne medføre intervjuer fra klokken 06 på morgenen til 01:30 på natten, men var noe jeg tok i betraktning gitt sannsynligheten for store tidsforskjeller, og fordi jeg ønsket at intervjuet skulle gjennomføres på informantenes premisser. Av intervjuene som foregikk over Zoom ønsket 4/5 at intervjuet skulle foregå uten bruk av kameraer, det ble dermed et prinsipp om å ikke bruke kamera ved noen av intervjuene.

Intervjuene varierte i lengde, og tok alt fra 26 minutter til 90 minutter. Det var stor variasjon i hvor pratsomme de ulike informantene var, og mange var også opptatt av å prate litt «off-topic», kanskje som et verktøy for å bli mer komfortable. Alle intervjuene foregikk også på engelsk, da det ikke var noen skandinaviske deltakere i utvalget. Innledningsvis for hvert intervju ble informantenes rettigheter knyttet til prosjektet lest opp, selv om disse rettighetene også stod i mailen de mottok.

Tidvis var det behov for å avklare spørsmålene – da de for noen opplevdes som store og litt vage. Det var også åpenbart under intervjuene, at det var usikkerhet knyttet til hvor mye de selv ønsket å fortelle om egne erfaringer og opplevelser i forumene, og kanskje også hvordan de selv bidro – informantene lurte på hvor mye jeg ønsket at de skulle fortelle, og det var viktig å få frem at jeg ønsket å høre så mye som mulig. Alle intervjuene som ble utført over Zoom ble tatt opp på en båndopptaker som ikke er tilknyttet internett, og ble videre lastet over på UiBs' sikre plattform SAFE for oppbevaring.

Intervjuguiden ble utformet til å ha en åpen tilnærming til informantene og deres historier. For å la informantene fortelle fritt, ble også intervjuguiden utformet på en slik måte at jeg likevel fikk den informasjonen jeg ønsket. For å drøfte problemstillingen: *«Hvilke livsløpshendelser og opplevelser ligger bak unge menns' motivasjon for engasjement og desengasjement på nettbaserte incel-fellenskap»?* Fokuserte spørsmålene i intervjuguiden på å be dem blant annet

fortelle om oppvekst, hvordan de ble kjent med incel-fellesskapene, hva de opplevde og anså som viktig, og ikke minst – hvordan de fant ut at de ønsket å forlate fellesskapene. Slik intervjuguiden var utformet var fokuset på å få dem til å fortelle i et slags tidsperspektiv, hvor spørsmålene først handlet om barndom frem til tidspunktet for intervjuet. På grunn av de åpne spørsmålene som å be dem fortelle om livene sine, var det også rom for at informantene fortalte om viktige aspekter jeg selv ikke hadde tenkt på under utføring av intervjuene.

Intervjuene ble antatt å være krevende å gjennomføre, og i planlegging med veileder ble vi enige om å etablere gode rutiner for å fordøye inntrykkene som kunne oppstå. Veileder tilrettela for at jeg kunne ringe ham og diskutere intervjuene i etterkant, samt å bruke hans kontor dersom intervjuene fant sted utenfor normale åpningstider for Universitetet. I etterkant av hvert intervju hadde jeg avtalt å ringe venner for å diskutere inntrykkene som jeg satt igjen med i etterkant, og dette fungerte godt for å distansere meg selv fra inntrykkene. Informantene fortalte blant annet om suicidale forestillinger, og vonde hendelser og opplevelser som gjorde inntrykk som det var nødvendig å bearbeide før prosjektet gikk videre.

4.3.4 Transkripsjon

«Å transkribere betyr å transformere, skifte fra en form til en annen» (Kvale & Brinkmann, 2015:205). Intervjuene ble videre transformert fra lydform til tekstform. På grunn av intervjuenes sensitivitet ble alle intervjuer transkribert manuelt, og det ble ikke benyttet tjenester som gjorde dette for forskeren. På grunn av at intervjuene ble utført med kun lyd, og ingen bilde har fokuset for transkripsjonen kun på intervjuets verbale innhold med tilhørende pauser, latter og stillhet. Kroppsspråk blir dermed ikke gjort gjeldende her.

Utfordringer under transkripsjonsprosessen har både dreid seg om engelske «slanguttrykk» og navn på forum som ikke er umiddelbart intuitive. Enkelte av intervjuene var også preget av dårlig internettforbindelser, og det forekom noen hakk underveis. Hvor denne forbindelsen ble mistet over lengre tid, slik at jeg ikke forstod i hvilken retning setningen hadde tatt, unnskyldte jeg til informantene og spurte om de kunne si dette på nytt. Slike «pauser» ble markert i transkripsjonen som (.) for å signalisere et «hull» i hva som ble sagt.

Det var også nødvendig med pauser i transkripsjonene på grunn av innholdet i flere av intervjuene som var vanskelig å forholde seg til. Både stemmeleie og innhold, i kombinasjon

med hverandre, gjorde i flere tilfeller dype inntrykk. Transkripsjonsprosessen tok derfor lengre tid enn først antatt. Transkripsjonene er gjennomført så ordrett som det lot seg gjøre, dette var viktig for å bevare intervjuenes gyldighet, noe som også Kvale og Brinkmann understreker (2015:212).

4.3.5 Analyse – de tre K-ene: koding, kategorisering og kryssvalidering

Å analysere noe, vil bety å dele noe opp i elementer eller biter (Kvale & Brinkmann, 2015:219). I dette underkapittelet vil jeg redegjøre for hvordan intervjuene ble delt opp i elementer av hver informants egne historier.

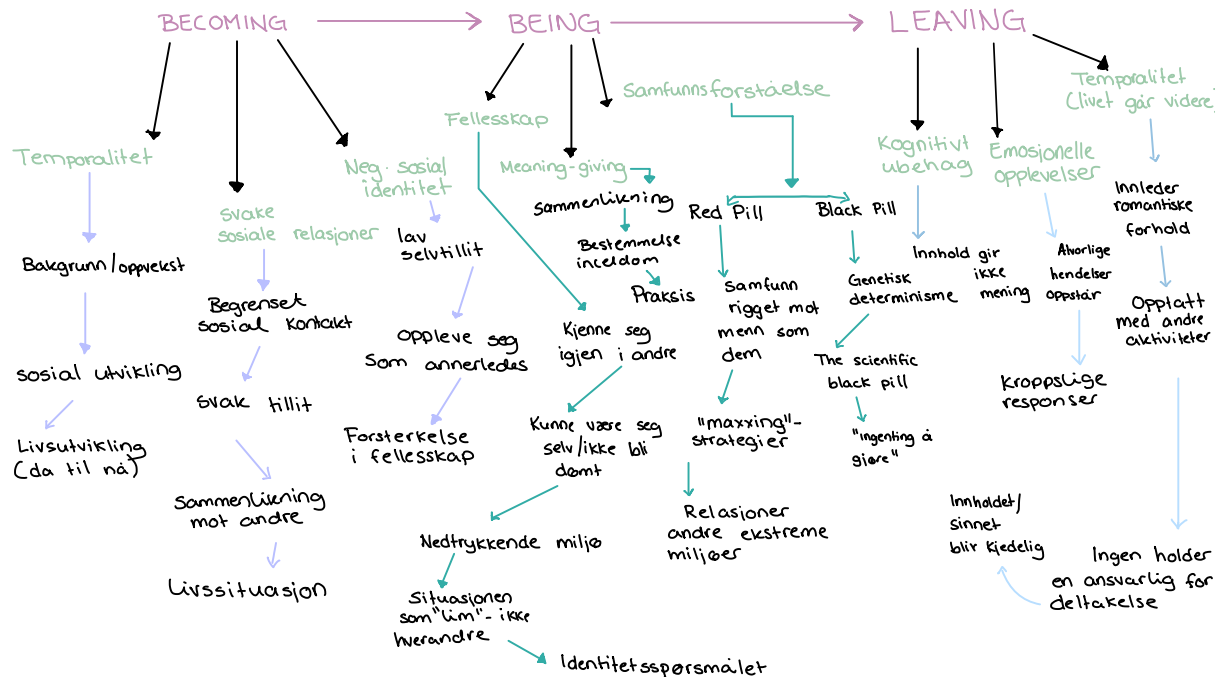
Etter at transkripsjonene var fullført, startet analyseprosessen med koding. Kvale og Brinkmann beskriver koding og kategorisering som den vanligste formen for dataanalyse i dag. Koding og kategorisering brukes ofte om hverandre, men koding betyr at man knytter ett eller flere nøkkelord til tekstsegmenter for å senere kunne identifisere en uttalelse, og kategorisering kan beskrives som en mer systematisert begrepsdannelse (2015:226). Arbeidet med både koding og kategorisering ble utført for hvert intervju for seg selv. Det vil si at det for hvert intervju ble utviklet ett sett spesifikke koder og kategorier som ikke ble tvunget på de resterende intervjuene. For hvert analyserte intervju, ble det gjennomført et møte med veileder hvor vi kryssvaliderte slike koder og kategoriseringer.

For å illustrere, etter transkripsjon gikk jeg og veileder hver for oss gjennom transkripsjonene for å identifisere hovedtemaene som gikk igjen i intervjuene. Vi forsøkte først å identifisere «hovedkoder» og «eksempelkoder» på disse hver for oss, slik som «sosiale relasjoner» som en hovedkode og «anspente forhold innad i familien» som en eksempelkode, eller «få relasjoner» for å differensiere. Deretter sammenliknet og diskuterte vi hovedkodene og eksempelkodene og kryssvaliderte funnene.

Figur 2 viser et kodekart med utviklingen av koder ordnet under hver utviklet kategori. Hovedkategoriene som en systematisert begrepsdannelse gjenspeiler hvert analysekapittel med inspirasjon fra PIM-modellen; «Becoming», «Being» og «Leaving» - hvor hver av disse hovedkategoriene representeres med sentrale kategorier som bidrar til å belyse hvert av disse begrepene og stadiene. Altså har kategoriene for «becoming» for eksempel, vært «temporalitet», «svake sosiale relasjoner», «negativ sosial identitet» med eksemplifiserende

koder ordnet under disse. For hver underkategori benyttes kodene som oppstod fra hver av intervjuene som fokuserer på hvert delkapitlens' innhold i analysekapitlene.

Kodekartet ble laget på bakgrunn av å samle inn relevante aspekter ved informantenes fortellinger om eget liv, og Barrelles' modell har tjent som en rettesnor for analysestrukturen.

Figur 2 Kodekart for kategorisering og koding av datamaterialet

Det finnes flere fordeler ved å kode datamaterialet. Nøyte koding krever at forskeren gjør seg kjent med datamaterialet på detaljnivå. Samtidig er koding en enkel måte for nye analytikere å bryte ned datamaterialet på. Kodingen fører så videre til kategorisering, og innebærer at meninger og uttalelser reduseres til noen få enkle og veldefinerte kategorier (Kvale & Brinkmann, 2015:227-228). I figur 2 ser vi at de overordnede kategoriene (becoming, being og leaving, inspirert av Barrelles' The Pro-Integration Model), benyttes for å beskrive prosessene som ligger til grunn for problemstillingen: «Hvilke livsløpshendelser og opplevelser ligger bak unge menns' motivasjon for engasjement og desengasjement fra nettbaserte incel-fellesskap».

Disse overordnede kategoriene i kodekartene er så brutt ned i mindre kategorier igjen, som består av og forklares av koder som kommer som fremtredende i de ulike intervjuene. De ulike kategoriene og kodene gjenspeiler sentrale aspekter i datamaterialet som oppgaven undersøker. Resultatene som fremkommer i analysen, på bakgrunn av de ulike kodene og kategoriene, tolkes og drøftes på bakgrunn av konteksten som diskuteres i kapittel 2 og 3 samt den eksisterende forskningen som er utført om incels.

Etter at koding og kategorisering er gjennomført, er det viktig å tillegge meningsfortolkning av datamaterialet. Og man kan stille seg spørsmålet; «hva er det kategoriene og kodene kan hjelpe oss med å tolke»? Fortolkning av meningsinnholdet strekker seg ofte utover en strukturering av det manifeste meningsinnholdet, hvor fortolkeren går utover det som blir direkte sagt, og selv strukturerer mening og betydningsfulle relasjoner som ikke alltid kommer like klart frem under intervjuene (Kvale & Brinkmann, 2015:234). Dette gjorde seg også som et sentralt steg under kryssvalidering med veileder, hvor vi hver for oss og i fellesskap fortolket hva som var både det manifeste og latente innholdet. For eksempel, under «Leaving» og «kognitiv dissonans», er koden om at «verdier risikeres → for store kostnader» en fortolkning av latent innhold i intervjuene. På denne måten dekker kodene som drøftes i analysen de ulike prosessene som finnes når man tar del i incel-fellesskapene, og kan gi systematisert innsikt i problemstillingen: «*Hvilke livsløpshendelser og opplevelser ligger bak unge menns' motivasjon for engasjement og desengasjement fra nettbaserte incel-fellesskap*»?

4.3.6 Verifikasjon og reliabilitet

«Innenfor samfunnsvitenskapene diskuteres troverdigheten, styrken og overførbarheten av kunnskap som regel i sammenheng med begrepene objektivitet, reliabilitet, validitet og generaliserbarhet» (Kvale & Brinkmann, 2015:272). Dette delkapittelet vil stille spørsmål ved kvaliteten av det forskningsarbeidet som er utført i denne oppgaven. Validering av arbeidet gjennomsyrrer hele forskningsprosessen, og ikke en enkel fase. Kvale & Brinkmann forklarer dette ved at en flytter vektleggelsen av en endelig produktvalidering til å omfavne en kontinuerlig prosessvalidering (2015:277).

Når vi skal vurdere om en undersøkelse undersøker det den søker å undersøke, tar undersøkelsens innhold utgangspunkt i formålet ved undersøkelsen. En vanlig kritikk mot forskningsintervjuene for at dem ikke er valide, står på bakgrunn av at intervjupersonens

informasjon kan være usanne (Kvale & Brinkmann, 2015:281). Det er naturligvis vanskelig å skulle undersøke om fortellingene fra informantene er sanne, men det er heller ingen grunn til å tvile på dem da de forteller om sine egne opplevelser av sine egne opplevde liv.

Spørsmålet om en kvalitativ studies reliabilitet tar blant annet utgangspunkt i om en informant ville endret svarene sine dersom en var intervjuet av en annen forsker. Reliabiliteten kan også vurderes gjennom å se om forskningen samsvarer med andre studier utført på feltet (Kvale & Brinkmann, 2015:276). Spørsmålene som ble stilt var også i stor grad svært åpne spørsmål. Det er også vanskelig å sammenlikne svarene informantene ga med andre studier på området.

Ofte fremstilles det som et problem at forskningsintervju har for få informanter til man kan generalisere resultatene. Kvale & Brinkmann stiller derfor spørsmålet om hvorfor man bør generalisere i det hele tatt. De mener at dersom samfunnsvitenskapene alltid skal produsere kunnskap som kan generaliseres, betyr dette at all vitenskapelig kunnskap må være universell i tillegg til å være gyldig på alle steder og på alle tidspunkter – alltid. Pragmatiske, konstruksjonistiske og diskursive tilnærminger mener de heller oppfatter sosial kunnskap som nettopp sosialt og som historisk kontekstualiserte måter å forstå og handle i verden på (2015:289-290). Selv om oppgaven bygger på få intervjuer (N=6), er det likevel «mange» med tanke på at incels er en svært vanskelig gruppe å nå ut til.

4.4 Etske problemstillinger og utfordringer

Å gjennomføre forskningsintervju reiser en rekke etiske spørsmål som må adresseres. Dette delkapittelet vil ta for seg innhenting av informert samtykke og håndtering av personsensitive opplysninger.

Alle informantene fikk på forhånd tilsendt informasjonsskriv hvor prosjektets fokus ble beskrevet samt hva intervjuet ville ta for seg. Det var her viktig å få frem at intervjuet hadde som formål å lytte til deres egne historier, fremfor en «konfrontasjon» av deres nåværende eller tidligere samfunnsoppfatning. Informasjonsskrivene inneholdt også opplysninger rundt behandling av persondata (via UiBs' SAFE), anonymisering av navn ved transkripsjon, sletting av lydopptak etter fullført transkripsjon samt generaliseringer av annen personopplysninger (som bosted, alder, skole osv.). I forkant av hvert intervju ble prosjektets innhold, formål og hvordan persondata oppbevares, behandles og anonymiseres, hvem som

har tilgang til datamaterialet samt informantenes rettigheter knyttet til deltakelse lagt frem på nytt for å innhente muntlig informert samtykke fra hver av informantene.

Kvale & Brinkmann understreker at det er vanlig å bruke fiktive navn for å beskytte intervjupersonens privatliv. Vi endrer med dette informasjonen om personen, men uten å endre betydningen av den. Men, dette er ikke helt uten farer og risiko. Ved å endre navn og generalisere nasjonalitet står vi i fare for å miste noe av informantenes sosiale situasjon og identitet, slik at fortolkninger kan risikeres å stå i fare (2015:300). Likevel har samtlige av informantene fellesnevner med hverandre – ved å befinne seg i Europa og Nord-Amerika kan vi til en viss grad se for oss at samfunnet de lever i har utviklet seg i samme retning og noenlunde samme tempo. Dette gjenspeiler seg også i livsløpsperspektivet i konteksten av individualisering, maskulinitet og digitalisering hvor industrialiserte land likner på hverandre i utvikling.

Den kvalitative forskning bør ifølge Kvale & Brinkmann produsere vitenskapelig kunnskap og bidra til å forbedre menneskers situasjon. Dette mener de blant annet innebærer at resultatene som formidles både er vitenskapelig og etisk holdbare (2015:301). Flere av informantene har satt pris på å få verbalt prate om situasjonen sin, samt at de opplever at de selv kan bidra til å hjelpe andre incels gjennom å øke kunnskapen rundt temaet. Selv savnet flere av dem informasjon om hvordan andre hadde klart å komme seg bort fra plattformene og fellesskapene.

Å utføre intervjuer er også å gjøre en moralsk undersøkelse hvor det også er knyttet spørsmål til intervjuundersøkelsens midler og mål. Kvale & Brinkmann understreker også at det menneskelige samspeillet har en innflytelse på informantene som intervjues, kunnskapen som produseres og som noe som påvirker vårt syn på menneskers situasjon (2015:95).

Informantene ble ikke tilbudt noen goder for å delta, og dette anså jeg også som et middel for å komme i tale med dem som faktisk ønsket å prate og fortelle om sin egen situasjon. Å tilby goder ville også gjøre det vanskelig å unngå informantenes identitet som de også ønsket å skjermes fra meg som intervjuer.

4.4.1 Vurderinger av egen refleksivitet

Silverman forteller oss at samfunnsforskning kan ta oss mange rare steder, og at disse stedene kan være rundt mennesker med verdier som ikke sammenfaller med ens egne (2020:154). Incels kan sies å være en slik gruppe mennesker, med en oppfatning av samfunn og kvinner som motstrider mine egne – og da spesielt som kvinne selv. Likevel, er det ifølge Silverman, viktig å ta opp et viktig etisk dilemma med seg selv: «do you save your conscience by avoiding studying such people or do you enter a potential minefield and try to do the best you can without compromising your beliefs»? Marvasti foreslår at en grunn til å omgå grupper vi ellers ikke liker, er for å oppnå intellektuell fleksibilitet: enkle oss-dem dikotomier er nemlig sjeldent intellektuelt fruktbart, og er heller ikke spesielt nyttig for en progressiv sosial endring (Marvasti, personlig korrespondanse i Silverman, 2020:155).

Når det gjelder forståelse og tolking av fortellingene informantene kommer med underveis i intervjuet, kan forskerens sosiale bakgrunn og samfunnsmessige erfaringer påvirke ens oppfatning og forståelse av hva det er som studeres. Kunnskapen og tolkingen som trekkes ut av analysen reflekterer også forskerens egen referanseramme og forståelsesform – dette er det metodologiske problemet som kalles refleksivitet (Grønmo, 2016:21). Dette legitime spørsmål rundt min egen posisjon som kvinne som undersøker et mannsdominert felt og maskuline utfordringer (Silverman, 2020:277). Å være kvinne og studere et fellesskap som incels utgjør kan til dels være en utfordring – spesielt når kvinner ilegges egenskaper og motiver som en selv ikke kan kjenne seg igjen i. Likevel, under intervjuene, opplevdes samtlige informanter som positiv til meg som kvinnelig forsker og fortalte åpent om sitt eget liv.

4.5. Presentasjon av informanter

Analysen er bygget på seks intervjuer med menn fra Europa (N=3) og Nord-Amerika (N=3). De er fra tidlig i tyveårene til tidlig i førtiårene, og beskriver sine liv, sine opplevelser og erfaringer og deres motivasjon for å legge deltakelsen i forumene bak seg. Fem av intervjuene foregikk over zoom i oktober 2021, mens ett av intervjuene ble besvart over mail på grunn av svake engelskspråklige ferdigheter i desember 2021.

Før analysen introduseres, presenteres de seks informantene kort;

«**Michael**» er i tyveårene og kommer fra en storby i Nord-Amerika. Han identifiserer seg som incel under intervjutidspunktet og har vært engasjert i ulike forum siden 2013. Han beskriver

barndommen som privilegert, selv om mange av hans usikkerheter er og alltid har vært preget av sin etniske bakgrunn. Han har en universitetsutdannelse, og jobber i midlertidige stillinger under intervjuetidspunktet.

«**Tomas**» er også i tyveårene og kommer fra Øst-Europa. Han beskriver seg selv som en «reformed black piller incel», og beskriver en oppvekst preget av kroppsdysmorfi og et anstrengt forhold til sine foreldre. Han engasjerte seg i incel-forum fra 2017, og har en tendens til å vende tilbake og besøke forumene når han befinner seg i «dårlige perioder». Han studerer på Universitet til vanlig.

«**Hugo**» er i 30-årene og bor i Sentral-Europa. I 2015 begynte han å «flørte» med incel-forum, slik han selv forteller det. Han forteller at han alltid har forsøkt å bryte ut av miljøet, men finner ofte at han vender tilbake. Han har en høyskolegrad og er i dag i fast ansettelse.

«**Simon**» er i 40-årene og kommer fra en storby i Nord-Amerika. Han forteller om en barndom preget av mobbing, fattigdom og alkoholmisbruk i hjemmet. Han begynte å engasjere seg i incel-forum rundt 2010, og har de seneste årene vært inn og ut av noen romantiske forhold. I dag fokuserer han på forum som har som formål å hjelpe andre med å forlate miljøet. Dette gjør han gjennom å gi råd og snakke med andre som ønsker hjelp. I dag har han en fast ledende stilling, og besitter en mastergrad fra feltet han arbeider med.

«**Henry**» er i tyveårene og kommer fra Nord-Amerika, han har nylig startet på en universitetsutdannelse. Han beskriver Covid-19-pandemien i 2020 som en utløsende faktor for hans deltakelse i incel-forum. Han beskriver seg som en del av The Black Pill-miljøet på forumene, og beskriver en opplevd depresjon og emosjonelle karuseller. Han har ofte forsøkt å forlate forumene, men opplever en trang til deltakelse når han er i dårlige emosjonelle perioder.

«**Patrick**» er i 20-årene og kommer fra Sør-Europa. Hans deltakelse begynte også i 2020 etter å ha kommet over incel-begrepet på nettet. Definisjonen han fant på nett opplevde han som definerende for seg selv. Han sier selv at han ikke helt vet om han er «ute» av miljøet enda, men at prosessen for å komme seg ut startet høsten 2021. Dette intervjuet ble utført per e-post, og fremkommer som mindre dybdebasert enn intervjuene som ble utført over zoom. Men

anses likevel som viktig for å kunne forstå prosessen som forekommer både inn og ut av slike nettbaserte fellesskap.

5. Analysekapittel I: Veien inn i incel-dom

Informantenes vei inn i sin egen incel-dom vil i dette kapitlet fokusere på hovedkategoriene «temporalitet», deres «svake sosiale relasjoner» og «negativ personlig identitet». Kapitlet fokuserer på «becoming» som en temporal dimensjon i konteksten av livsløp, og fokuserer på kodene som er utarbeidet fra kodekartet. Denne første temporale fasen av incel-dom vil beskrive hovedkodene «bakgrunn og oppvekst», «sosiale relasjoner» og «utvikling av negativ personlig identitet» for å belyse informantenes egne fortellinger om veien inn i incel-dom.

Å beskrive disse temporale fasene er viktig for å senere kunne drøfte problemstillingen om: *«Hvilke livsløpshendelser og opplevelser ligger bak unge menns' motivasjon for engasjement og desengasjement fra nettbaserte incel-fellesskap»?* Avslutningsvis i hvert analysekapittel vil funnene diskuteres mot teoretiske refleksjoner.

5.1 Bakgrunn og oppvekst

Informantene forteller om en barndom som var preget av sosiale utfordringer som blant annet mobbing og begrenset sosial kontakt. Bakgrunn og oppvekst er den første temporale fasen som det utredes om i intervjuene under tidslinjen «becoming» fra kodekartet, og har ifølge informantene selv hatt en påvirkning på deres eget syn på hvordan livet utartet til å ta retningen av incel-dom. Videre undersøker delkapitlet informantenes opplevde sosiale utvikling og ser hvordan de knytter bakgrunn og utvikling opp mot en negative sosiale relasjoner.

På tvers av intervjuene kommer det frem at det finnes variasjoner omkring oppvekst – noen av informantene vokste opp i trange kår og med anstrengte forhold til foreldre og familie, mens andre opplever barndommen som mer privilegert. Gjennomgående i intervjuene forteller informantene om mobbing fra skolealder som har preget dem, men ingen av de har heller aldri vært *helt* alene, med dette menes det at samtlige har hatt en liten gruppe eller få venner som de har trivdes med. Mange opplevde også vanskelige relasjoner til egen familie,

enten gjennom generelt svake relasjoner til dem, psykisk mishandling, og sosiale press. De kommer også fra forskjellig sosioøkonomisk bakgrunn hvor noen kom fra en middelklasse husholdning, velstående familier men også fra mer fattige kår. «Simon» kommer fra en familie som slet økonomisk, og forteller kort om sin oppvekst;

I: *“I’m also wondering, how was your life growing up? How was your time in school in regards with friends and stuff like that”?*

S: *«You know, my parents struggled with money, but we weren’t ... we still had food to eat in the house. My dad was an alcoholic, and you know, he would be abusive towards my mother. He wasn’t abusive towards me or my sister [...], maybe a little verbally abusive. [...] I was picked on and bullied probably through 8th grade [...]. But once I went to high school it seemed like the bullying stopped. It seemed like everyone was mature enough”.*

«Simon» beskriver en barndom i trange kår, og vold i hjemmet. Han forteller også om mobbeepisoder som har satt spor ved hans egenfølte maskulinitet da han opplevde fysiske konfrontasjoner som ydmykende og flaut: *«I was ... jumped and beat up in middle school. [...] I was pretty much embarrassed and humiliated by that».* Slike opplevelser som rokker ved maskulinitet og andre typer av ydmykkelser, opplever han som at henger ved en videre, og da spesielt i tenårene og årene som tidlig voksen. «Simon» forteller også om en modenhet han opplevde hos de andre medelevene sine som fikk en stor betydning for han når han forteller at mobbingen stoppet ved overgangen til videregående skole.

“Michael” forteller om sin egen oppvekst og skiller seg fra «Simons’». Han beskriver blant sin etniske bakgrunn og det sosiale presset som følger med denne, og beskriver dette som viktige for hans tidlige sosiale utvikling;

I: *«So, please, describe your life for me up until this point in time».*

M: *«I felt I had a pretty normal, maybe even a privileged childhood. My parents are fairly well off and I had a nice life, but I had the usual social pressures that a lot of Asian immigrant kids face. My parents were never really encouraging of me being*

social, and it's not like I'm blaming them for anything. [...] So, growing up I always had, I guess right now – looking back on it - like social anxiety, but my parents always just chopped that into me being a little shy boy. [...] They weren't very worried about my social development. They thought I'd learn along the way... The way 99 percent of other people do".

“Michael” er tidlig når han allerede under dette stadiet av intervjuet differensierer seg selv som annerledes og gir seg selv negative egenskaper, som å være den ene prosenten som ikke lærte sosiale ferdigheter «along the way». Dette viser han flere eksempler til når kapittelet tar for seg utvikling av negativ personlig identitet. En merkelapp om seg selv som annerledes gjør det tydelig for «Michael» at han opplever seg selv som å ikke oppnå de sosiale ansvarsområdene som det forventes.

Mobbing og isolasjon er fremtredende for flere av informantene. Slike perioder av barndommen og tenårene virker å ha hatt en påvirkning for hvordan informantene forteller at de har innledet engasjement med nettbaserte incel-fellesskap. «Hugo» forteller om mobbingen i tenårene slik;

«I had some friends, but I also got like heavily bullied. Especially from like 15 to 18. Those years were like... yeah. Like, it was pretty terrible. I don't know what else to say. [...] Sometimes it was physical, but like most of the time it was like, you know, isolation. And just like, yeah. Pretty much isolation”.

Tenårene virker å være en sårbar fase for flere, da de både hadde tilgang til få sosiale kontakter, men også var pubertale og sammenliknet seg selv med andre gutter. «Henry» forteller om mobbing i barndommen og en sen pubertal utvikling, videre forteller han også om utfordringer med å skaffe seg venner på college:

I: “How was your life growing up, your school years and education”?

«I was bullied a little bit around 5th grade and 6th grade [...]. After that it was pretty bad. Like I wasn't bullied physically or anything like that, but I was really stupid, and I was lonely too. But I had like a niche group of other guys, so it was always okay, [...] I had my puberty later than all the other boys, a little bit... So, when I was fifteen for example, people told me I looked like I was 11 years old. So, it was hard for anyone to

take me seriously, and I grew up a bit later like around 18 years old – 19 years old. [...] At college I had no friends. I was... I tried really hard, but people didn't seem to want me to be a part of them or anything like that".

Sammendrag

Delkapittelet illustrerer de forskjellene og ulikhetene som kommer frem i datamaterialet blant informantene når det gjelder beretninger om egen bakgrunn og oppvekst. Her illustreres den første koden «bakgrunn/oppvekst» i hovedkategorien «becoming» som tidslinje.

Informantene deler en del fellestrekk, men også noen ulikheter. Slik informantene forteller det i dette kapittelet, ser vi at dem deler opplevelser av å ha anstrengte omstendigheter i hjemmene enten i form av alkoholmisbruk og vold, eller av å ikke oppleve at andre tar ansvar for egen sosial utvikling som man anser som viktig. Felles for alle informantene er at dette også utvikler seg til mobbing i form av fysiske konfrontasjoner og sosial isolasjon.

Mobbingen beskrives av noen av informantene som å ha hatt en stor påvirkning i sin egen biografiske fortelling hvor dette har rokket ved opplevd selvtilit, men også tillit til andre. «Henry» forteller om mobbingen i et tidsperspektiv som gjennom intervjuet åpenbart kommer fram at fortsatt har en stor påvirkning på hans opplevde selv. Under intervjuene ser vi også at flere av informantene beskriver å ha hatt venner, selv om de beskrives som få, den som ikke forteller eksplisitt om former for vennskap i barnealder er «Simon».

Kombinasjonen av bakgrunn og oppvekst sammen med informantenes sosiale utvikling, virker å så danne et svakt grunnlag for å videre utfolde egen livsutvikling med hensyn til å danne sunne og positive relasjoner til andre. Slik informantene beskriver det selv, opplevde flere seg som sosialt isolerte tidlig, og vil videre fortsette å være fremtredende for hvordan enkelte oppfatter seg selv under intervjutidspunktet.

5.2 Sosiale relasjoner

I dette delkapittelet skal oppgaven ta for seg relasjoner til utenforstående, altså andre personer som ikke har vært deltakende i et incel-fellesskap, både gjennom hvordan de selv har opplevd å bli behandlet, men også hvordan de beskriver at de ser på andre. Gjennom datamaterialet avdekkes det at svært få av informantene beskriver seg selv som helt isolerte, mange forteller

om vennskap selv om disse er få, herav ble koden «begrenset sosial kontakt» utviklet. Ingen av informantene har fortalt noen i egen sosiale krets at de er, eller har vært, en incel. I kodekartet vil dette delkapittelet referere til kodene om «begrenset sosial kontakt», «svak tillit», «sammenlikning mot andre» og «livssituasjon». for hvordan dem beskrive videre den temporale fasen om «becoming». Dette er koder som på ulik måte brukes som markører for hvordan de vurderer sine egne sosiale relasjoner og hvilke sosiale relasjoner de selv føler de burde dannet.

Mens «Henry», slik han fortalte det i forrige delkapittel, slet med å danne vennskapsforhold på college, beskriver «Michael» tiden sin på Universitetet som et sosialt høydepunkt;

«I didn't really have friends between ... after I graduated high school. Yeah, so, I went to university where I was lucky enough to find four friends who I spent a lot of time with. [...] I had a great time at university [...], I think it was the first time in my life that I didn't had to pretend to be anyone else around. I really felt like they accepted me for who I was even with my flaws».

“Michael” sin gjengivelse av livet på universitetet kommer frem som en viktig og god periode av livet hans. Her hadde han endelig fått en gruppe med gode venner, som tok ham inn og aksepterte ham for den han var uten at han måtte legge noe imellom. Etter universitetet flyttet han hjem igjen til byen han kommer fra for å jobbe, dette oppleves som et vendepunkt for ham, han forteller om å flytte tilbake slik;

«[...] I worked through several related temp jobs. It was okay. I mean, they were, temporary jobs, so I wasn't able to establish relationships with my coworkers. And I, yeah, I didn't get a lot of social practice in those years. So, I really have one best friend from high school and he's very, you know, he's very intelligent, unlike me. And then, so we would meet up maybe once or twice a week. So, when I got back [from university], he actually had to leave [for educational purposes]».

Selv om «Michael» har en viss tilgang til arbeidsmarkedet, opplever han likevel at situasjonen hans i midlertidige stillinger som vanskelig for å kunne knytte sosiale bånd, og for å utvikle de sosiale ferdighetene som han anser som viktige for å bedre sin egen situasjon. Mens

«Michael» gjennom intervjuet aktivt søker ut nye mennesker, gjennom ulike sosiale aktiviteter på fritiden, er det ikke alle som søker ut nye forbindelser.

Noen av informantene forteller at de opplever større sosiale sammenkomster og møter med nye personer som utfordrende. «Tomas» beskriver hvordan han opplever å danne sosiale relasjoner og ta del i en gruppe med nye mennesker slik;

I: “So... How did being a part of an incel community, how did it affect your personal life? Like regarding work, family and friends”.

T: «[...] *I'd like to believe I've never let my incelness affect my relationship with too many in my life, and in my family and my classmates and stuff too much. I'm sure if you ask or mention my classmates about me, they would probably say I was nice enough. But I was unable to any ... to connect with any of these girls any closer, any platonic friendships. I was never really able to establish friendship with a girl or a woman, female, whatever you want to call it. [...] When it comes to other friendships with guys, I still have a couple good friends. I have many acquaintances. I'm not super introverted, but it takes me a while before I usually, before I get comfortable in a new group of people. So it usually takes me longer than it used to, to make new friends, because I am afraid that they are secretly judging me*».

“Tomas” har også et ansent forhold til sine foreldre, og forteller at han i lang tid har slitt med kroppsdysmorfi. Han forteller om kroppsdysmorfi og om hjelpen han søkte hos foreldrene sine slik;

«I've never been a particularly mentally healthy individual. I've also struggled with body dysmorphia ever since I was about, what, well forever as well. I remember being eight years old sitting in a bathtub crying because I felt so horrendously. [...] I would say there was some mild abuse from my parents. I remember when I tried to talk about my mental health issues, they basically laughed at me. You can imagine how older eastern European boomers care about this stuff, and how uneducated they are on mental health issues, I'm sure. And I remember once I wanted to tell my dad about my BDD and again, he basically laughed in my face. It was pretty bad, and just, you know

[...].

Flere av informantene deler at de sliter med mentale helseutfordringer, men noen forteller også at de aldri har hatt en utredning for noen av lidelsene, men at det heller kommer frem som selvdagnostisert. Det virker også som at opplevelsen av å både ta kontakt med helsetjenester og å være mottakelig for andres hjelp oppleves som vanskelig for enkelte av informantene. «Henry» forteller at han sliter med å ta kontakt med helsetjenesten hvor han bor for å kunne snakke om de emosjonelle utfordringene han opplever, og opplever at de fleste psykologene i hans område er kvinner. Han forteller om egne refleksjoner rundt det å være mann med utfordringer i møte med kvinnelige psykologer, samt et møte med en mannlig terapeut slik;

«[...]It's more the feeling of being low, like some loser. Compared to the other guys winning – they have everything, they have people liking them by the virtue of being good looking and confident. [...]I don't think that is something a woman could understand much, that specific feeling [immasculation] you know. And there are some other guys, therapists, I'm not sure at what point they would understand also. But there was this one therapist who I talked to, but I never went to therapy with him. But we talked a little bit. But he seemed like... If I had to pick one, it would be him. There was only one. He talked a lot about masculinity, and he said like, «I specialize in men's issues» and the purposes, the friendships and the communities. That was the only guy, that I would... If I had to see someone, that would be the only one I would have accepted to see. The rest I would be too afraid of them gaslighting me and lying to me and telling me it's always my fault, to tell me to stop worrying about things, right. That's ridiculous».

I likhet med «Tomas» forteller «Henry» om en svak tillit knyttet til andres respons på dem selv – hvor «Henry» forteller om frykten for løgner og manipulasjon, er «Tomas» redd for å bli dømt. «Henry» er spesielt opptatt av å sammenlikne seg selv mot andre, tidligere i intervjuet fortalte han om hvor ung han så ut i forhold til de andre jevnaldrende guttene, og her forteller han hvordan han opplever at de andre guttene «vinner» mens han opplever seg selv som en «taper» og trekker klare grenser mellom seg selv og opplevde andre. Selv om han snakker om at mange psykologer er kvinner og at hans initiativ til å oppsøke hjelp snevres inn

av dette, virker det også som at han ikke tror mange mannlige psykologer kan hjelpe han heller – med unntak av den ene psykologen som fortalte at han spesialiserte seg i menns utfordringer og «these communities». Frykten for å manipuleres til å tro at hans situasjon er selvforskyldt, eller at han må slutte å bekymre seg, opplever han også som latterlig, kanskje fordi han selv ikke mener at det er hans «skyld» at han opplever sin egen situasjon slik han forteller.

Sammendrag

Gjennom kodekartet ser vi at informantene beskriver egne sosiale relasjoner som å være preget av en oppvekst med dårlig selvtillit og vedvarende påvirkning av mobbingen dem var utsatt for. Her beskriver alle sosiale utfordringer knyttet til å etablere tillit og danne relasjoner til medstudenter og medarbeidere. Mens noen beretter om sosiale utfordringer, forteller eksempelvis «Tomas» og «Henry» at de sliter med å stole på andre, og har konkret uro for hvordan andre skal reagere til dem. Slik det også fortelles av noen, finnes det en tendens til å sammenlikne seg mot andre, og da i form av å være en «taper» mens andre menn «vinner».

Slik det kommer frem ser det også ut til å være forskjeller avhengig av livssituasjon for om de er under et studieløp eller i arbeid. For «Michael» var det et vendepunkt å fullføre studiene for så å gå ut i arbeidslivet. Her forteller han om et tydelig savn etter vennegjengen fra universitetet, mens han i dag i sin midlertidige stilling begrunner dette gjennom å reprodusere egen temporalitet fra hans sosiale utvikling i barndommen til å også være gjeldene for han i voksen alder. Dette forteller flere også om, at de i tenårene opprettholder svake relasjoner til andre.

5.3 Utvikling av negativ personlig identitet

Forståelsen av hvordan incels utvikler sin egen identitet – som nettopp incels, er viktig å forstå for hvordan de i utgangspunktet har vært deltakende i slike nettbaserte fellesskap. Hele incel-selvbildet er nemlig preget av at en ser på seg selv som mangelfull, eller som noen som ikke er ønskelig i samfunnet. Delkapittelet fortsetter i den temporale tidslinjen av «becoming» fra kodekartet og illustreres av kodene «lav selvtillit», «oppleve seg som annerledes» og «forsterkelser i fellesskap», som refererer til konkret opplevde endringer ved eget selvbilde på

vei inn i incel-dom, samt egen tolkning av ens egne liv opp mot andres og møtet med fellesskapene.

Tenårene har for flere av informantene vært viktige når det gjelder å danne et bilde av seg selv, og da spesielt ofte opp mot andre på ens egen alder. Det kommer frem av datamaterialet at kropp og selvbilde står sentralt for hvordan informantene tolker sitt personlige selv. Kropp og bygning viser seg også som noe sårbart. "Michael" forteller også om en periode i ungdomsårene som har hatt en stor påvirkning for han;

«So, when I was fourteen to eighteen years old, that's when I really felt a change in myself. I don't know, looking back on it I could almost say like depression. Like, I stopped worrying about my future, I stopped trying to develop myself. [...] for pretty much my entire life I've been overweight. And I do feel like that's had a heavy impact on both how others treat me, but also how I view myself».

Tidligere i kapittelet har vi også sett "Michael" beskrive seg selv i negative termer og uttrykt en lav selvtillit, slik som at han var den ene av 99% som ikke lærte sosiale ferdigheter «along the way». Samtidig som han anser seg selv som ikke intelligent i forhold til bestevennen som forlot hjembyen. «Michael» forteller også om romantiske relasjoner han aldri har klart å oppnå; «[...] to be honest, like, in all [x years] of my life, I've never ever had any indication that somebody, you know, was interested in me romantically». Om dette forteller han videre;

I: *“How would you describe the incel culture or the incel identity, and what do you think are the most important aspects, and how do you think they are related to you”?*

M: *“The way I would describe being an incel, is like... [...] It's like having two perfectly good legs. And everyone around you is jogging or running, and then you can't ... You can't even jog and run, and when you ask for help you know, people try to tell you how to jog or run but you can't even walk. [...] no, not everyone gets their relationships easily, but there is some degree of natural social interaction. Where like, you know, you see someone you think is attractive, and they think you're attractive too [...]. [...] this is how I see it, even though I've never been in one so, let me know if I'm wrong but... I feel like there is a certain spark when people, two people, realize they could possibly like each other, you know what I mean? I don't think most people in the*

incel community has ever felt that, and we feel like we've been shut out from a very fundamental aspect of life. [...] I would say the incel community is more than anything just filled with angry people that needs family”.

I likhet med «Michael», forteller også “Simon” om en opplevd frustrasjon direkte knyttet til romantiske utfordringer som bidro til hans utvikling av et negativt selvbilde. Han forteller om tyveårene slik;

«[...] I had always been kind of, I guess, frustrated or you know aware, like [...] dating was out of my control. At one point I felt like “no woman is ever gonna like me, or find me attractive”, and I felt this way all throughout my twenties. I just felt ... I felt like I was ugly and socially awkward. And so, I didn't put a lot of effort into dating aside from online dating in my twenties”.

Videre under intervjuet forteller «Simon» om utfordringer han opplever ved den amerikanske dating-kulturen, hvor han opplever at mennesker blir utskiftbare og redusert til kortvarige relasjoner. «Hugo» forteller om sine romantiske utfordringer, og hvordan han og andre forholder seg til disse slik:

«I've always had friends, but I never had a partner. Like, that's one thing in my life where I was like, you can say that something is going wrong. You know, the people around are the ones who pointed it out sometimes”.

Videre i intervjuet forteller han mer om hvordan dette påvirker han;

“[...] like, I'm now [in his thirties], and like people are starting to get like families, and you know, buying houses and having projects together. And I was like, “oh, I don't have a partner, but a lot of my friends also don't”. It was something that I could like, overlook. But now it is starting to take a little toll on myself”.

Her blir det tydelig at det for “Hugo” finnes ytre normative forventninger om hvilke livsløpsoverganger som pekes ut for han av andre, og de han ser andre passere. Opplevelsen av å se andre rundt en gjøre ulike livsløpsoverganger eller gjennomføre utviklingsoppgaver

virker å tære mer på informantene jo eldre de blir, når de ikke får gjennomgått dem selv og bidrar til å oppleve seg selv som annerledes.

Videre er det betimelig å stille spørsmålet om hvordan – på bakgrunn av opplevelser i barne- og ungdomsårene med de erfaringene som har bidratt til å skape en negativ personlig identitet – at informantene til slutt befant seg timesvis foran pc-skjermen i incel-fellesskap. «Michael» forteller sitt første møte med et incel-forum på denne måten;

«And I would say, 2014 or 2013, just before I went to university is when I discovered the ForeverAlone subreddit [..]. I found people who went through the same things I did. And most of them around my age [...]. And I posted on that subreddit multiple times a day, maybe every other day. And that went on from 2013 to maybe the end of 2016. [...]. I was somewhere else on Reddit. And you know, I think it was just a thread where people were talking about the craziest spaces on Reddit. And one of them started describing the incel subreddit at the time. And so I went over to the incel subreddit, I realized that what annoyed me about the ForeverAlone subreddit, was that I feel like they didn't truly capture the anger that I felt. They captured the sadness and the depression, the hopelessness. But you know, when I went to the incel subreddit it's like... I related to them even more than I did the people in ForeverAlone».

Slik «Michael» fortalte det tidligere i intervjuet beskrev han seg selv som svært ensom og med få venner under tiden på high school frem til at han fant vennegruppen sin på Universitetet. I likhet med flere av informantene, virker det som at «Michael» «snublet» over uttrykket inne på verdens største diskusjonsforum – Reddit. Etter å ha opplevd seg selv som et slags «utskudd» både sosialt og romantisk, var det appellerende for han å finne flere som var i hans egen situasjon. Men slik han forteller har han også vært med i en annen subreddit, ForeverAlone, men opplevde at incel-subredditen i større grad fanget en frustrasjon som han opplevde hadde utviklet seg til et sinne.

Andre fant også en forklaring på hvorfor de befant seg i situasjonen som de opplevde. «Henry» forteller om sitt første møte med et incel-forum som et slags «klikk», et endelig svar på hvorfor han var ensom. «Henry» er også den som har tilbragt minst tid sammen innad

incel-fellesskap (sett i år), og fant forumene mens han satt på rommet sitt under Covid-19 nedstengingen;

I: *“So, how did you become aware of the incel community”?*

H: *«And when I had no friends, and Covid hit, and everyone was at home. I was just like really bored at that point. So, I found some communities on Reddit, it was a subreddit called incelswithouthate. [...]. That specific forum was moderated, so people who posted violent stuff would just get banned immediately. [...]. So, when I first started, I was like “oh man, these guys are just crazy, they are completely out of it” [...]. But then, the more you hang around just for... just for curiosity, talking to these guys the more it slowly gets to you, and I remember I had this talk with one of the users there. [...]. We talked and he showed me, it was called “The Scientific Black Pill”, [...], it’s a compilation of studies that they, I don’t know how accurate this is or anything like that. But I already had doubts in my mind at this point. When he showed it to me, the way it was so structured [...]. [...] so, at this point, I’m like “Wow”! Everything in my mind just clicks. I think back like all my experiences in high school, or even in college. I was aware of it, really, at that point it was mostly because of the way I looked or something like that. And then I was just like, you say Black Pilled as a meme, but that was really it. At that point I had a foot switch, and I started becoming really depressed, like really sad every day, and I just felt like shit”.*

For “Henry” er det tydelig at ensomheten og materialet han ble utsatt for gjorde han desensitivert over tid, da han selv sier at jo lengre tid han brukte på forumene, jo mer tok han til seg innholdet. «The Scientific Black Pill» virker også som å være en forsterkende bekreftelse for seg selv, siden han ofte har tenkt at hans situasjon har vært betinget av eget utseende, hvor han har fått en tydelig forklaring på hvorfor han befinner seg i situasjonen han gjør. Også «Simon» opplevde at incel-forumene resonnererte med han. Han oppdaget forumene rundt tidlig 2010, og forteller om møtet slik;

«[...] I discovered that, oh, there was other guys like me who struggle to find girlfriends and dates, and then of course. You read the Red Pill material. [...] the Red Pill culture said that western culture portrays women as you know, princesses, puts them on a pedestal. And you know, it’s like, they are morally superior to men. But what Red Pill says is that “no, they are about the same as men”, from a moral

standpoint. They're just as imperfect, but society doesn't hold them accountable as they do men. [...] And they also say that the deck is stacked against men, in divorce courts, workplace and etc. And of course, that seemed to resonate with me, that sort of, I call them online forums".

Ensomhet, muligheten for et fellesskap, likesinnede og en forklaring på hvorfor de opplever livene sine slik de gjør, virker å ha vært forlokkende for samtlige av informantene under intervjuene.

Sammendrag

Delkapittelet undersøker kodene om «lite selvtilit», «oppleve seg som annerledes» og «forsterkelse i fellesskap» i den temporale fasen om «becoming» og markerer en vurdering av informantenes tolkning av sin livsutvikling frem til et påbegynnende engasjement med incel-fellesskap. Den kanskje åpenbare fellesnevneren for alle informantene er at de sliter med å danne romantiske relasjoner som resulterer i et negativt opplevd selvilde som man definerer seg selv ut fra. I kombinasjon med svake sosiale relasjoner og en oppvekst preget av mobbing og utenforskap, kan det være forlokkende å ta del i et fellesskap som deler ens egne utfordringer, men som også gir et tydelig svar på hvorfor ens tilstand er slik den er.

I tilfellet om å være bevisst rundt normative livsløpsoverganger viser både «Hugo» og «Michael» at de er det. De forteller enten at de observerer andres liv og sammenlikner seg selv med andre, eller at andre sammenlikner dem mot andre og etablerer et ytre press man ikke klarer å oppnå. Hvor slike forventninger ikke møtes, kan det også virke som et nederlag og oppleves som en bekreftelse på sin tilværelse.

Felles for alle informantene var at de fant fellesskapene gjennom Reddit, og fant et behag i å ikke lengre føle seg alene rundt de utfordringene informantene forteller at de sliter med. Dette fellesskapet bidrar også til å forsterke negative forestillinger om seg selv og sin tilværelse.

5.4 Oppsummerende diskusjon

Å se livsløpet i en sammenheng med alderssekvenser gjør oss i stand til å tolke hvordan informantene erfarte egen barndom og utvikling, og hvordan de passerer ulike sosiale roller

(eks.: barn, ungdomsskole, videregående og høyere utdanning). De ulike alderssekvensene er relevante fordi informantene befinner seg på ulike «stadier» av livet. Det er for eksempel en forskjell fra «Simon», utvalgets eldste og «Henry», utvalgets yngste hvor «Simon» har passert flere overganger i form av endt utdanning og ansettelse i fast arbeid. De ulike passasjene former også ens identitet – for hver rolle som skal tres inn i eller passeres må vi tilpasse oss. Tenårene er sentral i forståelsen av identitetsutforming som Erikson peker på. I denne fasen av livet gjennomgår en mentale modningsprosesser, og står ovenfor et sosialt ansvar for å passere ulike identitetskriser (1971:91). Med stadige kritiske blikk på sitt yngre selv, kan det se ut som at informantene tidlig har hatt ustabile eller svake identiteter hvor de ikke har kunnet være trygg i seg selv, og dermed også bidratt til en distanse mellom seg selv og jevnaldrende. I stedet for å passere en identitetskrise, kan det heller se ut som at informantene har forblitt i en over lengre tid.

Côte beskriver utfordringer knyttet opp mot identitet som blant annet «identity distress», og mener at slikt ubehag har en sammenheng med dårlige tilpasningsevner innenfor akademiske, sosiale og emosjonelle forhold, samt lavere selvtillit, dårlig kroppsbilde, internalisering og eksterialisering av symptomer, og nylig opplevde traumer (2019:158). Det kommer frem av datamaterialet at kropp, selvbilde og sosiale forhold (både på skolen og hjemme) står sentralt for hvordan informantene og incels som gruppe ser seg selv, slik Côte kommenterer i forhold til «identity distress». Informantene beskriver også utfordringer tilknyttet sin maskuline identitet, og beskriver denne som skjør og usikker gjennom tenårene og som vedvarende svak inn i mer voksen alder.

Den største fellesnevneren, både for informantene selv og for incels som en gruppe er kombinasjonen av disse utfordringene som resulterer i ønske om romantiske relasjoner som ikke skjer for dem. Med romantiske relasjoner vil det i denne sammenhengen bety fast partnerskap, slik informanter beskriver at de ønsker å danne kjæresteforhold.

For å kartlegge denne utviklingen har kapittelet tatt utgangspunkt i figur 1., et kodekart som i utgangspunktet er blitt brukt for å ordne sentrale koder og kategorier på tvers av intervjuene for deretter å tilskrives i egne samlende kategorier. Hele prosessen av «becoming» og frem til og med «leaving» anses som en temporal utvikling hvor informantene går gjennom sin opplevde tilværelse fra barndom frem til intervjuetidspunktet. Et sentralt element ved «becoming»-prosessen har her hvilt på egen bakgrunn og identitetsutvikling i samsvar med

transisjonsoppgaver og livsløpsoverganger. De større respektive kategoriene i kodekartet (for «becoming», «being», og «leaving») blir en overordnet følgetråd for hvert delkapittel i dette kapittelet for å sette informasjonen i et perspektiv rundt livsløp og utvikling.

På bakgrunn av dette, og i lys av fortellingene informantene forteller om seg selv kan det tyde på at denne usikre og svake identitetsformasjonen har bidratt til at informantene i sine unge selv har lett etter forklaringer og støtte i sin opplevde tilværelse i møtet med incel-fellesskap. Dette kan sees i lys av Eriksons teori om at dersom tidlige stadier tilskrives en identitetskrise vil unge se etter andre mennesker og ideer å knytte tiltro til (1971:129). Informantene forteller at i de første møtene med incel-fellesskap fikk en idé og en forklaring på sin egen situasjon, og hvorfor de hadde det som de hadde. I tillegg ble de også tilbudt et fellesskap hvor de ble fortalt at ingen andre enn deltakerne på plattformene selv kunne forstå dem. Erikson kommenterer også den sene perioden av ungdomsårene som et «psychosocial moratorium» hvor den unge voksne gjennom fri eksperimentering av roller kan finne en «niche» eller en liten del av samfunnet sitt, som er strengt definert og som virker å være unikt tilgjengelig for en (1971:156). Vi kan med dette forestille oss at et smalt fellesskap som incels innehar, kan anses som et strengt definert fellesskap på bakgrunn av ufrivillig sølibat som avhenger av et urettferdig samfunn, men som presenterer seg som så tiltalende for ensomme unge menn at en likevel finner en slags tilhørighet.

I sammenheng med ufrivillig sølibati, beskriver Erikson hva han kaller «the crisis of intimacy». Her trekker han blant annet frem at det er kun når formasjonen av identitet er godt på vei at det er mulig med ekte intimitet (1971:135). Seksuell intimitet er bare en del av hva Erikson mener når han snakker om intimitet, men dette vil gjøre seg gjeldende i denne oppgaven. Videre forteller Erikson at ungdommen som ikke er sikker i sin identitet gjør to ting; enten skyr en unna interpersonell intimitet, eller så kaster en seg ut i handlinger som beskrives som promiskuøse uten en ekte fusjon eller selvoppgivelse. Hvor ungdommen ikke oppnår intime relasjoner - med andre eller med sine egne indre ressurser – kan en i de senere tenårene eller tidlig voksenalder, ta til seg svært stereotypiske interpersonlige relasjoner og havne i en dyp tilstand av isolasjon (1971:135-136). Etter Eriksons ord, valgte for eksempel “Simon”, å sky unna mulighetene for intimitet, og skyver fra seg egne ressurser og internaliserer egne stereotyper om å være uattraktiv og sosialt «klein». Selvtilliten som presenteres i måten de beskriver sine egne personlige identiteter fremkommer som svak og skjør, hvor kritiske blikk på seg selv hele tiden opptar dem. Som Erikson beskrev

innledningsvis i dette kapittelet, er en identitetskrise også beskrevet som å følge et normativt livsforløp.

Allerede ved initielle møter med forumene virker det som at de tidlig ble utsatt for en grensedragnings selv skapt av fellesskapene hvor kun incels kunne tilby dem en slags fellesskapsfølelse og forklaring på egen opplevd situasjon. Her skapes det også en grense mellom dem selv og verden utenfor bestående av uvitende og «naive» mennesker som ikke tror at utseende har noe å si for livsutfall, blir fiendtliggjort. En slik «red piller»-forståelse av hvordan samfunnet egentlig fungerer, og hvem som ikke er velkomne eller aksepterte i storsamfunnet – seg selv som incel, kan ses på å oppleve en ny krise eller vendepunkt som fører til engasjement og videre deltakelse i fellesskapene.

6. Analysekapittel II: Deltakelse og praksis i fellesskapene

Dette kapittelet vil ta for seg hvordan informantene, etter å ha internalisert sine negative personlige identiteter som «fastsittende» i en identitetskrise, hvordan de opplevde tiden de tilbringer eller tilbragte i incel-fellesskapene. Her vil kapittelet gå nærmere innpå selve opplevelsen av å være en del av fellesskapene, og hvordan de relaterer seg til fellesskapene. Kapittelet drøfter kodene «å kjenne seg igjen i andre», «kunne være seg selv» og «nedtrykkende miljø», «situasjonen som «lim»» og «identitetsspørsmålet» for å undersøke deltakelse og praksis.

6.1 Opplevelsen av fellesskap

Delkapittelet følger den temporale tidslinjen for «being», og foretar seg opplevelsen av å ta del i fellesskapene incels danner over nett. Dette delkapittelet er utformet gjennom kodene som stammer fra datamaterialet, og delkapittelet vil drøfte kodene «å kjenne seg igjen i andre» og «kunne være seg selv». Disse kodene drøftes for å videre undersøke den temporale utviklingen til engasjement hos informantene.

Etter å ha opplevd seg selv som svært ensom og alene i tenårene, til tross for at flere nevnte de hadde noen få venner, var det likevel ingen av dem informantene hadde fortalt at dem så på seg selv som incels til. De fleste fortalte at forumene opplevdes som et fellesskap hvor en endelig kunne dele sin frustrasjon og utfordringer, men for «Michael» ble også fellesskapene

en viktig plattform for å motta forståelse og støtte for hvordan det er å være en asiatisk mann og incel i det amerikanske samfunnet i dag. Dette beskriver han slik:

«[...] what really attracted me to the incel community was that I felt like I had a family. [...] I feel like I look out into the world and there's many different people from very different backgrounds, you know. Black, white, hispanic, left-wing, right-wing. And they all... none of them really understands what being an incel is like. [...]. The incel community is one of the very few, other than some part of the men's rights activists community, that really acknowledge how Asian men feel in an American society. [...] we feel very emasculated in America. And yeah, I've felt like the anger of the incel community is very addicting, you know. [...]. Everyone feels lonely at times but, we just feel that it's this level of isolation and loneliness is something the vast majority of people just can't understand».

Som «Simon» og andre fortalte i forrige kapittel, og «Michael» over - virker det å finne noen som er i samme situasjon som en selv – og opplevelsen av å ikke være alene, som en viktig faktor for å ta del i forumene. For «Michael» er dette også en gruppe som han opplever tar menn med minoritetsbakgrunns' utfordringer på alvor, og anerkjenner hvor vanskelig han opplever det er å ha en minoritetsbakgrunn i det amerikanske samfunnet.

Gjennom intervjuet forteller «Michael» om incel-fellesskapene som et slags nabolag eller en bar, hvor han kan møte venner som han er komfortabel med og som forstår ham. Mens det for andre, som for «Tomas» etter hvert ble en erfaring som fortsatt preger ham i dag. Han forteller om tiden i forumene slik:

Intervjuer: *“How would you describe the incel culture, or the incel identity? What do you think is the most important, and how do you think it relates to you”?*

Tomas: *«As I've said, I firmly believe these young men are, first of all... they certainly suffer from mental health issues, similar to me. [...]. I think there is always some underlying issues with mental health, and that's why it sometimes ends up badly. And some of these incels end up killing people. Generally... the culture there was... well, even though we were basically in similar situations, we weren't particular kind to each other. Like, I mentioned my height has always been kind of an insecurity of mine, and how these gentlemen made me feel about it... I am certainly going the need*

professional help to ever feel okay in my skin again... The environment is just super gloomy, super dark, everybody is depressed, everybody seems hopeless”.

«Tomas» har fortalt om egne mentale utfordringer, men er også overbevist om at dette er en fellesnevner for alle som deltar i fellesskapene. Fokuset på mental helse kommer tydelig frem i flere intervjuer, og underbygges også av forskningen på feltet slik oppgaven presenterte i kapittel 2.

6.1.1 Sosial-psykologiske utfordringer

Som nevnt forteller flere av informantene om mentale lidelser. «Tomas» fortalte raskt at han så på seg selv som å aldri ha vært helt mentalt frisk, og som lidende av kroppsdysmorfi, han beskriver også en form for depresjon:

«[Negative mentality] I myself still struggle with this even to this day, sometimes I start falling in this rabbit hole of constant sadness for ever trying to focus on the good things that are happening to me. [...] You are, as I've said kinda, addicted to the misery and sadness that's occupying your life for all those years”.

Videre forteller “Tomas” at når han i dag sliter med at tankene snur til det negative, trenger han noen å prate med. Men det virker vanskelig når han opplever at det er få som er villige til å lytte til ham. Slik «Michael» forteller det er han diagnosert med depresjon, ADHD, sosial angst og forteller han også at han sliter med selvmordsforestillinger; «[...] *And I do struggle a lot with suicide ideation*». Videre forteller han også at:

«[...] The way I see it, death will always be there, I might as well try for a few years. I'll try and make my life better for a few years. See if I can find more friends, go live, live more, go trying to see if I can find a life partner”.

Ikke alle informanter forteller eksplisitt at de deler utfordringer tilknyttet mental helse, men gjennomgående i intervjuene er det et fokus på mental helse. En av dem som fokuserte mye på mental helse, men som aldri beskrev utfordringer direkte selv, var Simon. Han forteller om

hvor viktig filmen «The Joker», en spin-off i Batman-universet, var sårt tiltrengt unge menn etter hans mening slik:

«But I think that the movie, The Joker, was very good with bringing attention to some of the mental health issues that many young men are facing. And how dire the need is to get help, to get help before they become... you know, killers. [...] I feel like that the Joker is an urgent cry, you know, a rallying cry getting you know, young men mental health that are struggling [...], many men just feel isolated and discarded by society. That society doesn't care about them, and they really need help, you know. And... it's really unfortunate».

I kombinasjon med utfordringer knyttet til mental helse, beskrives dette også som en «måte» å være incel på – slik som mentalcel. Dette refererer til at en er incel på bakgrunn av mentale lidelser, og et slikt grunnlag forklares av «The Black Pill» og dets «The Scientific Black Pill» som en av flere grunner til at en blir en incel.

6.1.2 Å knytte incel-merkelappen til seg selv

Gjennom «The Scientific Black Pill», samlingen av evolusjonsbiologiske og populærdarwinistiske studier, virker for incels å være et slags svar på at deres uattraktive utseende er grunnen til deres håpløse situasjon, slik «Henry» opplevde det da alt ga mening for ham. Men hvordan relaterer informantene seg selv til incel-merkelappen? Det viser seg å ikke være like enkelt for alle å fullstendig «omfavne» en slags identitet som incel, «Hugo» forteller:

I: *“Would you describe yourself as an incel, a former incel or not an incel at all”?*

H: *«I think incel is a very loaded term. In terms of like involuntary celibate, I do identify with the rawest form of the word. But I do not identify with the Black Pill, some of the tenets or some of the values the community holds. So, it's hard to say. Because like, some people say when you identify with the incel, you also identify with the values that those communities hold».*

For «Hugo» er det vanskelig å skille mellom incel som en konkret forkortelse av å være ufrivillig sølibat, og de verdiene og holdningene incel-forum både skaper, opprettholder og er

kjent for. Og det er vanskelig for han å omfavne «hele» incel-identiteten slik det legges frem for ham i forumene. «Simon» forteller også om hvordan han opplevde det at forumene internaliserer en identitet som incel, slik:

«I think I noticed with people, once we got an identity, once we give ourselves an archetype it's very hard to change and break away from that identity. And I think that's why many incels remain stuck [...]. [...] once you've given yourself an archetype it pretty much sticks with you, especially when there's a community of those archetypes out there. "Well, I belong to this group". I guess it goes back to human tribalism as well».

Slik det beskrives av informantene tilbyr incel-fellesskapene en slags trygghet og kanskje en lang søken etter å høre til, forblir mennesker som føler seg utenfor i slike fellesskap, selv om de kan være destruktive. Kan det være at det å finne sammen i en likesinnet gruppe som incel-fellesskap, at det er enklere å «slå seg til ro» med tilværelsen de er en del av?

Sammendrag

Slik informantene beskriver det forenes dem alle rundt incel-fellesskapene fordi en møter forståelse og aksept over å være i samme opplevde situasjon. Det kommer frem at det ikke nødvendigvis er deltakerne i seg selv som binder incels sammen, men at fellesskapene er mer situasjonsbetinget. Det er altså tilstanden inceldom som er bindelimet, og ikke hver enkelt deltaker selv om det er deltakerne selv som opprettholder og reproducerer innholdet. Men, å ta til seg merkelappen som incel er ikke like enkel eller «automatisk» for alle, slik «Hugo» beskrev det er det vanskelig for han å omfavne totalen av hva han opplever incels å være – på bakgrunn av verdier og holdninger som fellesskapene produserer og reproducerer synes han det er vanskelig å kalle seg eksplisitt for en incel, men at det er den råe forstanden av ordet – altså situasjonen om å være ufrivillig sølibat – som han kjenner seg igjen i.

Informantene vektlegger det også forskjellig når de blir bedt om å beskrive incel-kulturen, eller incel-identiteten. Enkelte vektlegger deltakernes mentale helse som en del av forklaringen på incel-fellesskapene, mens andre opplever det som mer utseendebetinget.

6.2 Å tilskrive mening for egen tilværelse

Videre i det temporale løpet søker dette kapittelet å undersøke hvordan informantene lager grunnlaget for engasjementets mening. Her vil delkapittelet i hovedsak undersøke hvordan informantene selv forklarte at de opplever seg selv og hvordan de senere introduseres til «The Red Pill» og «The Black Pill». Kodene som følger denne meningstilskrivelsen, ble «sammenlikning med andre», «bestemmelse inceldom» og «praksis». Disse kodene belyser hvordan incels, nå med blikket om å være incel – beskriver seg selv mot andre, og hva de mener gir grunnlag for å bli incel.

Å rasjonalisere deltakelse i incel-fellesskap kan virke som en mekanisme for å håndtere tilværelsen som incel. Flere av informantene har funnet det å engasjere seg på en incel-plattform som noe som gir mening for dem gitt de forklaringsmodellene som tilbys. Men hvordan har egne opplevelser og vendepunkt hatt en påvirkning for å delta i slike fellesskap og hvordan skaper disse mening for deltakelse? For «Michael» kan det virke som at å flytte tilbake igjen til hjembyen for å starte i arbeid opplevdes som et vendepunkt, men også som en forklaring for hvordan livet opplevdes å bli mer utfordrende. Dette knytter han også sammen med hans egen sosiale utvikling som barn:

«Look, like I do feel like to a certain extent I haven't been treated fairly by the society, but at the same time I know I brought a lot of this on myself. I've never made an attempt to be more outgoing. I never made an attempt to advocate for myself and that's why I was a temp worker for three years».

Overgangen fra Universitetet til arbeidslivet virker for «Michael» å ha opplevdes som nettopp et stort vendepunkt. Han gikk fra å ha flere venner som han trivdes med, og som han følte han kunne være seg selv rundt, til å slite med å danne relasjoner på arbeidsplassen, eller kreve faste rammer for seg selv i form av fast ansettelse. Videre forteller «Michael» at han opplever å «henge etter», og opplever at han står utenfor den normative livsovergangen majoriteten av befolkningen går gjennom:

«Because, I feel like in your twenties you're supposed to set some kind of foundations for your career, for your relationships so you can eventually find someone to marry,

and I realized, I don't have any of that, you know. I don't have any substantial amount of savings, I don't really have career, I don't really have any kind of girlfriend".

Slik «Michael» beskriver sine egne «shortcomings» opp mot hva han anser som forventet hos noen på hans alder, måler han sin egen fremgang i forhold til disse forventningene. Også «Tomas» beskriver hvordan han opplevde at andre rundt ham begynte å danne romantiske relasjoner:

«Well, you approach your mid- to late teens, you notice that your friends get, I guess, into their first romantic relationship. They lose their virginity and when none of that happens to you, you start, I guess especially when you're self-conscious as I am, you just start feeling horrendous about yourself".

Igjen – ser vi en typisk tendens til å sammenlikne ens egen «fremgang» mot andres, og det kommer tydelig frem at man som incel opplever en følelse av å «henge etter». Men hvordan kan opplevelsen av å føle at en henger både etter og utenfor føre til at man finner sammen med andre på digitale plattformer? «Tomas» forteller om hvordan han opplevde det da han tok del i et incel-fellesskap:

«And online I did find another person who looked kinda familiar to me, and it's almost weird how the misery and the sadness you suffer when you become an incel, how addictive it is. Like, I almost didn't want to feel better. I loved how miserable I was and especially when I found somebody like minded who also had almost the same problems as me, who looked like me, had the same weird proportions as I did, or as I do. Unfortunately, that's not gonna change".

For «Tomas» som har beskrevet store deler av livet sitt som å være preget av kroppsdysmorfi, virker også det å finne andre som likner på seg selv som noe viktig for hans deltakelse i fellesskapene. Slik Erikson fortalte kan vi kanskje se dette i sammenheng med at unge er svært opptatte av å sammenlikne seg selv mot andre – enten for å finne en slags trøst i likhetstrekk, eller å distansere seg selv gjennom opplevde ulikheter. «Henry» forteller blant annet om en barndomsvenn fra nabolaget han møtte igjen under pandemien, og forteller det slik:

«[...] So, one of my friends, this really tall, blonde, blue eyed guy. And you know, I kept thinking like “oh, man, you’re so lucky”, and “oh man, if you were in my skin you would feel bad”».

Beskrivelsen av barndomsvennen som høy, blond og blåøyd sammenfaller ofte med de ulike samfunnsdimensjonene som konstrueres i incel-fellesskapene; The Red Pill og The Black Pill. Hvor den høye og attraktive mannen, Chad, er en som uansett lykkes i samfunnet gjennom privilegiene utseendet gir ham. «Hugo» forteller kort om forskjellen mellom disse to «pillene» og betydningen som dette innebærer, når han bes om å fortelle om kulturen han opplevde:

«[...] it’s like two patterns you see over and over again the incel community. The first one, is of course that you’re determined by you like genetics or status in life. It doesn’t only have to be genetics, but also if you are born like upper class for example. So let’s say that you’re born with genetics like tall, handsome and upper class. Then you’re likely to have an easy life. That’s pretty much it. Most of your life is already determined by that. And the second one is that like, having a sexual life isn’t as (.) as having a happy life. Like, you cannot separate those two. You can’t have a happy life without having a healthy sexual life”.

Sammendrag

Den temporale prosessen for tilskrivelse av mening og rasjonalisering for deltakelse varierer hos informantene. Mens noen fokuserer på eget utseende som vektlagt for betingelsen av å være incel, viser andre til forventninger de ikke innfrir – som kjæresteforhold, stabil økonomi og liknende. Men det finnes en enighet om at samfunnet, for incels, kjennetegnes av å være urettferdig rigget mot uattraktive menn, og som heller favoriserende for kvinner og attraktive menn. Denne forestillingen virker også gjennom informantene å skape et engasjement som kommer til uttrykk gjennom sinne og tristhet, og som fremtrer som avhengighetsskapende for flere av informantene. Denne avhengigheten etter tristhet og sinne virker som å være noe som påvirker dem i sine virkelig opplevde liv utenfor fellesskapene og legger grunnlaget for mye av praksisen inceldom består av.

6.3 Samfunnsdimensjoner

Videre i prosessen av engasjement identifiserer kodekartet fra datamaterialet de samfunnsdimensjonene som informantene forteller at de plasserer seg selv i. Disse kodene er «The Red Pill» og «The Black Pill», som på hver sin måte deler incels i undergrupper for hvordan de ser på egen situasjon. Delkapittelet deles derfor opp for å redegjøre for de sentrale underkodene «The Red Pill» og «The Black Pill» forklarer ens utsikter i livet.

I dette delkapittelet forteller informantene om hvor de selv plasserte seg (Red Pilled/Black Pilled), og hvordan de opplever at disse forklaringsmodellene resonnerer for dem. Felles for begge filosofiene er at utseendet spiller en sentral rolle i ens tilværelse som incel. Men hvor de som er «Red Pilled» fortsatt har en mulighet for å endre sin egen situasjon gjennom ulike strategier, anser dem som er «Black Pilled» seg for å være så uattraktive at uansett hva de gjør for å bedre utseendet sitt, ikke har noen sjanse.

6.3.1 The Red Pill

Kodene som beskriver «The Red Pill» vil kjennetegnes av «samfunn rigget mot menn som dem», «ydmykelse og immaskulering» samt «kvinner og høy moral status». Disse kodene beskriver hva informantene selv reflekterer over når de snakker om tilværelsen som «Red Pilled».

The Red Pill forteller at samfunnet er urettferdig rigget mot uattraktive menn, og i økende grad favoriserende for kvinner. Ulike strategier benyttes i The Red Pill-forumene, hvor de som enda ikke har gitt opp forsøker å gjøre endringer i egne liv. «Henry» ble for eksempel oppmuntret til å begynne å trene, men fikk også raskt en fantasi om hvordan treningen skulle hjelpe han. Han forteller om dette slik:

«I talked with some other guy. And he was like a nationalist from Norway, yeah, he was. He told me like [...], “man, you just have to make a, you have to start weightlifting and you just have to be stoic and read meditation from Marcus Aurelius. You have to start taking supplements and start being masculine and it will work out for you”. So, I started weightlifting, I still do weightlifting today, and I was like “oh, I’m on my self-improvement journey”. [...]. I was more focused on becoming this

super masculine man, you know. I have fantasies on like a complete glow up, and people would be like “wow, look at this guy, he’s so muscular”. But obviously it was deluded”.

Her kommer det frem et svart-hvitt og et kanskje tradisjonelt bilde på det å være maskulin: sterk, følelsesløs og utholdende. Det er også tydelig for «Henry» at dette var et bilde av maskulinitet som han så et likhetstrekk til beundring for også, da dette var en fantasi og et slags mål for han. Slik Preston mfl. forklarte det er bildet av en maskulin Chad noe som incels streber etter da de ser på seg selv som motpolen, og det å vektlegge og fokusere på trening for å bygge muskler er hva incels ofte kaller for «gymmaxxing¹³». Den maskuline fremstillingen virker svært tradisjonell og konservativ i sin betydning. Dette synet på maskulinitet anerkjennes av incels som en håndteringsstrategi – gymmaxxing og statusmaxxing¹⁴, blant flere.

«Michael» forteller videre om hans opplevelser fra incel-forum, og hvordan han selv mener at han ikke omfavnet det fullstendig:

“Michael”: «[...] *If there’s one thing that I never fully, that never fully made me embrace the incel community it is that many within the incel community did... I don’t know what to call it. Very far right political views and white supremacists”.*

Intervjuer: “*Yeah, often linked to MRA’s and MGTOW”?*

«Michael»: “*Yeah, right”.*

Slik Ging har lagt det frem, finnes det en fellesnevner for ulike alt-right miljøer og incel-fellesskap – The Red Pill, og forskningen har vist at slike høyrevridde miljøer i større grad enn tidligere nå inntar incel-miljøene. Dette eksemplifiseres også av «Henry» når han forteller om den norske nasjonalisten han kom i kontakt med på et forum, og «Michael» som forteller om deres tilstedeværelse ikke gjorde at han klarte å omfavne incel-fellesskapene fullstendig.

6.3.2 The Black Pill

¹³ Å bygge sosial status gjennom å fokusere på trening for å etablere maskuline trekk

¹⁴ Å øke sosial status gjennom økonomiske midler

I kodekartet beskrives «The Black Pill» med følgende underkoder: «genetisk determinisme», «the scientific black pill» og «ingenting å gjøre» for å markere hvordan informantene selv reflekterer rundt sin tilstand som «Black Pilled». For dem som ikke klarer å se at det finnes noe en kan gjøre for å bedre egen situasjon, gjennom ulike maxxing-strategier, er «The Black Pill» gjeldende. «Tomas» beskrev seg selv under intervju tidspunktet som en «reformed black piller incel», og forklarer dette som sin tidligere identitet slik:

Intervjuer: *“In your e-mail, you told me you consider yourself a “reformed black piller incel”. What do you put in that”?*

“Tomas”: *«[...] Your potential to be successful in dating is determined, actually, by your genetics. That means by the way you look, right. And since I’ve said I’m quite short and that is something you simply can’t change, you can’t work on that. [...] And I thought that was the reason why I can’t have successful intimate life. And that’s why I considered myself black piller. Because I thought that it was simply impossible for me to find somebody because I’m so short right. I thought it was in my genetics to be alone”.*

Slik «Tomas» beskriver hvordan han oppfattet situasjonen sin som endelig, er ofte hva «The Black Pill» foreslår for sine deltakere. «Henry» forteller videre om egne kanaler hvor deltakere publiserte bilder av egne ansikt for å bli vurdert av de andre brukerne. «Henry» forteller om da han publiserte bilder av seg selv og fikk tilbakemeldinger slik:

«And there were other places also, where people were posting their selfies¹⁵, and on other forums like on Discord. And at some point, I was sending my face to people in the community to rate me. I was like: “tell me man, is it over man?”. And they would tell me like, you know, “your mandible is too short, your gonial angle is too steep, like no way. You’re a subhuman, bro”. So, I would post my face and show it to people non-stop, and they would just bash me like to oblivion”.

Fremfor å lete etter positive tilbakemeldinger, virker det som at incels er ute etter å bekrefte teorien om «The Black Pill» - at man er så uattraktiv at man er dømt til et liv i ensomhet.

¹⁵ Bilder av seg selv

«Simon» gir oss videre innsikt når han forteller om populærkulturens påvirkning, og da spesielt for incels, slik han oppfatter det:

«[...] They'll see these guys and they see how women respond to them in movies and magazines and feel bad about themselves. And I guess you have other men who just spends time in the gym all day, and they'll even do steroids. Trying to look like these men, they think: "That is how women want me to look if I'm going to date them". And so, yeah... I think that in the West we always give idealized images about men and women to regular people. And of course, that hurts people too in a way. I think we need more body positivity».

Gjennom fortellinger, eventyr og filmer portretteres mannskroppen som en av styrke, og hylles som en motsetning av det feminine. På det ekstreme spekteret, mener Beynon at mannskroppen kan bli seksualisert og tegnes et erotisk bilde av (gjennom muskuløse kropper) for kvinner og anerkjennelse av andre menn (2002:65). En slik fremstilling av menn brukes hyppig i slike «Black Pill-studier», hvor studier brukes, men vriss og vendes til å passe deres narrativ om et moderne samfunn som kun glorifiserer menn dersom de har en kropp som passer en «alfa-hann» eller opptjener seg betydelig økonomisk status. «Simon» forteller om hvordan incels ofte leter etter bekreftende informasjon for sin egen tilstand som incel, slik:

«They like to look for sources of confirmation. What are really disturbing is incels sometimes like to read what is called, sui fuel. Which is short for suicide fuel for themselves. And what that means is like examples of like women, like I know this gets thrown out a lot in the incel community, but like "oh women only find 20% of men attractive, and 80% of men below average". So they'll read studies like that and be like "oh wow, that's sui fuel". [...] One disturbing post I saw was like "hey, is there anyone have a social media post of a woman pining" ... or you know, "talking about how much she wants a Chad"? [...] It's like they want to read this confirmation bias, I guess 'cus they want a reason to kill themselves or ... I don't know ... It's awful».

Denne 80/20 regelen som «Simon» refererer til beskrives gjennom The Scientific Black Pill som et bilde av kvinners hypergami, og attraktive menns mulighet til å gjennomføre mange seksuelle erfaringer og relasjoner. Å etterspørre «bevis» på at kvinner så sårt trenger en

«Chad», virker også som en slags måte å pine seg selv på med forestillingen om at kvinner aldri kommer til å ønske en selv.

Sammendrag

«The Red Pill» og «The Black Pill» foreslår hver for seg ulike teorier om hvordan samfunnet er, men tilbyr også ulike strategier for å håndtere denne diskrimineringen incels forestiller seg. Innenfor «The Red Pill», tegnes utelukkende tradisjonelle bilder av hva maskulinitet er, men tilbyr også ulike former for «maxxing»-strategier, slik «Henry» fortalte om (vektløfting), hvor disse strategiene også bidrar til en fantasiskapning av å «forbedre en selv». «The Red Pill» foreslår med dette, og andre former for «maxxing» (f.eks. økonomisk), at status tidvis kan trumfe utseende. Men, for dem som anser seg selv som «Black Pilled», vil hva incels mener er et objektivt uattraktivt utseende aldri kunne veies opp av statusøkende midler.

Mens dem som er «Red Pilled» kan gjøre forsøk på å bedre sin tilværelse gjennom å motivere hverandre til å trene, tjene penger osv., er det for dem som er «Black Pilled» er det selvpining og håpløsheten som rår og det er ingenting å gjøre. Selvpining gjennom å utsette seg for materiale som forteller dem at det aldri vil finnes en romantisk sjanse, og håpløshet gjennom å motta kommentarer på eget utseende for dem som gjør det.

6.4 Oppsummerende diskusjon

Som ved kapittel 5, benyttes de underordnede kodene for å konstruere større rammer (fellesskap, meningsgivning og samfunnsdimensjoner) og for å beskrive hvordan informantene opplever det å være en del av et incel-fellesskap. Fellesskapet henger sammen med kapittel 5, hvor det å identifisere seg med en større gruppe både gir informantene meningsfulle tilknytninger til fellesskapet, men også svært destruktive opplevelser.

Fortellingene til informantene viser til livsløp preget av blant annet en relativt tradisjonell maskulinitet i endring, samt digitalisering som gjør at vi ganske enkelt kan kommunisere med hvem som helst, når som helst og om hva som helst bare ved noen tastetrykk. Gjennomgående i kapittelet kommer det til uttrykk for at flere av informantene sliter med romantiske transisjonsoppgaver, hvor en normativ identitetskrise utløses. Men sentralt står også sosiale utviklingsoppgaver som økonomisk uavhengighet og det å være en «ekte mann», sett i et tradisjonelt maskulint lys. Slik informantene forteller det i kapittel 5 og 6, virker det som at

flere av informantene ukritisk tok til seg narrativet og forestillingen om samfunnet presentert fra incel-fellesskapene, og kan tyde på en slags umodenhet. Slik «Henry» fortalte det var han skeptisk i starten, men opplevde et klikk når han så seg selv i bildet av «The Scientific Black Pill».

Fortellingene om Red Pill og Black Pill trekker også informantene i hver sin niche-gruppe av incel-fellesskapene hvor den opplevde virkeligheten settes i lys av å enten ha en sjanse for å forbedre eget liv, eller å dømmes til en ulykkelig ensomhet. Ens eget liv og egen hverdag settes i perspektiv av disse forklaringsmodellene for hvordan samfunnet fungerer og skaper en egen forklart virkelighet om utfallet. Berger og Luckmann kaller slike filosofier, teorier, typifiseringer og konstruerte rammer som «The Social Construction of Reality», hvor vi alle har en virkelighet som vi oppfatter som «ekte». Begrepet om «typifiseringer» står seg sentralt i denne virkelighetskonstruksjonen, hvor konkrete grupper distribuerer kunnskap og relevans i egne sosiale miljøer (2011:13-15). Vi bruker også typifisering for å oppfatte andre – vi danner egne bilder av hvordan andre er basert på konstruerte stereotyper, og andre typifiserer oss igjen. Vi danner med dette bilder av hvordan vi forestiller oss at noen er uten at vi kanskje kjenner dem, og skjemaene modifieres når vi tilegner oss kunnskap om egne individer slik at de blir en unik person og ikke en slags «en av mange» (Berger & Luckmann, 2011:45). Mønen mener at internett tilbyr en flukt fra de daglige realitetene og at denne flukten også kan innebære en form for «av-emosjonalisering» sammen med en omdannelse av spesifikke mennesker til sjeløse figurer (2016:30), slik det sammenfaller med Berger & Luckmanns teori om typifisering – men at man i nettbaserte grupperinger danner bilder av mennesker som ikke er unike, men som like og med en stor avstand fra en selv. Livsløpsperspektivet er også i denne fasen av incel-engasjement viktig, det hjelper oss å forstå perspektivet informantene kom fra – en svak identitet og spesielt en svak maskulin identitet, tidligere livshistorier og søken etter personer og idéer å se opp til slik Erikson har fortalt det.

Praksisen som beskrives av informantene tyder på at incel-fellesskapene i stor grad samler seg rundt forestillinger om en tradisjonell maskulinitet som de enten jager, eller som de ikke er i stand til å oppnå. Søken etter bekræftelsen på at dem aldri vil lykkes som uattraktive menn, slik dem selv tror, føres også gjennom reproduksjon og sirkulasjon av kommunikasjon med hverandre og «bevis» på dette. Det kan virke som at incels selv «fører» hverandre med håpløshet, som kulminerer i et altopplukende sinne og frustrasjon.

Overgangen fra «becoming» til «being» kan videre ses på som utløst av en krise – hvor i kapittel 5 informantene opplever usikre momenter knyttet til situasjon og identitet frem til hvor et fellesskap gjøres tilgjengelig med det som for informantene var legitime og troverdige forklaringsmodeller på deres egen virkelighet. Denne overgangen – fra en usikker identitet uten holdepunkter eller andre som man kan betro seg til, sammen med et fellesskap med andre som er i en lik eller liknende situasjon som seg selv, og med en forlokkende forklaring på egen tilstand – kan beskrives som nok et vendepunkt eller opplevd krise.

Felles for informantene er at fellesskapene på et tidspunkt blir for voldsomme, eller at de oppdager logiske brister i de forklaringsmodellene som tidligere holdt dem engasjerte på plattformene. Et ønske om å løsrive seg fra fellesskapet dannes, men hvorfor og hvordan ønsker de å forlate forumene? Og forlater de dem egentlig? Og hvilke vendepunkter gjør seg sentrale for dette ønsket?

7. Analysekapittel III: Å forlate fellesskapene – enklere sagt enn gjort?

Om det å forlate fellesskapene vil kapittelet fokusere på kognitive ubehag, emosjonelle belastninger og det at livet går videre – gjennom kodekartet fremtrer disse tre kategoriene som grunnlag for å ønske å forlate fellesskapene. Den siste temporale fasen av inceldom vil beskrives gjennom disse. Strukturen for analysen vil deles opp i underkapitlene som tar for seg hovedkodene for den temporale fasen av «leaving».

7.1 Kognitive ubehag

Informantene gjennomgår ulike løp i å utvikle ønsket om å forlate fellesskapene, og for noen skjer det mer brått enn hos andre. Gjennom ulike hendelser har dette blitt identifisert som «kognitive ubehag» i datamaterialet, og gjenspeiles derfor som denne koden. Koden innebærer at innholdet på plattformene ikke lengre gir mening for informantene, eller at de avdekker hva de opplever plattformene «egentlig» handler om.

«Michael» forteller om logiske brister han oppdaget etter å ha sett en intern spørreundersøkelse på ett av forumene han besøker:

«Michael»: «[...] *Not long ago, I was on incels.is. And I found a very recent poll that they did. And I realized that the vast, I didn't know it was to this extent before. But the vast majority of the users there are in their late teens or early twenties. [...] Even on an incel forum, once they reach their mid-twenties, they do eventually either find a girlfriend or some reason to leave. And that's also when I realized, you know, that a lot of these theories, or a lot of these ideas about the world, even though I agree with many of them, are made by eighteen or twenty year old people who probably knows less about the world than probably I do. And that's when I thought it wasn't a good idea to let these communities tell me how I should feel about the world. Because, as I said, I began to realize that you know, whatever may or may not be true about how society discriminates against ugly and unsociably men, the fact is that I must do something about it [...]. I don't think the incel community made me a substantially worse person, but it did make me more angry and depressed than I should have been*».

Intervjuer: “*So, you like officially left the community [Date]?*”?

“Michael”: “*Ah, I mean. I wouldn't say I officially left it, I mean there is really no way to do that*”.

Intervjuer: “*Okay, but you made the decision that you wanted to get out of it?*”?

“Michael”: “*Yeah, I stopped posting on incels.is. I am still there, but I'm not posting anymore[...]*”.

Slik “Michael” beskriver det opplevde han at forestillingen om at som incel er man for uattraktiv for at noen finner en romantisk interesse i en, og realiteten med at selv om det skjer senere enn kanskje hva som anses som normalt – møter mange en romantisk partner men senere i livet. Slik «Michael» opplevde at han ikke kunne la forum preget av svært unge medlemmer opprettholde et verdensbilde som påvirket hans liv slik det gjorde, opplevde «Tomas» at han avslørte hva en av subreddittene han besøkte ofte egentlig dreide seg om:

Intervjuer: “*Why did you decide to leave the community?*”?

«Tomas»: *“I started slowly but surely leaving the community, it was when I discovered the subreddit, [...] it was called “whereareallthegoodmen” or “wherehaveallthegoodmengone” [...]. [...] A very misogynistic subreddit where they basically post screenshots of womens dating sites profiles. [...] But the reason why this experience started turning me straight, turning me normal... I guess it started turning me back against the whole incel red pill/black pill, all these communities, was that... most of these profiles were perfectly normal, the only thing that was wrong with them was that these women were single mothers, right. [...] All this woman did wrong was that she was looking for love, like me”.*

«Tomas» forteller om en subreddit som la ut bilder av en kvinnes online datingprofil og gjorde narr av henne for at hun som alenemor ønsket å finne seg en partner. Dette opplevde han som en brist mellom hva han i utgangspunktet trodde forente incels, vanskeligstilte mennesker i søken etter kjærligheten, og opplevde en dobbeltmoral når det gjaldt incels selv og kvinner som søker etter det samme. Videre forteller han om at han selv, som en påvirkelig ungdom ikke var i stand til å se forbi hva forumene egentlig handlet om når han startet å delta i fellesskapene:

“Nineteen-year-old me couldn’t simply [dissect contents on Red Pilled YouTube-channels] because I was in such a dark place. [...] Back then I was just so blinded by the incel/red pill/black pill rhetoric, and I simply wasn’t able to tell myself to show... show this kind of understanding of the most basic logic, right. But back then, when I finally started seeing what these communities were like, I started understanding that the guys in the whereareallthegoodmen-subreddit just hated women, that was all to it. [...] I realized that I simply can’t live like this anymore. And I distanced myself from incels and these other misogynistic communities”.

For «Michael» og «Tomas» ser vi at blant annet en utvikling i modenhet for seg selv har vært viktig for opplevelsen av fellesskapene. I likhet med «Michael» og «Tomas» opplever «Patrick» motstridende forestillinger om fellesskapene. Han forteller om dette slik:

“The community didn’t give me what I wanted. I expected philosophical articles, post on the theory of evolution, discussions about the structure of society, and the like.

Actually, the posts I wanted were in the community, but they were in the minority. There were more toxic posts and they started to increase over time. This toxicity began to permeate me over time. Apart from that, incel communities have brought me new internet friends that I still talk to, albeit in limited numbers”.

Når “Patrick” blir bedt om å fortelle om hvorfor og hvordan han valgte å forlate fellesskapet, viser også han til en usikkerhet knyttet til om han har forlatt dem fullstendig:

Intervjuer: *“Why did you decide to leave the community? And what challenges has that posed for you”?*

“Patrick”: *“I don’t know if I’m completely out of the community. I left all messaging or sharing incel platforms. However, I rarely browse some incel video channels. I usually do this in my spare time. My first exit process from communities started with Reddit banning incel subreddit. Although, I later found other groups on a few different platforms, they did not last long. The reason I left them in general was because they were toxic and they were constantly banned. The exit process is not that difficult either. Constant bans and increased toxicity in groups make it more difficult to enter than to exit”.*

Sammendrag

Koden om «kognitive ubehag» avdekker informantenes oppdagelser av brister innad i fellesskapene, slik som å se innholdet for hva det er, men også stille seg kritisk til hvem det er som reproducerer og opprettholder forklaringene som tilbys. Å oppdage de logiske bristene vitner også om en mental modning hos informantene fra når de først entret fellesskapene og hvor de over tid har blitt mer kritiske til å ta til seg det som deles. Sammen med det kognitive ubehaget, står også følelser svært sentralt i hvordan informantene opplever sin «leaving»-prosess.

7.3 Emosjonelle belastninger

Under intervjuene ble det avdekket at flere informanter opplevde emosjonelle belastninger gjennom sin deltakelse i incel-fellesskapene. Hovedkoden «emosjonelle belastninger» refererer til

hendelser som var skremmende og hvor en form for angst oppstår emosjonelt og skiller seg derfor fra koden om «kognitive ubehag». Kodene som eksemplifiserer «emosjonelle belastninger» har vært «alvorlige hendelser oppstår» og «kroppslige responser».

«Michael» forteller om hendelsen da han innså at han måtte forlate fellesskapene:

“[Date] was a day I’m going to remember for the rest of my life. I woke up at 2:30 am, I was sweating and I think I was crying too. And then, I don’t know why, but I just woke up in the middle of the night and I realized I had just completely fucked up my life. I realized how completely I wasted my twenties, I realized I’ve made no friends, I haven’t had any romantic interaction with anyone [...]”.

Videre forteller «Henry» om en konkret og skremmende opplevelse for ham som gjorde at han måtte avbryte deltakelse i fellesskapene. Dette forteller han om slik:

«But at first I was like «oh, this is bad guys, I feel like shit, please, I don’t want to die alone”, and then I deleted my account. I was like “okay, I gotta stop this, I gotta stop for good now”. And then I made another account a couple of weeks later. I’ve probably made over a hundred accounts on Reddit, at least. Hundreds, easily. I kept making it, and I would delete them, and I’d feel like making another one and delete it. It was just the same cycle. [...] But then I said, like maybe at the end of summer “okay”. Especially when the Jake Davison you know. This guy he went to kill people. And I was active in one of the subs he participated in at the time, I knew his user. [...] A lot of people, they screenshotted¹⁶ what he said before he went on a murder spree [...]. They were mocking him relentlessly and they were saying like “oh, you’re such a weirdo”, “just go kill yourself”, and stuff like that. And then he went to kill five people, and that, when that happened everyone went and deleted their account. They were like “we have to go, this is too much”. And I deleted everything”.

Til tross for at «Henry» opplevde dette som skremmende, forteller han i eksplisitte termer av betydningen emosjonelle påvirkninger har hatt for deltakelsen hans:

¹⁶ Å ta skjermdump

«[...] I would try to say that I would stop, “I have to stop this, it’s getting too much”. But like then I would always come back. Because I was so bored. I would think about it constantly, and I would come back slowly. It’s like a cycle. It’s more the fact that it’s hard to stop when you have no one to talk to. I had no one to talk about, and... yeah... That’s the hard part. There is no hard part in the sense that no one is watching you, you can leave whenever you want”.

Selv om det ikke er fysisk vanskelig å forlate plattformene, virker det som om det er en mental og emosjonell sperre når det gjelder å frigjøre seg fra fellesskapet. «Henry» beskriver et ensomt liv – selv om han har venner og familie er det likevel ingen han opplever at han kan snakke med utfordringene sine om. Slik han fortalte det i kapittel 5, er det også en sperre for han å kontakte helsevesenet.

Sammendrag

Koden om «emosjonelle belastninger» demonstreres tydelig hos «Michael» og «Henry», hvor emosjoner både virker å være fremtredende i prosessen inn i ens inceldom, men også i prosessen for å komme seg ut. Slik det kommer frem står det å håndtere følelser og ha noen å snakke med når en har det dårlig å ha en sentral posisjon, spesielt for «Henry», som beskriver deltakelsen som en syklus som styres av følelser og mangelen på noen å kunne prate med.

Fellestrekk for informantene er emosjonelle reaksjoner som en respons på deltakelse og i å innse belastningen dette har gitt dem. Mens «Henry» i dette delkapittelet beskriver en konkret utløsende hendelse, har han gjennom intervjuet henvist til reaksjoner som gråting og sinne. Det finnes likevel forskjeller, hvor «Michaels» kroppslige og emosjonelle respons ble utløst over tid, mens «Henry» virker mer preget av konkrete alvorlige hendelser og emosjonelle situasjoner.

7.2 Livet går videre

Dette delkapittelet vil ta for seg hvordan informantene beskriver at ønsket om å forlate fellesskapene har vært en konsekvens av at hverdagslivet har utfoldet seg på en slik måte at det ikke oppleves lengre som naturlig for dem å delta. Dette henger sammen med koden i kodekartet om «temporalitet» og at «livet går videre». Denne kategorien ble utviklet på

bakgrunn av at informantene enten gjorde konkrete endringer i egne liv eller engasjerer seg på andre arenaer utenfor incel-fellesskapene. Slike endringer innebærer å «innlede romantiske forhold», og «aktiviteter». Andre koder om at «innhold/sinnet blir kjedelig» og «ingen holder en ansvarlig for deltakelse» er også koder som signaliserer at endringer skjer over tid, og at å forlate fellesskapene til syvende og sist oppleves som å være er ens eget valg.

Å engasjere seg utenfor nettet virker for «Henry» å være en distraksjon for å forstå fra deltakelse i fellesskapene, men det hindrer ham likevel ikke i å støtte plattformene på den måten at han likevel surfer på kanalene innimellom. «Henry» forteller om hvordan fysisk oppmøte på skolen, etter Covid-19 pandemien har vært viktig for hans avstand til fellesskapene slik:

«[...] I started college in person, and yeah. So, from that point I stopped pretty much completely. [...]. So, I said “okay, I’m gone, I’m not gonna post on these boards anymore”, and sometimes I look at them quickly, but I don’t participate”.

Økt fysisk aktivitet på skolen virker for «Henry» å være viktig for at han løsriver seg fra forumene. Men likevel har det blitt sett at hans deltakelse avhenger av emosjonelle baner – hvor han ikke deltar når han er opptatt og har det bedre, mens han vender tilbake når han kjeder seg og er trist. Videre forteller han også om en desensivering for innholdet på plattformene hvor det for han til slutt faser ut i ikke-aktiv deltakelse:

Intervjuer: *“Why did you decide to leave the community”?*

“Henry”: *“You’ve seen so much, and like you’ve been through all the emotions multiple times that you just slowly grow out of it. What can I say? I’ve been there for hundreds of hours, right. Hundreds. And at one point, there is no one to keep you in check, right. Only yourself. [...]. It’s more the fact that I’m really occupied, I’ve occupied myself, but, I like... I’m participating in a lot of activities. Yeah, mostly that. I’ve seen the most of it. Sometimes I go on YouTube or other stuff but... Then I go out of it a little bit. I’m not entirely... in the sense that out of the mindset, more the mindset that I’m not angry at people, but more that I’m pessimistic sometimes about my situation.”*

Slik «Henry» forteller det er det ingen som holder en ansvarlig for deltakelse i fellesskapene. Han er også usikker på om han er helt ute av tankesettet.

Også “Michael” forteller om utfordringer knyttet til å delta mer aktivt i samfunnslivet; «[...] *I didn't realize until this year ... how ... how exhausting it can be to just try to be normal, to try to be at the level of socialization that other people are*”.

«Michael» fortalte gjennom intervjuet at han oppdaget at mange til slutt innleder romantiske forhold, selv om det skjer senere enn det som er typisk for majoriteten av befolkningen. Ved «romantiske forhold» menes det langvarige forhold da informantene, når de prater om forhold, gjennomgående snakker om ønsket etter en kjæreste. «Simon» er den eldste i utvalget, og forteller at han i løpet av tredivårene gikk inn i et slags romantisk forhold med en kollega fra jobben:

«[...] throughout my early thirties, and then you know, I actually got with a co-worker. We hit it off and started dating for a bit. But then we decided to end it because we were co-workers, and we didn't want, you know, people to find out and to affect our jobs. And then we did just end it there”.

Men «Simon» beskriver også det å skulle forlate et fellesskap hvor ingen egentlig kjenner en, men at å bevege seg ut i den «virkelige» verden og bort fra den digitale, bringer med seg usikkerhetsmomenter:

“Simon”: “[...] I started to get away from it... that ideology, because you realize that you only got one shot at life, you only live once. [...] And we, people, we're dynamic beings, we can change, we can grow, we can learn, we can adapt [...]”.

Intervjuer: *“You told me a little bit about why you wanted to leave the community, to like live this on life that we've got. But were there any hardships trying to leave the community? Like something especially challenging by leaving the community behind you”?*

“Simon”: «I mean, it was hard abandoning the identity and I guess it's like, yeah, tribalism. You know, you still feel like, what if I go out there and I fail, and I'm still the

same? [...] I'm on this forum, with these other strangers, they have never seen my face, they don't know my name. And so, they won't know I'm gone anyway. And the outside world won't really care if I have that mental paradigm shift [...]”.

Slik «Simon» forteller om at vi mennesker er dynamiske vesener som kan endre, vokse, lære og tilpasse oss forteller «Hugo» at han har sett en økende tendens til at fellesskapene endrer seg. Til tross for at positive og oppløftende poster blir fjernet av moderatorer på plattformene, er det likevel er mange som virker å ha et ønske om en endring:

«[...] I will say that there was always, in these communities, like sparks of life where people said like, “hey, maybe life sucks, but we can try to do something about it”. But like, those voices gets shut down super quickly, but every now and then like, as the community grows, it also grows those people who wants to change things. [...] In a way I've always been trying to get out but would always find myself going back in [...]”.

Sammendrag

Slik som det fortelles av informantene er det ingen som holder en ansvarlig for deltakelse, og å forlate fellesskapene er ens eget valg. Informantene enes om at å ha andre ting å fylle hverdagen med er en viktig bidragsyter for at de avstår fra å delta i fellesskapene, men at det er utfordrende å ikke ta del i dem når de har det vanskelig og trenger noen å prate med. Det kan derfor virke som at deltakelse er mer emosjonelt betinget enn at det «kreves» deltakelse fra andre medlemmer av fellesskapene. Men å ta steget «ut», forteller «Simon» kan være skummelt – med en frykt for å nok en gang «stå alene» mot verden og «feile», slik han forteller det. Det fremkommer også at innledning av romantiske forhold kan skje, selv om det skjer senere, slik enkelte av informantene forteller det.

Men det antydes også av enkelte en slags endring innad i fellesskapene, og «Hugo» ser i større grad en optimisme hos engasjerte som han håper vedvarer. Slik «Henry» forteller ser vi også en form for desensivering over egen tilværelse, hvor han beskriver å ha vært gjennom følelsene og innholdet så mange ganger at det ikke lengre påvirker ham. Slik kodekartet har avdekket finnes det muligheter for å forlate fellesskapene, men å ønske dette krever handling

fra de engasjerte, og en må selv finne en erstattende aktivitet som fyller tiden man ellers ville brukt på deltakelse.

7.4 Oppsummerende diskusjon

Bjørgo og Horgan mener at «disengagement» kan foreslå en kritisk endring i kognitive og sosiale evner, i form av å ta avstand fra delte sosiale normer, verdier, holdninger, forhold og sosiale nettverk. Dette kan ofte være en forventning man har til dem man anser som at har forlatt en bevegelse fullstendig. Men denne frigjøringen kan også forekomme på en mer nyansert måte, og kan uttrykkes som en mer diskret rolle-spesifikk prosess – dette vil si at man beveger seg bort fra en spesiell rolle eller funksjon, men fortsatt er involvert i en bredere forstand som likevel gagnar bevegelsen (2009:20).

Vi kan skille mellom to typer av frigjøring: psykologisk frigjøring og fysisk frigjøring, ifølge Bjørgo & Horgan (2009:21-24). Den psykologiske frigjøringen inkluderer blant annet en skuffelse over en uoverensstemmelse mellom de initielle idealene og fantasiene som formet ens involvering i gruppen, og deres faktiske opplevelser rundt virkeligheten av hva bevegelsen innebærer. Det skapes altså en «mismatch» mellom fantasi og virkelighet. Den inkluderer også at man slites ut, eller endrer sine personlige prioriteringer (Bjørgo & Horgan, 2009:21-22). Siden incel-fellesskap er et fellesskap og en identitet som leveres ut på nettet, har dette kapitlet fokusert på den psykologiske frigjøringen. Dette er fordi ingen fysisk forlater fellesskapet – men fordi de opplever kognitive ubehag og på andre måter opplever at fellesskapet er usunt eller uforenlig med egne verdier og at deltakelse til syvende og sist dannes av ens egen mentalitet.

Festinger forklarer kognitiv dissonans som en opplevelse av at to ting ikke stemmer overens med hverandre, vil en på ulike måter forsøke å få dem til å passe likevel. To deler av informasjon som ikke stemmer overens med hverandre rent psykologisk kan derfor sies å stå i en dissonant relasjon til hverandre. Dette eksemplifiserer Festinger med gjennom at informasjonen kan dreie seg om atferd, følelser, meninger eller ting i omgivelsene for eksempel. Slik informasjon kan endre seg, og en person kan endre oppfatning gjennom å endre for eksempel atferd og dermed også endre informasjonen en har om noe. Dette kalles for dissonans-reduserende endringer, og fokuserer på at endringer av informasjon som produserer eller gjenoppretter konsekvent informasjon (1962:93). Oppgaven vil med

utgangspunkt i Festingers teori om kognitiv dissonans først og fremst fokusere på dette som et ubehag – da ulike opplevelser hos informantene ikke nødvendigvis fører til en omorganisering av informasjon som motivasjon for å redusere dissonansen, hvor man likevel ikke forlater fellesskapene helt.

For livsløpsperspektivet kan dette kanskje føre til at en kan oppleve å bli sittende fast i situasjonen en finner seg selv i. Det kommer frem at de dissonans-reducerende endringene for de fleste av informantene er å eksponere seg for innholdet i fellesskapene på en annerledes måte – hvor det virker som at det kognitive ubehaget fører til en rolle-spesifikk endring slik Bjørge & Horgan beskrev det. Det fortelles også om utfordringer tilknyttet transisjonsoppgaver som blant annet er knyttet til sosiale utviklingsområder hvor en selv er ansvarlig for å utvikle egne sosiale ferdigheter for å delta på sosiale arenaer og opprettholde sosiale kontakter. Dette forteller «Michael» at han sliter med, mens det for «Henry» kommer frem som aktiviteter som bidrar til å holde han borte fra forumene.

Med utgangspunkt i datamaterialet ble det funnet hovedsakelig tre «hovedgrunner»/hovedkategorier til at informantene dannet ønsker om å forlate fellesskapene – opplevelser av kognitive ubehag, emosjonell belastning og temporalitet i form av at livene til informantene endrer seg på en måte som ikke lengre er forenlig med eller kan tilby like mye tid for deltakelse på fellesskapene. Hver av disse kategoriene kan for seg ses på som et temporalt vendepunkt og en opplevd krise. Dette viser hvor viktig det er å forstå lenken mellom kontekst og individuelt livsløp, slik Mills pekte på. På denne måten kan ikke incel-tilværelsen kun forstås som et individuelt problem, men som en utfordring i samspill mellom individ og samfunn. Oppvekstvilkår, miljø og individuell praksis av inceldom er basert på kontekstuelle betingelser.

Hovedkategorien om kognitivt ubehag reflekteres i datamaterialet som innhold som skaper et mentalt ubehag, hvor informantene også reflekterer rundt egen mental modning for å oppdage uoverensstemmelser og logiske brister. Likevel er ikke disse uoverensstemmelsene og bristene i seg selv nok for alle informantene til å forlate forumene fullstendig – altså ikke lengre besøke plattformer med innhold produsert av incel-fellesskap. Selv om flere er enige i samfunnsforklaringer, er det flere som ikke deler kvinnefiendtlige eller voldsforherligende verdier og holdninger. Slike holdninger forteller flere at blir for ekstreme for dem, og går på

bekostning av sine egne kjerneverdier og er derfor også en sentral kode for å forstå det kognitive ubehaget som danner et ønske om å forlate fellesskapene.

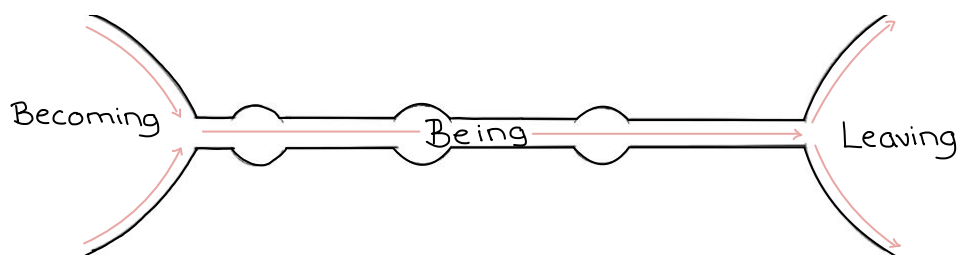
Emosjonelle belastninger kommer også tydelig frem når alvorlige hendelser oppstår, slik «Henry» fortalte om hvordan andre deltakere terget og oppfordret Jake Davison til å ta sitt eget liv – hvor han senere gjorde dette, men også tok fem andre uskyldige med seg. Her er det også viktig å understreke at samtlige av informantene tok sterk avstand fra utøvd vold, som på hvilken som helst måte, kan spores tilbake til incel-fellesskap og ellers.

For temporalitet kjennetegnes dette av overganger i livet og det tydeligste, kanskje for incels, vil være å danne romantiske forhold som en måte å forlate fellesskapene – på denne måten kan man heller ikke lengre være en «ekte» incel, da man viser seg å være romantisk attraktiv likevel. Videre viser kategorien til livsløpsperspektivet om overganger til studier eller arbeidslivet, hvor blant annet full arbeidsdeltakelse viser til en utviklingsoppgave som man gjennomgår fra å være ungdom til voksen. Videre ser kategorien på langvarig eksponering hvor innholdet til slutt blir kjedelig, eller at man ikke lengre «ørker» å være sint, frustrert og trist – slik flere forteller om.

Et interessant funn er at selv de som tidligere har beskrevet seg som tidligere incel og som ute av fellesskapene, fortsatt deltar – men i en annen rolle. De forteller at de fortsatt er inne på ulike plattformer, men nå som observatører fremfor engasjerte deltakere.

8. Avsluttende diskusjon

Oppgaven har tatt for seg sentrale spørsmål rundt hvordan og hvorfor unge menn engasjerer seg i nettbaserte incel-fellesskap, og har søkt å gjøre dette gjennom å kontekstualisere informantenes livsløpsperspektiv. Gjennom det kontekstualiserte livsløpsperspektivet har vi sett nærmere på aldersrelaterte sekvenser, normative overganger og vendepunkter/kriser knyttet til disse i sammenheng med sentrale samfunnsutviklinger med hensyn til økt digitalisering og individualisering samt en maskulinitetsrolle i endring. Det gjenstår derfor å undersøke oppgavens todelte problemstilling om: *«Hvilke livsløpshendelser og opplevelser ligger bak unges motivasjon for engasjement og desengasjement fra nettbaserte incel-fellesskap»?*

Figur 3 Inceldom som en lukkelsesprosess

Gjennom figur 3 kan vi foreslå en modell for prosessen av inceldom, hvor «becoming»-fasen preges av at man over tid er i en fase hvor omverden lukkes og man introduseres for en utestengende «verden». Slik intervjuene ga inntrykk av, fortalte informantene raskt om seg selv som å ha vært til gjenstand for mobbing, utenforskap og en svak identitetsutvikling over tid. I «being» fasen reproduseres et generaliserende syn med svært få nyanser om omverdenen. Her sirkulerer informasjon som vedlikeholder de engasjertes avstand til verden rundt og samtidig som andre holdes utenfor. Denne fasen virker fra intervjuene å være en emosjonelt belastende fase, og som et «bunnpunkt» i deres tilværelse som til slutt kulminerer i en kognitiv, emosjonell eller temporal overgang. Disse overgangene kjennetegnes av «leaving»-prosessen hvor man evner å se samfunnet utenfor som en arena for valgmuligheter og ikke lengre nødvendigvis så individuelt betinget, men heller gjør en overgang som i større grad omfavner samfunnet rundt.

8.1 Hvilke livsløpshendelser og opplevelser ligger bak unge menns' motivasjon for engasjement i nettbaserte incel-fellesskap?

Slik Mills forklarer det må vi se konteksten av det levde liv påvirkes av samfunnsutfordringer som individualiseres for livet selv, for å forstå hvordan mennesker handler i et temporalt perspektiv. For å forstå incel-identiteten som skapes, må vi også forstå de samfunnsstrukturelle rammene rundt. Oppgaven har tatt for seg maskulinitet, digitalisering og individualisering som større strukturelle linjer rundt det å være en incel.

Slik Burke & Tully forteller det, bør identitet ses på som en prosess, og en dannelse av en sosial rolle. I kapittel 5 definerer informantene raskt seg selv som annerledes og som sosialt utenfor når de blir bedt om å fortelle om livet sitt, og da spesielt som barn og ungdom. Dette er koder fra kodekartet som virker for å informantene å være fremtredende i deres inngang av sin inceldom. Flere av informantene forteller også om mobbing og sosial utestengelse som resulterer i kodene «begrenset sosial kontakt» og «svak tillit». Slik analysen viser virker det

som at deres sosiale verden i større og større grad begrenses for informantene, slik figur 3 viser.

I kjølvannet av sosialt utenforskap i sine egne fysiske miljøer, beskrev flere at de kom over incel-begrepet på internett med en tilfeldighet inne på ulike diskusjonsforumer på nettet, hvor definisjonen virket for dem å være passende for hvordan de så seg selv og sine levde liv. Denne «oppdagelsen» kan virke som en krise eller som et vendepunkt i det temporale livsløpet, hvor en på nytt definerer seg selv i det som oppleves som absolutt utenforskap, men også hvor en finner et fellesskap på bakgrunn av manglende gjennomføring og mestring av livsløpsoverganger og transisjonsoppgaver.

De digitale forbindelsene, slik Turkle fortalte det, skaper en illusjon av fellesskap uten å kreve et vennskap – dette virker det som at informantene var tidlig var klar over, til en viss grad. Dette demonstreres gjennom at man ikke, i spesiell grad, danner relasjoner med hverandre utenfor de anonyme fellesskapene. Semantikken som utveksles innad i fellesskapene kjennetegner en egen kultur hvor kun incels selv forstår hvordan man navigerer og samhandler – denne semantikken definerer både kultur, identitet og gruppetilhørighet, og legger et grunnlag for inceldomens' praksis for deltakerne.

Kapittel 6 utforsker opplevelsen av å være en del av incel-fellesskapet og viser hvordan deltakerne opprettholder og reproducerer meningsinnhold for deres delte tilværelse som ufrivillig sølibate. Her opplevdes det som et krav til at en må akseptere samfunnsdimensjonene som legges frem, noe som for eksempel var vanskelig for «Hugo» for å definere seg selv som incel. Det kan virke som at praksisen innad i incel-fellesskapene forsterker opplevelsen av å ikke mestre livsløpsoverganger og transisjonsoppgaver som informantene både sammenlikner seg selv opp mot, men som også andre sosiale aktører i livene deres også bemerker seg og kommenterer. Mens The Red Pill-fellesskapene til en viss grad oppmuntrer hverandre til å benytte seg av ulike strategier i form av «maxxing», enten på treningssenteret eller økonomisk, reproduseres det også et mannsbilde som et ideal som uansett ikke vil være mulig for dem å oppnå. Det kan derfor ses på som at deltakerne låser seg selv fast i en lineær forestilling om livsløpsoverganger – hvor dersom en ikke kan oppnå romantisk suksess heller ikke kan oppleve suksess på andre arenaer. Dette kommer spesielt tydelig frem i The Black Pill-fellesskapene hvor det også sirkulerer hva «Simon» kalte «suicide fuel», hvor hele livets forutsetninger baseres på eget utseende. «Being»-fasen kan

derfor ses på som en smal fase med få rom for impulser fra verden utenfra, hvor det er plattformenes egne forklaringer og samfunnsoppfatning som er gjeldende.

8.2 Hvilke livsløpshendelser og opplevelser fører til et ønske om desengasjement fra fellesskapene?

Slik informantene forteller det selv i kapittel 7, opplever informantene ulike hendelser som fører til at de ønsker å forlate fellesskapene. Disse kjennetegnes gjennom koden «kognitive ubehag» som har blitt fanget opp av det som kan se ut som en mental modning i forhold til kritiske vurderinger. Men vi ser også at livet i seg selv, slik koden om «temporalitet/livet går videre» viser, opptar informantene i stor grad – fysisk skolegang etter covid-19 pandemien, og at man har andre ting man ønsker å fokusere på. Slik Elder redegjorde for, kan livsutfall endres, og dette viser også informantene til. Et liv som tidligere var preget av ensomhet kan utvikle seg til å bli et hektisk et på ulike sosiale arenaer, slik som det ble for «Henry». Ønsket om en endring i egne sosiale ferdigheter ser vi også spesielt hos «Michael» som aktivt gjennom kapittel 8 uttrykker at han gjør forsøk på å engasjere seg mer i sosiale aktiviteter nå enn tidligere.

Informantene skiller seg fra hverandre spesielt når det gjelder alder og i hvilket stadie av livet de befinner seg i. Mens de yngste i datamaterialet er under utdanning, er de likevel under en utvikling i livsløpet, mens de som er tredve år og eldre har til ulik grad kommet seg i ansettelse – både i midlertidige stillinger, men også fulltidsstillinger med lederansvar slik det står seg for «Simon». Dette viser også til at informantene er i ulike stadier ved livsløpet. For dem som var i arbeid, virket det også tydeligere at de anerkjenner at romantiske forhold kan inntreffe senere i livet og at det kan ta tid. Denne anerkjennelsen kan kanskje også være et tegn på et vendepunkt slik Hareven og Masaoka forklarer det – et perspetuelt veimerke hvor tankegangen kan endre seg (1988:272). Slik ser vi også i «leaving»-fasen at blikkene åpner seg mer for at samfunnet utenfor incel-fellesskapene har noe å by på, og hvor en har valgmuligheter.

Slike perspektuelle veimerker som Hareven og Masaoka nevner, kan vi se i lys av Festingers teori om kognitiv dissonans, hvor en endrer atferd rundt informasjon som kommer frem, selv om dette i enkelte tilfeller kan virke å ha skjedd over tid. Gjennom kapittel 8 kommer dette brått, slik det foregikk for «Michael» da han våknet midt på natten og så spørreundersøkelsen

som var utført hvor han så at de fleste av brukerne virket å være ganske unge. Det skjedde også brått for «Henry» hvor han flere ganger prøvde å fortelle til seg selv at han måtte slutte, frem til Jake Davison utførte massedrapene i August 2021 i Plymouth. Mens «Tomas» over tid klarte å avdekke hva flere av plattformene han benyttet seg av egentlig virket å dreie seg om. Dette viser også til en mental modning og kan virke som en transisjonsoppgave som gjennomføres fra ungdomsår til å bli en selvstendig voksen.

8.3 Videre betraktninger rundt incel-dom som en prosess av sekvenser

Slik kapittel 8 har diskutert det, kan vi se prosessen av veien inn i incel-dom, deltakelse og dannelse av ønske om å forlate fellesskapene, som en serie av ulike vendepunkter. Hvor det i kodekartet, «becoming» som beskriver veien inn følger flere sekvenser av opplevd lav selvtillit, livsløp preget av sosialt utenforskap og hendelser som utløsende for å ukritisk utforske og konstruere egen incel-dom. Mens vendepunktet om internalisering utvikler seg til deltakelse og utførelse av praksiser som hører til kommer under «being», frem til informantene opplever et nytt vendepunkt eller en krise som fører til «leaving». Det å danne seg et ønske om å forlate fellesskapene kan ses på som en serie av kriser og vendepunkter for informantene - både plutselige kriser men også vendepunkter som utvikler seg over tid.

8.4 Forslag til videre forskning

Slik det kommer frem gjennom kapittel 2, er incel-fenomenet svært lite utforsket. Og det finnes et stort behov for videre forskning, både for å forstå unge menns utfordringer i et samfunn som er i rask endring, men også for disse mennene som faller utenfor i ekstreme hjørner av internett. Mens forskningen som per nå eksisterer i stor grad baserer seg på analyser av nettbaserte plattformer, er det viktig med videre innsikt i hvordan incels beskriver sine egne opplevde liv. Gjennomgående for intervjuene har deltakerne satt pris på prosjektet som er blitt gjennomført, og det virker som at flere har hatt et stort behov for å snakke om tiden sin som deltakende i incel-fellesskapene. På slutten av intervjuet forteller «Michael» hvordan han har satt pris på intervjuet;

«Okay, thank you for trying to understand us, you know, We... we really do need... that is what we are looking for. Someone just trying to understand us. So, thank you».

Også «Tomas» uttrykker at å ha blitt intervjuet har vært en fin opplevelse;

«It's been really refreshing to tell somebody about my past. Once again, I wish you good luck and thank you».

Forskningen på incels trenger å fokusere på å faktisk prate med dem, og tjener forskningen på en slik måte at offentligheten får et mer nyansert bilde av noe som ofte tegnes som «sensasjonelt» med tanke på innhold. Informantene selv fortalte også at de savnet informasjon om hvordan man kunne komme seg ut fra fellesskapene, og det er også behov for forskning på hvordan fellesskapene påvirker de engasjerte selv over tid også. Nok en gang gjentar jeg Rummelhoffs ord om at forskningen må gå videre enn å bare diskutere anti-feminisme og ekstremt innhold, men faktisk søke etter å forstå hvordan incels opplever sin egen undertrykkelse (2020:2-3).

Referanseliste

- Aakvaag, G. C. (2006).** "Individualisering–en sosiologisk modell." Sosiologisk tidsskrift 14(4): 326-350.
- Aikin, S. F. (2013).** "Poe's Law, group polarization, and argumentative failure in religious and political discourse." Social Semiotics 23(3): 301-317.
- Atkinson, W. (2007).** "Beck, individualization and the death of class: A critique 1." The British journal of sociology 58(3): 349-366.
- Badinter, E. (1995).** XY hva er en mann?, Tiden.
- Barrelle, K. (2015).** "Pro-integration: disengagement from and life after extremism." Behavioral sciences of terrorism and political aggression 7(2): 129-142.
- Beynon, J. (2002).** "Masculinities and Culture." Open University Press Buckingham Philadelphia.
- Bjørge, T. and J. Horgan (2009).** "Leaving terrorism behind." Individual and collective.
- Burke, P. J. (1991).** "Identity processes and social stress." American sociological review: 836-849.
- Burke, P. J. and J. C. Tully (1977).** "The measurement of role identity." Social forces 55(4): 881-897.
- Connell, R. W. (2005).** *Masculinities*. (2. utgave). Cambridge: Polity Press.
- Côté, J. E. (2018).** Youth development in identity societies: Paradoxes of purpose, Routledge.
- Cottee, S. (2020).** "Incel (E) motives: Resentment, shame and revenge." Studies in Conflict & Terrorism 44(2): 93-114.

Donnelly, D., et al. (2001). "Involuntary celibacy: A life course analysis." Journal of Sex Research **38**(2): 159-169.

Elder Jr, G. H. (2007). "Life course perspective." The Blackwell encyclopedia of sociology.

Erikson, E. H. (1968). Identity: Youth and crisis, WW Norton & company.

Festinger, L. (1962). "Cognitive dissonance." Scientific American **207**(4): 93-106.

Fernquist, J., Pelzer, B., Cohen, K., Kaati, L. og Akrami, N./Totalförsvarets forskningsinstitut. (2020). *Hope, cope & rope – Incels i digitala miljöer*. (FOI Memo 7040).

Hentet fra

[https://www.foi.se/rapportsammanfattning?reportNo=FOI%20Memo%207040#__utma=1.1664878358.1608541900.1608541900.1608541900.1&__utmb=1.1.10.1608541900&__utmc=1&__utmz=1.1608541900.1.1.utmcsr=google|utmccn=\(organic\)|utmcmd=organic|utmctr=\(not%20provided\)&__utmv=-&__utmj=258422154](https://www.foi.se/rapportsammanfattning?reportNo=FOI%20Memo%207040#__utma=1.1664878358.1608541900.1608541900.1608541900.1&__utmb=1.1.10.1608541900&__utmc=1&__utmz=1.1608541900.1.1.utmcsr=google|utmccn=(organic)|utmcmd=organic|utmctr=(not%20provided)&__utmv=-&__utmj=258422154)

Gilleard, C. and P. Higgs (2016). "Connecting life span development with the sociology of the life course: A new direction." Sociology **50**(2): 301-315.

Ging, D. (2019). "Alphas, betas, and incels: Theorizing the masculinities of the manosphere." Men and Masculinities **22**(4): 638-657.

Glucksmann, M. A. (1998). "What a difference a day makes': A theoretical and historical exploration of temporality and gender." Sociology **32**(2): 239-258.

Grønmo, S. (2016). Samfunnsvitenskapelige metoder. Bergen, Fagbokforl.

Hareven, T. K. and K. Masaoka (1988). "Turning points and transitions: Perceptions of the life course." Journal of family history **13**(1): 271-289.

Hoffman, B., et al. (2020). "Assessing the threat of incel violence." Studies in Conflict & Terrorism **43**(7): 565-587.

- Humphreys, R., Cassin, E., Kacoutié, A., Bland, A., Maynard, P. (2021).** "The Plymouth Attack and Misogynist "Incel" Culture". The Guardian. Hentet fra: https://www.theguardian.com/news/audio/2021/aug/19/plymouth-attack-misogynist-incele-culture-podcast?utm_source=headtopics&utm_medium=news&utm_campaign=2021-08-19
- Hurrelmann, K. and U. Engel (1989).** The social world of adolescents: International perspectives, de Gruyter. Baethge, ch. 2.
- Hurrelmann, K. and G. Quenzel (2015).** "Lost in transition: status insecurity and inconsistency as hallmarks of modern adolescence." International Journal of Adolescence and Youth **20**(3): 261-270.
- Jordheim, H. (2014).** "1. Introduction: Multiple times and the work of synchronization." History and Theory **53**(4): 498-518.
- Kling, R. and C. Courtright (2003).** "Group behavior and learning in electronic forums: A sociotechnical approach." The Information Society **19**(3): 221-235.
- Krakowski. (2021).** *Incel: om ofrivilligt celibat och en mansroll i kris*. Bazar.
- Kvale, S., et al. (2015).** Det kvalitative forskningsintervju. Oslo, Gyldendal akademisk.
- McLeod, J. (2017).** "Marking time, making methods: Temporality and untimely dilemmas in the sociology of youth and educational change." British Journal of Sociology of Education **38**(1): 13-25.
- Messner, M. A. (1998).** "The limits of "the male sex role" an analysis of the men's liberation and men's rights movements' discourse." Gender & Society **12**(3): 255-276.
- Mills, C. W., et al. (1959).** The Sociological Imagination, Oxford University Press.
- Møen, A. (2016).** "Fall og raseri. Om Behring Breiviks ubestemmelege livsløp, nedadgåande sosial mobilitet og tap av mening." Tidsskrift for ungdomsforskning **16**(2).

- Moses, T. (2009).** "Self-labeling and its effects among adolescents diagnosed with mental disorders." Social science & medicine **68**(3): 570-578.
- Nilsen, A. and J. Brannen (2013).** Contextualizing lives: the history–biography dynamic revisited. C. Wright Mills and the Sociological Imagination, Edward Elgar Publishing.
- Preston, K., et al. (2021).** "The black pill: new technology and the male supremacy of involuntarily celibate men." Men and Masculinities **24**(5): 823-841.
- Ribeiro, M. H., et al. (2020).** "From pick-up artists to incels: a data-driven sketch of the manosphere." arXiv preprint arXiv:2001.07600.
- Rummelhoff, K. (2020).** Incels and Misogyny; what's so appealing about hatred?
[Masteroppgave]. Universitetet i Oslo.
- Schiermer, B. (2020).** "Hvad er det sociale? Durkheims ontologier." Norsk Sosiologisk Tidsskrift **4**(4): 197-210.
- Shanahan, M. J., et al. (2005).** Subjective age identity and the transition to adulthood: When do adolescents become adults?, The University of Chicago Press.
- Silverman, D. (2020).** Qualitative research, sage.
- Skrobanek, J., et al. (2019).** "Youth Employment Mobility–experiencing (un) certainties in Europe."
- Taylor, J. (29.08.2018).** "The Woman Who Founded the «incel» Movement.". Hentet fra:
<https://www.bbc.com/news/world-us-canada-45284455>
- Turkle, S. (2011).** Alone together : why we expect more from technology and less from each other. New York, Basic Books.

Incel Wiki (2021). Incels.is. Hentet **20.10.2021**. Hentet fra: https://incels.wiki/w/Main_Page

Wingens, M., et al. (2011). The sociological life course approach and research on migration and integration. A life-course perspective on migration and integration, Springer, Dordrecht: 1-26.

Zimbardo, P. and N. D. Coulombe (2015). Man Disconnected: How technology has sabotaged what it means to be male, Random House.

Vedlegg

Vedlegg 1: Informasjonsskriv

Are you interested in taking part in the research project
”Exit Incel”?

This is an inquiry about participation in a research project where the main purpose is to get a deeper insight and understanding of the experiences and struggles of leaving online incel-communities. In this letter we will give you information about the purpose of the project and what your participation will involve.

Purpose of the project

This project seeks to examine the experiences of participating in incel communities, and what makes one decide to leave the community. The project will evolve around the participants own stories and experiences from different incel communities, and the experience of participation in the subreddit r/incelexit. Research on incels is still in it’s infancy in academic circles, and few qualitative contributions have been made in the past. The research question for this master’s thesis will therefore ask questions about how one “descended” into “inceldom”, and what makes one want or how one managed to “ascend”.

The collected data from this research project will not be used for other purposes than this thesis. All data concerning this project will be deleted by the end of the project (June/July 2022). Recordings from interviews will be deleted as soon as they have been transcribed, and any personal information will be left out from transcripts.

Who is responsible for the research project?

The department of Sociology at the University of Bergen is the institution responsible for the project.

Why are you being asked to participate?

You have been asked to participate in this project because you are a member of the subreddit r/incelexit, and you have expressed interest in the project from my contact person on Reddit. You have already received a short information letter about the project, and will therefore also receive this more in depth information letter. The criteria for participation in this project will be that you feel as you have left the incel community behind, and wants to help other people do the same. You have a wish to leave the incel community and is receiving support to go through with this. Or you feel as you on some level can contribute to my understanding of the communities and experiences you’ve had on different platforms where incels discuss their situation.

What does participation involve for you?

If you choose to take part in the project, this will involve a digital meeting with me or my supervisor. This will take about 30 minutes, and at most 45 minutes. The interview will seek to be built around conversations, and will focus on listening to you about your experiences and thoughts on the incel community. This conversation will be recorded on a sound recorder, and deleted as soon as it's been transcribed. All markers of personal information will be left out from transcripts. Consent to the use of sound records and participation in the project will be taped.

You can choose if you want to have one-on-one interviews, or if you want to join a focus group. This will be set up on Zoom because of geographical distance. You can also choose if you want to speak to me, Kristine, or my supervisor for this project, Jan.

Participation is voluntary

Participation in the project is voluntary. If you chose to participate, you can withdraw your consent at any time without giving a reason. All information about you will then be made anonymous. There will be no negative consequences for you if you chose not to participate or later decide to withdraw.

Your personal privacy – how we will store and use your personal data

We will only use your personal data for the purpose(s) specified in this information letter. We will process your personal data confidentially and in accordance with data protection legislation (the General Data Protection Regulation and Personal Data Act).

My supervisor for this project, Jan Skrobanek, from the department of Sociology at the University of Bergen will be responsible for the project. Only him and I will have access to the personal data from this project.

Your name and contact details will be replaced with a code. Specific age will be replaced by a category of age (20's, 30's, etc.). The list of names, contact details and respective codes will be stored separately from the rest of the collected data. The data will be stored on a research server by the University of Bergen, called SAFE and be encrypted.

Any participants will not be recognizable in publications.

What will happen to your personal data at the end of the research project?

The project is scheduled to end June 20th. And all transcriptions, lists of names, contact information and respective codes will be deleted. The data collected from this project will not be used in any further work.

Your rights

So long as you can be identified in the collected data, you have the right to:
access the personal data that is being processed about you
request that your personal data is deleted
request that incorrect personal data about you is corrected/rectified
receive a copy of your personal data (data portability), and
send a complaint to the Data Protection Officer or The Norwegian Data Protection Authority regarding the processing of your personal data

What gives us the right to process your personal data?

We will process your personal data based on your consent.

Based on an agreement with the department of Sociology at the University of Bergen, NSD – The Norwegian Centre for Research Data AS has assessed that the processing of personal data in this project is in accordance with data protection legislation.

Where can I find out more?

If you have questions about the project, or want to exercise your rights, contact:

The department of Sociology via Jan Skrobanek.

Our Data Protection Officer: Janecke Helene Veim, at personvernombud@uib.no

NSD – The Norwegian Centre for Research Data AS, by email: (personvertjenester@nsd.no)

or by telephone: +47 55 58 21 17.

Yours sincerely,

Project Leader
Jan Skrobanek

Student

Kristine Kristiansen. Mail adress for participation: kristine.kristiansen@student.uib.no

Consent form

Consent can be given in writing (including electronically) or orally. NB! You must be able to document/demonstrate that you have given information and gained consent from project participants i.e. from the people whose personal data you will be processing (data subjects). As a rule, we recommend written information and written consent.

For written consent on paper you can use this template

For written consent which is collected electronically, you must chose a procedure that will allow you to demonstrate that you have gained explicit consent (read more on our website)

If the context dictates that you should give oral information and gain oral consent (e.g. for research in oral cultures or with people who are illiterate) we recommend that you make a sound recording of the information and consent.

If a parent/guardian will give consent on behalf of their child or someone without the capacity to consent, you must adjust this information accordingly. Remember that the name of the participant must be included.

Adjust the checkboxes in accordance with participation in your project. It is possible to use bullet points instead of checkboxes. However, if you intend to process special categories of personal data (sensitive personal data) and/or one of the last four points in the list below is applicable to your project, we recommend that you use checkboxes. This because of the requirement of explicit consent.

I have received and understood information about the project [*insert project title*] and have been given the opportunity to ask questions. I give consent:

to participate in *(insert method, e.g. an interview)*
to participate in *(insert other methods, e.g. an online survey) – if applicable*
for my/my child's teacher to give information about me/my child to this project (include the type of information)– if applicable
for my personal data to be processed outside the EU – if applicable
for information about me/myself to be published in a way that I can be recognised (describe in more detail)– if applicable
for my personal data to be stored after the end of the project for (insert purpose of storage e.g. follow-up studies) – if applicable

I give consent for my personal data to be processed until the end date of the project, approx. *[insert date]*

(Signed by participant, date)

Vedlegg 2: Intervjuguide

Interview guide

During the interview you can choose to not answer questions that you do not want to, you can at any point during and after the interview withdraw from the project. The information you provide me with today will not be used in any other further works. The interview will be recorded, but deleted once the transcripts have been done. Any information that can give away your identity will be left out from transcripts and the project as a whole. The transcripts and any information regarding you as a participant will be kept on a safe platform provided by the University of Bergen where myself and my project leader Jan will have access to, this will be deleted once the project has been reviewed. You can also at any point ask to receive the transcripts I have from this interview to check that any information is correct. With this in mind, do you give your informed consent to participate in this project?

- Please, describe your life up until this point in time.
- What were important things that happened in your life?
- How did you become aware or attracted to the incel community? And when was the first time?
- How would you describe incel culture/ incel identity? What is the most important, and how does that relate to you?
- Please tell me about your experiences in the community.

- How did you experience to be a part of the incel community? And did it affect your personal life regarding work, family and friends?
- Why did you decide to leave the community? And what challenges has that posed for you?
- Is there anything you want to talk about that we haven't discussed?
- Do you have any tips for me as an outsider studying this community?
- Thank you so much for taking the time to answer my questions and contributing to research on this topic. Would you mind if I contact you if there is anything I haven't asked you about, that I would see as relevant?